

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

IV. évfolyam 1. szám

2015. január – február

„Amikor Jézus továbbment, MEGLÁTOTT egy születése óta vak embert. ... »... azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei. Nekünk – amíg nappal van – annak a cselekedeteit kell végeznünk, aki elküldött engem. Mert eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat. Amíg a világban vagyok, a világ világossága vagyok.» (Jn 9,1.3-5)

SZIKSZAI BÉNI

SZENTEK-E A SZENTEK?

Minden bizonnyal. Nem önmagukban azonban, hanem egyedül a Jézus Krisztusban. Szentség különben is nem jelent mást, mint Istennek szenteltet. A kos vagy a bárány, melyet kiválasztottak a nyájból áldozatra, éppen olyan természetű volt, mint a többi, mégis szent volt, amint az oltárt érintette. Nekünk is van oltárunk, melyről nincsen joguk enni azoknak, akik sátomak szolgálnak (Zsid. 13:10.), mi is érintettük ezt a véres oltárt, a Megfeszített véres keresztjét, azért vagyunk szentek mi is. Mi is odaköttettünk az oltárhoz, mint az áldozati kos, éppen ezért neki szenteltettünk az Úrnak.

Testünk a régi megváltatlan test, melynek az a törvénye, hogy vétkezzék, azért vívunk vele súlyos harcokat, mert noha nem vagyunk néki adósok, mégis nehéz megfeszíteni indulataival együtt. Éppen azért állandó forradalom van bennünk, mert elménkkel Isten törvényének, de testünkkel a bűn törvényének szolgálunk. Innét van bennünk a sóvárgás testünk váltsága után.

Állandó harc folyik bennünk. Nagy téve-

dés volna azt hinni, hogy aki egyszer megismerte az Urat, az a Róma 7. küzdelmeinek utána van és átment a Róma 8. teljes diadalába. Nem. A hívő keresztyén élete olyan, mint a teremtés története. „Lón este és lón reggel”. Minden reggelre jött az este, amint-hogy lelki életünk minden diadala után jön a keserűség valamilyen formája. De minden estére jön a reggel, amelyik mindig új és dicsőbb teremtettséget hoz. Lelki életünk minden beborulása után meg kell tapasztalnunk, hogy valaki értelmet helyezett a sötét fellegekbe és minél haragosabban volt beborulva lelki életünk ege, annál dicsőbb hajnal táruult fel utána.

Bukást újra fölvétel, magasságot mélység, felhőt napsugár váltogat életünkben. A hívő embernek éppen abban van vigasztalása, hogy mind életében, mind halálában az ő hűségese Urának, a Jézus Krisztusnak tulajdona. Aki egyszer megismerte őt, nem eshetik bűnbe, mert nagyon jól tudja, hogy azoknak akik Istent szeretik, mindenek egyaránt javokra vannak (Róm. 8:28.).

Tartalom

- 1 Szikszai Béni: Szentek-e a szentek?
 - 2 Szikszai Béni: Versek
 - 3 Pap Lászlóné: „Jobb nekünk...”
 - 4 SZÓLAZ IGE – Nincs más!
Nyilas Zoltán esperes igehirdetése
 - 5 Soós László: Járjatok a világosságban! - vers
 - 6 Takács László: Egyházmegyei közgyűlés
Nyilas Zoltán esp. beiktatási ünnepi beszéde
 - 8 Gyöngyösi Lászlóné: Esperesi beiktatás - vers
 - 9 Köszöntés
 - 10 Kerekes A.: Gyerekkarácsony Csobánkán
Bíró Krisztina: A sötétség színi kezd már?
 - 11 Idősek karácsonya
 - 12 Ökumenikus imahét
 - 13 Sántha János bizonyágtétele
 - 14 RÉGI HISTÓRIÁK
Könczöl Dánielné: A ref. felekezeti iskola
 - 15 150 éve történt
 - 16 KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK
Puskás: „Kegyelmet kegyelemre”
Sebestényné-Jäger Orsolya (2. rész)
 - 18 Útravaló – Szikszai Béni utolsó szolgálata
 - 20 A parasztproféta
 - 21 Szikszai Béni: Evangélizáljunk? Igen! De...
 - 22 30 éve hunyt el Szikszai Béni
 - 23 Elnémul egyszer – 40. Hallelujah ének
 - 24 Túrmezei Erzsébet: Nem némul el – vers
Farkas János: Mégis
Szikszai Béni: Mégis - versek
 - 26 Puskás: Az Istentől jött ember
Beszélgetés Moorehné Szikszai Klárával
 - 30 Szikszai Béni: Szikszai Béni
 - 32 Szász Ferenc a Szikszai házaspárról
 - 33 Hardi Péter: Bethánia Egylet
 - 34 Soós László: Alcsúti találkozás
 - 36 PORTRÉ
Kerekes Balázs: Az Úr az én őrizőm
Vendégségben Szántó Lajosnál
 - 38 KÖNYVAJÁNLÓ
Hamar Jánosné: Az égő szívű prédikátor
GYERMEKEKNEK
Révész Éva: A napraforgó életéről
 - 39 NAPLÓ
 - 40 Presbiteri kirándulás
- MELLÉKLET:
Végh Tamás evangélicizációja Budakalászon

Ezt a belső forrongást a János levelének egy csodálatos kijelentése világosítja meg: „Erről ismerjük meg, hogy mi az igazságból vagyunk és így tesszük előtte bátorságossá a mi szíveinket, hogyha vádol minket a szív, mivelhogy nagyobb Isten a mi szívünknel és mindent tud.” (I.Jn. 3:19-20.) A folytatása első pillanatra ellentmondás: „Szeretteim, ha a szívünk nem vádol minket, bizodalunk van Istenhez.” (I.Jn. 3:21.) Hogyan van ez? Először azért bátorságos a mi szívünk, mert vádol bennünket, másodsor pedig azért, mert nem vádol? Nincs-e itt nagyon éles ellentmondás? A hitetlen ember számára igen, aki azonban ezeket a dolgokat lélekben átélte már, annak számára nincsen.

A dolog ugyanis úgy van, hogy a bukás után vádol bennünket a szív. Mit jelent ez? Azt, hogy élünk, Isten törődik velünk. Azt, hogy a bennünk levő Szentlélek nyugtalan esett állapotunk miatt. Ha nem volna bennünk Isten Lelke, ha nem törődne már velünk az Isten, ha elkövettük volna a Szentlélek elleni bűnt, akkor már nem vádolna bennünket a szívünk. Mi sem biztosabb jele annak, hogy az igazságból valók vagyunk, minthogy a szívünk vádol bennünket. Vagy próbálja ki akárki, van-e lelki nyugtalansága a természeti embernek azért, mert elkövetett egy szükséghezajátszást? Nyugtalan-e azért, mert parázna gondolatai voltak? Sőt, akik magukat minden tisztátalanságnak nagy nyereséggel való cselekvésére odaadták, akik nemcsak cselekszik a bűnt, de az aképpen cselekvőkkel egyet is értenek, vajon nyugtalanok-e lopásaik, csalásaik és mindenféle erkölcstelenségeik miatt? Bizonyosan nem. Míg Istennek hívó gyermekét azonnal vádolja a szív, amint valami olyat tesz, ami Istennek ellenére van, Isten szeretetének a legbiztosabb jele a vádaskodó szív.

Valaki azt mondta, hogy a keresztyén egy pillanatig sem maradhat bűnben. Mit jelent ez? Azt, hogy a szívünk nem azért vádol bennünket, hogy magunkat hosszú ideig tartó mardosással gyötörjük, bűneink miatt napokig, talán hetekig siránkozunk, hiszen mint előbb szó volt róla, akkor a sátán érte el a célját. Nem, a mi szívünk nem azért vádol minket, hogy kétségbeessünk, sőt inkább, hogy odameneküljünk Ahhoz, akinek vére minden bűntől megtisztít minket.

A szív vádaskodása után következnie kell a következő lépésnek, amikor szívünk nem vádol minket, mert lecsillapodott a Bárány véreben. Vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat (Zsid. 9:22.) és szívünknek minden vádaskodására csak egy kielégítő választ adhatunk: Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának vére megtisztít minden bűntől (I.Jn. 1:7.). Nem is céloz mást a szív vádaskodása, mely nem egyéb, mint a bennünk lakozó Lélek nyugtalanítása, s éppen azért, amint a bűn, mely miatt vádoltatunk, a vérben megtisztult, a szív nyugtalansága megszűnt és ott pihen Istennek az Ő Fia véreben megbékélt szívén.

Nem tudom, ez a folyamat hányszor ismétlődhetik egy hívő ember életében, de azt tudom, hogy Péter azon kérdésére, hogy hány-szor kell az ő atyjafiának megbocsátania, meg kell-e még hétszer is, így felelt: Nemcsak hétszer, hanem hétszer hetvenszer is (Mt. 18:22.). Éppen ezért hiszek benne és nagy bizonyossággal hirdetem, hogy a kísértések pergőtűzében elesett szív a Lélek vádolása alatt ismételten bizodalommal járulhat a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot találjon és kegyelmet nyerjen alkalmas időben való segítségül, mert hiszen nem olyan főpapunk van nekünk, aki nem tudja megindulni a mi gyarlóságainkon, hanem aki mindenben hozzánk hasonlóan megkísértettet, kivéve a bűnt (Zsid. 4:15-16.).

„Én fiacskám, ezeket azért írom néktek, hogy ne vétkezzetek. És ha valaki vétkezik, van Szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus. És ő engesztelő áldozat a mi vétkeinkért; de nemcsak a miénkért, hanem az egész világért is.” (I.Jn. 2:1-2.) Íme, tehát a hívő ember nem természetfölötti lény, hanem megkísérthető. Nem kísértésük nincsen azoknak, akik Jézus Krisztusban vannak, hanem kárhóztatásuk nincsen többé (Róm. 8:1.). Nincsen abszolút tisztaság, de van érett férfúság és ebben az állapotban tudjuk, hogy minden kísértésünk, bukásunk, belső harcaink, vádoltatásunk dacára Jézus kezében vagyunk, ahonnan sem élet, sem halál, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem angyalok, sem fejedelemségek ki nem szakaszthatnak bennünket (Róm. 8:38-39.).

(Szikszai Béni: *Mécsvilág – Honnét jönnek a kísértések?*)

SZIKSZAI BÉNI CSAK Ő MEG ÉN

Mikor magam maradtam,
bűneimtől vadul marattam
kétségek között hánykódva,
a szakadék peremén,
nem volt ott senki,
csak Ő meg én.

Mikor bűntelher alatt roskadoztam,
a kereszt felé lépni haboztam,
a hányattatás kínzó éjjelén
nem volt ott senki,
csak Ő meg én.

Mikor felragyogott kegyelme fénye,
valóság lett váltsága ténye
a feltámadás reggelén,
nem volt ott senki,
csak Ő meg én.

Ha majd rám borul az álom,
szemeimet itt lezárom
életem utolsó estelén,
nem lesz ott senki,
csak Ő meg én.

(1979. február 6.)

AKKOR LESZ ÉBREDÉS

Ha majd a nagyok
leszállnak a trónról,
és a kicsinyek
a porból fejüket felemelik,
ha majd a völgy,
melyet a bűn szántott,
a hegyből megtelik,
akkor lesz ébredés.

Ha majd bűnt vallanak
széltében a kegyes lelkek,
ha majd ledőlnek a
falak, melyeket viták emeltek,
ha majd a gyenge vallja:
erős vagyok,
ha majd porba alázkodnak
a nagyok,
ha majd a bűnt bűnnek mondják,
s nem emberi
értelem lesz az Ige helyén,
ha a kereszt
váltsággént fénylik
a Golgota hegyén,
akkor lesz ébredés itt.

(1978. május 27.)

A gyermekkorunk van egy jellemző tulajdonsága: mindent jobban tud, mint szülei vagy más felnőttek. A kisember úgy gondolja, hogy nem jól bánnak vele. Ha engednék, ő sokkal jobban tudná megszervezni az életét, s az élhetőbb lenne számára. Nem csupán a gyermek, a felnőtt is fogalmaz meg hasonló gondolatokat: X.Y. nem jól döntött – az lenne a helyes, ha...

Látunk kell, hogy ez egy általános emberi tulajdonság, s ha őszinték vagyunk, akkor be kell lássuk, hogy mi sem vagyunk kivételek ez alól. Az ember a kezdetektől fogva állandó ellenkezésben él. Kezdi a szülőkön, tanítóin, tanárain, folytatja a főnökei, a házastársán – lényegében ellenkezésben él minden emberrel.

Ez így volna? Mindenkinél bölcsebbek, eszebbek volnánk, akik jól ítélik meg a másik embert és saját helyzetüket? Kudarok sorozata mutatja, hogy nincs így! Mellé nyúlunk dolgoknak, rossz menekülési utakat választunk és nagyon rossz tanácsadókat. Minden erővel igyekszünk kikerülni a kátyúkat, s talán az egyiket sikerül is, de a másíknál már tengelytörés állít meg, és nem tudunk tovább menni életünk útján. Valami segítség kell!

Ilyenkor hangzik el egy tanács, amely kínál valami jót, jobbat, és a lehetőségek tárházát nyitja meg a megoldást kereső ember előtt. Elsőként – önrzetét simogatva –: Ne hallgass másra, valósítsd meg önmagad! Te tudod a legjobban, mire van szükséged és mi a jó neked! Különben is csak magadra számíthatsz, ne hajolj meg mások akarata előtt, majd te megoldod! Jobban teszed, ha fölé emelkedsz önmagadnak, uralod a tested, annak belső folyamatait, kinyílsz a láthatatlan világ felé. Onnan erőt kapsz, hatalmat, és eljutatnak oda, ahova vágyl, a tökéletességig! Íme, e világ is bevallja – mert letagadhatatlan –, hogy az ember tökéletlen. Azzá lett. Mert tökéletes volt, mint minden Isten teremtménye.

Csillagászok döbbsent gyönyörűséggel szemlélik az űrt, mely nem üres. Láthatatlan távolságokra is még mindig vannak csillagok, galaxisok. Fizikusok csodálják az anyagi világ törvényeit, azok precizitását, tökéletességét. Biológusok az élő szervezetek felépítését és működését. Nem vagyunk talán sem ezek, sem azok, de látunk. Látjuk a nappal felettünk ragyogó napot, éjjel a holdat, s tapasztaljuk, hogy azok nem esnek ránk, hanem megszabott útjukon haladva szolgálják e föld és benne a mi életünket is. Tökéletes részleteiben és egészében.

Jobb lesz! – ez volt lényege a kígyó szavainak is ott, az Édenben. – Van egy jobb út, mint az Isten-kínálta. Dönts e mellett! – S ők – Ádám és Éva – döntöttek, átadták az uralmat életük felett a gonosznak. Akkor, ott még ártatlanok voltak, és nem tudták azt, amit később Jézus mondott: „...Az emberölő volt kezdetől fogva és nem állott meg az igazságban, mert nincsen őbenne igazság. Mert hazugságot szól, a sajátjából szól, mert hazug és hazugság atyja.” (János 8:44.)

Ma már egyetlen ember sincs, aki ártatlanul jönne a világra. Az emberi élet „tudatos” döntések sorozata. Hogy mondta Jézus, szinte

utolsó szavaként a kereszten? „Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják mit cselekesznek!” (Luk. 23:34.) Mindjárt feloldom ezt a látszólagos ellentmondást. A kábel TV csak azt sugározza, amit a csatorna tulajdonosa engedélyez. A bűneset óta a mi csatormánkon csak a sátán engedélyezte adások foghatóak. Megenged vallásos adásokat is. Nem nyíltan ellenségeskedik, nem törli ki a hallható, látható világból Istent. Nem is tudná, hiszen ő maga is teremtménye és csak egy ideig adatott néki hatalom. Addig mehet el, míg Isten engedi. Erről szól a Jób 1:12 és a 2:6. mások mellett. A mi „tudatos” cselekedeteink tőle sugallt döntések. Maga az, hogy mindezt az ember úgy véli, hogy saját hatalmát akaratóból tette, igazolja a fölötté hatalmát gyakorló gonosz szándékát: fel ne ismerje, hogy van egy másik ÚT, melyre igaz, hogy

jobb, ha azt keresi, ha azt követi, ha azon jár. A Márta-Mária történetében Mária ezt választotta – JÉZUS-t! (Luk.10:42.)

A mai igazszakasz emberei vették a vallásos adást, és mégis úgy állnak az események előtt, mint akik számára érthetetlen, ijesztő Jézus személye, félteni kell tőle megszerzett javaikat, bejáratott útjait és megvásárolt embereiket. Hallottam már nem egyszer Jézust azzal visszautasítani: Még élni szeretnék! Nem akarok lemondani semmiről! Nem tudják, hogy amit ők élnek, az az életnek megszegényített formája. Ó, de sok jó moslékot, tápot kap a disznó! Jól él, ehét, ihat, hempereghet a sárban, jólesően nagyokat röfföghet,

szuszoghat. Aztán? Végül a vágóhídra kerül!

Milyen kegyelmes az Isten! Ő életet kínál, igazít, melyhez mindent Ő ad. Keres, hogy vele megajándékozhasson, megállít, megszólít, hogy az Ő Egyszülött Fiának a kereszten végbement egyszeri áldozatáért kimentse az embert az ördög hatalmából, s azzal a szabadsággal ajándékozza meg, ahol lehet az ördög munkájának ellenállni, s Neki, e világ Urának engedelmessékedni.

„Jobb nekünk...”! Miért, mi a hasznunk? – tehetjük fel a kérdést. Hiszen mint korunk, mi is profitorientáltak vagyunk. Igével válaszolok. Jézus mondja: „Aki hisz énbenem, ha meghal is él!” (János 11:25.), majd így folytatja: „És aki csak él és hisz énbenem, soha meg nem hal.” (26.) A hizlalt, kenegedett, élvezetekkel kiszolgált test elvész a bűnös ember lelkével együtt, azaz a test az enyészete, a lélek meg az ördögé, a kárhozaté, mely örökké tartó, soha sem ér véget. De aki hisz, az nem veszt más, csak ezt a testet, s már e földön is élvezi az ÉLET ajándékát, övé a Lélek gyümölcse, a bocsánat és a menny örökre.

Volt idő – régen –, amikor az emberek hosszú sorokban álltak az üzletek előtt, mert banánt, narancsot lehetett kapni. Csak egy-egy kilót, egy keveset. A hír nagyon hamar körbejárt: van, hoztak!

„Jobb nekünk, hogy egy ember haljon meg a népért és az egész nép el ne vesszen!” – hírelem.

Minden ember azért törekszik a többre, a jobbra, mert hiánya van, mert vágyik a teljességre, amit elveszett. Így mondják: az emberben egy Jézus alakú úr van, azt semmi és

senki, csak Ő tudja betölteni. Ő tudja a legjobban, hogy mire van szükségünk, hiszen ismer bennünket. Ő az, Akire számíthatunk, Aki által van menetelünk az Atyához. Közel a nagypéntek, a Húsvét, a golgotai kereszt, s a nyitott sír, ez a nagyhét lehet az első arra, hogy valaki felismerje: JOBB NÉKEM, hogy Ő érettem, miattam, helyettem meghalt, hogy nekem ÉLETEM legyen! De ha sokadik nagyhete valakinek, akkor itt a hála ideje: „Isten dicsősége, Egyszülött Fia, Szívem üdvössége, Hű Megváltója! Úgy örül a lelkem, Ki sem mondhatom, Hogy ismerhet Téged, Drága Jézusom!” (80. Hallelujah)

Pap Lászlóné lelkipásztor

SZÓL AZ IGE

TEXTUS: JN 6,66-69

Kedves testvérek! János evangéliuma egy sajátos szemszögből mondja el Krisztus örömhírét, az evangéliumot. Azokra az eseményekre is felhívja a figyelmünket, amelyekről nem beszél a másik három evangélium, és talán olyan eseményekről „hallgat”, amelyekről pedig azt véli, hogy mi mindannyian ismerjük és tudjuk, mert a másik három már elmondta nekünk. Az evangéliumok azonban nem tekinthetők amolyan jegyzőkönyveknek, mint amikor tartunk egy gyűlést, és leírjuk, hogy mi történt, mert hiszen az evangélium a Krisztus születése, Krisztus munkája, kereszthalála és feltámadása után került leírásra. János evangélista nemcsak elmondja, hogy mi történt Jézussal, hanem látja azt is, hogy minek kellett megtörténnie Jézus Krisztus életében. Nemcsak elmondja azt, hogy született, élt és meghalt, hanem azt is elmondja, hogy miért született, miért élt, miért halt meg és miért támadott fel Jézus Krisztus. És amikor elmondja számunkra ezt az örömhírt, akkor láthatjuk, hogy az evangéliumoknak íve, vonulata, nem egyszerű felsorolása van.

Azért mondtam el bevezetőül mindezt, mert a 6. fejezetnek a vége is nagyon erősen összefügg az előzményekkel. Összefügg avval a kérdéssel, ahogyan a kenyeret Jézus megszaportja, ötezer embernek adva ételmet, összefügg avval, ahogyan a kenyérszaporítás története után a tanítványok – látva a csodát – szinte diadalittasan, örömmel ülnek hajóba, és egyszer csak megjelenik a viharban a hozzájuk lépő Krisztus, biztosítva őket arról, hogy nem egy csodatévő erő az, ami kiárad belőle, hanem annál sokkal több. Majd újra előkerül a kenyérnek a kérdése. Olyan mindennapi kérdés ez, amikor már nem a testi szükségéről beszél Jézus. Azt mondja, hogy szüksége volt az ősöknek is a pusztában, amikor vándoroltak, és Isten gondoskodott kenyérről. Ezt az isteni gondoskodás kenyerét nevezi a Szentírás manának. Ma azt mondanák a természettudósok, hogy egy mézgaszerű anyag, amely a nap hatására hamar elolvad, de a harmatban össze lehetett gyűjteni, össze lehetett söpörni, lehetett belőle tésztazerű anyagot gyúrní, meg lehetett sütni. Isten ajándéka a manna, a mennyből hullott kenyér, amely a legnagyobb szükségben táplálta a népet. Jézus azonban azt mondja – folytatva a kenyér gondolatot –, hogy mannat, az isteni gondoskodás kenyerét ették az ősök a pusztában – mégis meghaltak. Majd hozzáteszi: Én vagyok az életnek kenyere. Jézusnak ez a kijelentése olyan erővel hat újra és újra, amikor megszólal, mint az Ószövetség egyik legnagyobb kijelentése, Isten önkijelentése: *Vagyok, aki vagyok; létezem. Öröktől fogva létezem.*

S azt gondolnánk, hogy itt véget ér

Jézusnak az önkijelentése, de nem. Jézus nemcsak azt mondja, hogy „én vagyok az életnek kenyere”, hanem azt mondja, hogy aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van. És ez az a pont, ahol az ember összezavarodik. Én is, és összezavarodnak az egykori zsidók is, mert Jézus nagyon határozottan valami olyat mond, amit egy hívő zsidó ember nem tehet meg. Nem érintkezhet ilyen jellegű hússal, és ilyen jellegű vérral. Tisztátalan, szembemegy az Ószövetség minden előírásával. Az első keresztyéneknek is nagyon nagy kérdése ez, hogy mit tegyenek akkor, hogyha valami, valaki tisztátalannal találkoznak. Az Újszövetségben van egy

történet, arról a Péterről szól, akit elküld Isten egy pogány emberhez, hogy menjen be a házába. Igen ám, de egy hívő zsidó illet nem tett, hogy egy pogánynak a házába belépett volna, mert akkor még ráragad a pogányság. És akkor Istennek van egy kijelentése, egy hatalmas lepelről, amelyben mindenféle tisztátalan állat van, amit egy zsidó ember nem evett meg, és azt mondja ebben a kijelentésben, hogy „öld és egyed!” Péter pedig zsigerileg, természetesen azt mondja, mint itt János evangéliumában a zsidók: ez botrány! Nem lehet! Nem ehetem meg! Ekkor megszólal neki az Úr és azt mondja: „*Ne mondd tisztátalannak azt, amit Isten megtisztított!*” Az elsődleges reakció Istennek a kijelentésére az elutasítás. Ma is így vagyunk vele. Isten valamit mond, Isten valamit kijelent, az ember először és legtöbbször azt mondja:

nem lehet! Nem kell! Nem fogadom el! Nem ez az én életemre az orvosság! Tudok jobbat, tudok egyszerűbbet! Túl radikális, túl kemény! Túl sokat kíván tőlem! Kedves testvérek, ma az egyháznak az egyik nagy kísértése éppen ezért az, hogy a krisztusi örömhírt valahogyan könnyedebben, emészthetőbben, fogyaszthatóbban találja. Nagy veszély ez, hogyha éppen a lényeg tűnik el belőle.

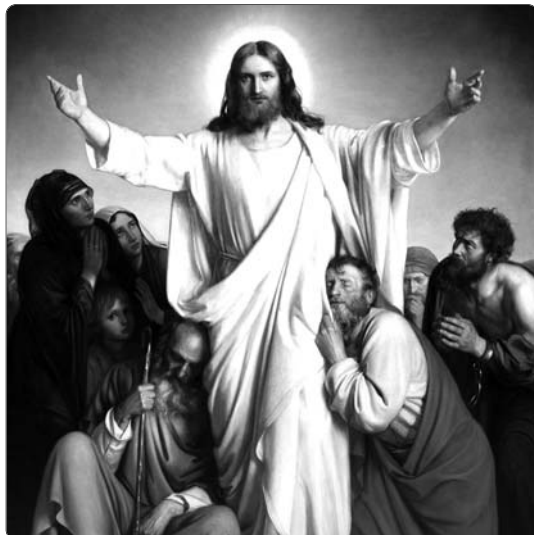
A második dolog, amit láthatunk Jézus kijelentésével kapcsolatban, hogy Ő az élet legszükségesebb feltételeinek az egyike. Egyfajta elutasítás az, amit gyakran megteszünk, megteszek, hogy lehozom Jézust erre a Földre, és azt mondom, hogy Ő pusztán egy ember. No jó, nem olyan, mint én, nálam jobb, talán a világon a legjobb, aki élt valaha, de mégsem Isten. Ha valaki visszalapoz ebben a történetben, akkor látja, hogy megesik ez is. Azt mondják Jézusról, hogy „ismerjük az apját, és ismerjük az anyját is”. Ő nem több, mint a legjobb ember. Nem valaki ellen szeretnék beszélni, hanem mindenki gondolkodása ellen szeretnék beszélni, hogy nagy tévút, és veszélyes is, hogyha Jézusról azt gondoljuk, hogy ember pusztán, a legjobb és a legnagyobb, aki valaha élt. Mert akkor hogyan tudna segíteni? Hogyan tudna segíteni a legnehezebb percekben, hogyan tudna segíteni gyászokban, hogyan tudna segíteni betegségekben, hogyan tudna segíteni emlékezésben, vagy a halálban, hogyha Ő ember volna pusztán? Sehogy.

A harmadik felelet Jézusra már sokaknak könnyedebb és tetszetősebb felelet, az a fajta felületes ismeret, amely korunknak a másik nagy kísértése. Ha valaki néz olyan drámai pillanatokat, akár színházban, akár televízióban, ahol egy-egy gondolatunk felnagyítva, talán tükröként jelenik meg, akkor magára ismer azokban a percekben, azokban az órákban, amikor szinte lopjuk egymástól az időt, és felületessé válnak a kapcsolataink. Tudjátok jól ti magatok, akik ennek a gyülekezetnek régóta tagjai vagytok, azt a valós történetet, amikor gyülekezetünk korábbi lelkipásztora, *Pap László* betegeskedett. Nagyon komoly, hosszú, szenvedős betegsége volt, és eljöttek hozzá lelkielmentálói. *Tariska Zoltán* tiszteletes úrtól első kézből tudom ezt a mondatot, az ő barátja volt, és megkérdezte: „hogy vagy, Laci?”, és azt feleli: „köszönöm, jól!”. Erre azt mondta Tariska tiszteletes úr: „én akkor mondom ezt, hogyha le akarom rázni a másikat.” És akkor *Pap László* tiszteletes úr odafordult, és elmondta, mennyi gondja, mennyi neheze, mennyi terhe, mennyi imádsága, mennyi segítsége van. A felületesség ezt mondatja velünk: „köszönöm, jól!” Emberi kapcsolatainkban, életünkben, gyakran beérjük ennyivel: „köszönöm, jól!” Nagy baj,

hogya az Istennel való viszonyunkban is beérjük enyryivel. A felülettel. Nyilvánvalóan a felület is az egésznek a része. De ha valaki felületes lesz a munkájában, felületes lesz az emberi kapcsolataiban, felületes lesz az életben, az csak rohan a mindennapok után, sokszor a szó szoros, sokszor pedig a szó átvitt értelmében is. Mert a felületesség nem ösztönöz eltökéltségre és elkötelezettségre. Emlékszem, itt ezen a szószéken a drogmisszió vezetője beszélt éppen arról, hogy mennyire igaz az elkötelezettség a mi világunkra. Beszélt arról, hogy a munkában is egyre kevesebb munkaszerződést kötnek, inkább kölcsönzik a munkaerőt, beszélt arról, hogy házassági kapcsolatokban is egyre kevesebb az egymásnak elkötelezett élet, hanem megjelenik helyette az együttélés, és beszélt arról is, hogy az Istennel való kapcsolatunkra is mennyire jellemző az, hogy nem köteleződünk el. Nem vállaljuk a hitvallásnak a perceit. Nem vállaljuk a konfirmációt. Nehezen vállalkozunk arra, hogy hitünket kimondjuk, megtegyük.

A felületesség is válasz Krisztus életet adó igéjére. És a felületes tanítvány olyanra lesz, mint ebben a felolvasott történetben azok, akik hallják Jézus kemény beszédét, az örök életről szóló beszédet, és odébbállnak. Sokan eltávolodtak Jézustól. Talán amiatt, mert embernek gondolták, talán amiatt, mert liturgikusan botrányos, amit Jézus mond, talán azért, mert nem akarták komolyan venni, hogy Jézus az Isten fia, Megváltó. És ekkor Jézus megszólít bennünket is, az egykori igehallgatókat és a mai igehallgatókat, s azt kérdi: „ti is el akartok menni?” Azt kérdi, hogy ti milyen feleletet adtok arra, amit én kimondtam, ami az én válaszom ebben a világban? Milyen feleletet adtok rám? Másutt, más evangéliumban Jézus azt kérdi: „kinek mondanak engem az emberek? És ti kinek mondotok engem?” Ti is el akartok menni? És ekkor megszólal Péter, aki sokszor félszeg és visszafogott, sokszor pedig bátor, talán nagyszájú is. Aki ha kell, akkor kardot ránt, hogy Jézus mellett harciasan kiálljon, máskor pedig szemlesütve elsunnyog és sír, amikor Jézus ránéz, s őszintén azt mondja: „kihez mennék, kihez mehetnék? Örök élet beszéde van tenálad.” Azt mondja el Péter, hogy életünk legfontosabb, legnagyobb kérdése vagy, és mi nem akarunk máshoz menni. Mi nem akarunk mást választani. Te vagy a legfontosabb.

Hányszor mérlegelünk hétköznapi életünkben, hogy vajon Krisztus-e a legfontosabb, a legnagyobb számunkra, az Ő szava? Református hívó ember számára a legfontosabb és a legszükségesebb beszéd a Krisztus beszéde. Bármilyen furcsának, filozófikusnak tűnik, ennél többet senki

sem adhat. Mert Jézus nem arról beszél, hogy majd milyen lesz az örök élet, nem arról beszél Jézus, hogy valaki más majd megnyitja a szemeiteket, hanem azt mondja Jézus, hogy nála van az örök élet. Péter pedig azt mondja, mi ezt hisszük és tudjuk. Minthogyha a Heidelbergi Káténk elevenedne meg. Ott azt kérdik a 16. századi írók, hogy mi az igaz hit? S a felelet pedig az, hogy az igaz hit az mindig biztos ismeret, és egyben szívbeli bizalom is. Az elkötelezett, Krisztusnak élő ember gondolkodása, hétköznapja ilyen. Biztos tudás és szívbeli bizalom. Nem vagy egyik, vagy másik. Nem egyfajta hűvös, tárgyilagos teologizálás, amely kizár minden érzelmet, és nem egyszerű rajongás, amelyben nem tudja az ember megfogalmazni, hogy mit is hisz, hogy is hisz, csak azt tudja, hogy olyan jó hinni. Péter bizonyágtételében azt mondja, mi hisszük, szívbeli bizalmunk van és tudásunk is, hogy Te vagy az Isten szentje. Olyan kifejezést mond Péter, mint amelyeknek párjait olvassuk a Szentírásban: Úr, Krisztus, Isten Fia. Minthogyha azt mondaná Péter, Uram Jézus, Te vagy az Istenhez legközelebbi, Isten különös válasszotta, Akit Isten a legjobban ismer. Kitől mástól hallanánk, hogy milyen az Isten, ha nem Tőled, Aki magad is vagy? Péter azt fogalmazza meg hitvallásosan, hogy nincs más küldöttje az Atyának, csak a Fiú, és nincs más Üdvözítő, nincs más megoldás. Nem arról van szó, hogy sok felkínált lehetőség közül majd egyet kiválasztunk, pragmatikusan számunkra a legjobbat, hanem azt, hogy az örök élet beszéde Jézus Krisztusban van.

Íme, többféle feleletet felsoroltam, hogy hogyan válaszolhatunk magára Jézus Krisztusra. Az evangélium célja az, hogy higgyétek azt, hogy Jézus az Isten Fia, és a ti hitetek kitarson a munka világában, a piHENÉS világában, a szürke hétköznapok mindennapjaiban. A mi kérdésünk ugyanaz, mint Péter kérdése: „Uram, kihez mennék?”, és a mi válaszuk is ugyanaz, mint Péter válasza: „Örök élet beszéde van nálad.” Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

SOÓS LÁSZLÓ

**JÁRJATOK
A VILÁGOSSÁGBAN!
Jn. 12:35.**

Addig, amíg nálatok van,
Járjatok a világosban,
Mert a sötét hamar eljön,
Gyorsan úrrá lesz a földön!

Sötétben ha botladozol,
Bűnre bűnt csak felhalmozol,
Nincs, ki vezesse lépteid,
A kezed ki megfogja itt.

A fény eljött a világra,
De az Őt be nem fogadta.
Kinek nem kell világosság,
Utát keres, utat nem lát.

Csak tévelyeg a sötétben,
Nem látja, hogy mi fénylik fenn,
Mi ragyogott Betlehemben,
Ki zörget ma a szívedben.

Pedig az a fényes csillag
Neked is elhozta mindazt,
Amit megígért az Isten
Minekünk a földön, itt lenn.

Tenálad is zörget Ő ma,
A menny fénye, csillag titka.
Ha eddig sötétben jártál,
Eljött hozzád, akit vártál.

Ő elhozta az életet
Tinektek, hogy megtérjete
A sötétből a nagy fénybe,
Kárhózatból örök létre.

A fény most tenálad ragyog,
Láttad-e már a csillagot?
Jézus zörget az ajtódon.
Várja-e őt meleg otthon?

Legyél te most a bölcsője!
Ne ijedj meg, ne félj tőle!
Ma hozzád jön, nálad zörget,
Ő hoz neked fényt, életet.

Pomáz, 2014. december 26.

EGYHÁZMEGYEI KÖZGYŰLÉS POMÁZON

2015 január 10-e délelőttjén, Pomázon vendégekkel és a gyülekezet tagjaival telt meg a református templom, ugyanis ekkor tartotta ünnepi közgyűlését az Északpesti Református Egyházmegye.

A közgyűlést megelőző istentiszteleten *Dr. Szabó István*, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke a János evangéliuma 4,46-54 versei alapján hirdette az igét. Utána a gyülekezet gondnoka köszöntötte a megjelent vendégeket, majd átadta a szót az egyházmegye lelkészi jegyzőjének és gondnokának, ami után a gyülekezetek küldötteiből hivatalosan is megalakulhatott a közgyűlés.

A választási bizottság jelentését *Esztergály Előd Gábor* lelkipásztor olvasta fel, amely szerint a múlt év őszén a gyülekezetek presbitériumai által leadott szavazatok összesámlálása alapján az elkövetkező hat évre az Északpesti Református Egyházmegye esperese *Nyilas Zoltán* pomázi lelkipásztor, főgondnoka *P. Tóth Zoltán*, lelkészi főjegyzője *Matyó Lajos* zsámbéki lelkipásztor és világi főjegyzője *Ladányi Károly*.

A megválasztott tisztségviselők ünnepélyes eskütetele után a pomázi Psalms énekkar rövid szolgálata következett, végül pedig a meghívott vendégek köszöntötték az újonnan megválasztott tisztségviselőket.

Takács László

Főtiszteletű Püspök úr!
Kedves Szolgatársak!
Szeretteink!
Szeretett Testvéreim! Ünnepölő gyülekezet!

Az elmúlt napokban is nagy szeretetet tapasztaltam meg itt a Pomáz-Csobánkai gyülekezetekben. Testvéreink kedvesen, aranyosan szerveztek, sütöttek-főztek, rendeztek a gyülekezetben. Nagyon jól esett ez a szeretet, amely mindig is jellemezte közösségüket.

A mai nap számomra a megelőlegezett bizalom ünnepe. A megelőlegezett bizalom és az ehhez kapcsolódó szeretet talán az egyik legnagyobb teher, amit az ember kaphat. Örülök a megelőlegezett bizalomnak, amit az Északpesti Református Egyházmegye gyülekezetének presbitériumai és irányomban megválasztásunkkal kinyilvánítottak.

Egészen pontosan köszönjük bizalmukat, hiszen mindebben egyedül megállni nem lehetséges. Éppen ezért *Matyó Lajos* lelkipásztor valamint *Dr. P. Tóth Zoltán* és *Ladányi Károly* presbiter testvéremmel egymást kiegészítve, Isten dicsőségére szereténk szolgálni egyházmegyénkben.

Mai ünnepi közgyűlésünkön Jeremiás elhívásának történetével szeretném hitvallásomat elmondani a szeretett gyülekezet előtt, kérve Istent, hogy adja az Ő Szentlelkét és közöttünk most valósággá váljék a Jézusi íge: „Amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj.” (Lk 6,45)

Isten szava

Legelőször arra érdemes figyelniünk, hogy Isten Igéje szól, megszólít és elhív. Az Isten szavának, megszólításának jelentősége abban áll, hogy Ő igazi valóját, lényét nem tartja vissza magának, hanem feltárja azt azelőtte üres kézzel megálló ember előtt. Róla csak annyit mondhat emberi szó, amennyit az isteni szó kijelentett számára. Ő szól, Ő hív, hogy cselekvésre indítsa az embert. Az embert közösségi és egyéni értelemben.

Előhívó szava megjelenik a teremtésben: „Legyen világosság! És lett világosság.” (1Móz 1,3) Isten elhívó – halk és szelíd – szava jelenik meg Ábrahám történetében, amelyet a Zsidókhoz írt levélben így foglaltak össze: „hit által engedelmeskedett Ábrahám, mikor elhívott, hogy menjen ki arra a helyre...” (Zsid 11,8)

Ábrahám új élete, ami már fontos a hit-hősök sorában, ott kezdődött, ahol, és amikor az Isten megszólalt. Amikor Isten hívó hangja áthatott a gazdag és biztonságos élethez szokott Ábrám életén és gondolatán, amikor egészen közel járt hozzá az Úr, amikor életét a megkísértés vagy a megáldatás, az engedelmesség vagy az elbukás nehéz döntése terhelte. Az ezt megelőző 75 esztendő hitetlen hite, öröme és bánata nem érdekes, nem fontos csak abból a szempontból, hogy előkészítse azt a pillanatot, amikor Isten beleszól ebbe az életbe. Ugyanis minden – a világ teremtése és Ábrahám új élete is – ott kezdődik, hogy „az Úr ezt mondta.” (1Móz 12,1)

Az Úr az, aki elhívta Ézsaiást: „Már anyám méhében elhívott engem az Úr, születésemről fogva emlékezetben tartja nevem.” (Ézs 49,1) Vagy ahogyan egy életre szólóan megszólít és elhív: „Ne félj mert megváltottalak, neveden hívtalak enyém vagy.” (Ézs 43,1)

Mit tett Jézus földi életében: Hívott! Elhívott. Elhívott először tanítványokat. Azt olvassuk a Márk evangéliumában, hogy amikor „továbbhaladt, meglátta Lévit az Alfeus Fiát, aki a vámszedőhelyen ült és így szólt hozzá: kövess engem! Az pedig felkelt és követte őt.” (Mk 2,14). A kövess engem Jézusi, Isteni hívó szóra, bekövetkezett az elhívott engedelmes cselekedete. Enged neki, ugyanúgy, mint a Nap, a Hold, a csillagok, a tenger, a növények, az állatok. Jézus szavára Lévi ugyanúgy engedelmeskedik, mint Ábrahám. Miért? Mert maga Jézus Krisztus személyesen hív.

De minek? – kérdezhetné bárki, hiszen Jézus mögött menni, nem olyan életprogram, amelynek megvalósítása értelmesnek tűnhet, nem olyan cél, amelyre törekedni kellene. Emberi vélemény szerint semmiképpen nem olyan dolog, amiért érdemes lenne önmagamát átadni, hiszen – mondják sokan – az az ember, aki elhívást kap, ki kell lépnie életéből. A régi ott marad, teljesen elhagyják.

De minek? – kérdezik sokan: Az élet viszonylagos biztonságából, a teljes bizonytalanságha menni? Nem! Valójában tökéletes

biztonságba és védetségbe. Az áttekinthetőből és kiszámíthatóból a teljesen áttekinthetetlenbe, véletlenbe? Nem! Valójában a kiszámíthatatlanból az egyetlen szükségesbe és kiszámíthatóba.

Jézus legtöbbször nem hitre, legfőképpen egy hittanrendszer elfogadására, elmélet vagy aranymondás megtanulására és felmondására hívta az embereket, hanem magához: „*Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelttetek, és én megnyugosztalak titeket.*” (Mt 11,28) „*Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy valaki, hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” (Jn 3,16)

Jézus elhívó szavára felelni határozott lépésekkel kell. Már az első lépés, sőt maga a hívás azonnal új helyzetet teremt. A vámszedők felállnak asztalaiktól, a halászok elhagyják hálójukat. Jézus szava, azonban nem csupán tanítás, prófécia, hanem a lét újjáteremtése. Ebben rejlik ereje és hatalma, hogy életet szabadít meg, szabadít fel. S ha az ember – hálából – válaszként megteszi felé az első lépést, hitet kap ajándékba.

Jól látható mindebből, hogy a minden időknek előtti kiválasztás, és időben történő megváltás. A Szentlélek, a megdicsőült Fiúnak és Atyának lelke a hitet az embereknek adja.

A hitet mindig megelőzi Isten akarata. Az elhívás Istennek az a tette, amelyben az Ige hirdetése, és a Lélek munkája által Ő átvezet a kegyelem állapotába. Ő az, aki képes személyesen is megszólítani mindenkit, mint ahogyan a felolvasott igében: Jeremiást megszólította az Úr igéje.

Érdekes lehet számunkra, hogy az ifjú próféta előtt egy pillanatig sem volt kétséges: a hang, amit hall, neki szól, s az Isten szava. Őt keresi, őt hívja, neki akar mondani valamit Ura. Azt hiszem a teremtés, a teremtettség legnagyobb ajándéka – a bűneset után is – az Isten szavainak meghallása. Isten szól, és az ember az Ő kegyelméből képes szavainak meghallására.

Nemcsak Jeremiásnak volt ilyen tapasztalata Isten igéjével kapcsolatban, hanem nagyon sokunknak van ilyen tapasztalata Isten igéjével kapcsolatban, hogy nekem szól. Olvasom a Bibliát és Istennek Szentlelke engem szólít meg: „*Fiaim, ne télenkedjete! Hiszen titeket választott ki az Úr, hogy az ő szolgálatára álljatok, neki szolgáljatok és áldozzatok.*” (2Krn 29,11)

Itt meg kell állnom.

Főjegyző úrral emberileg nézve közös gyökerekkel bírunk. Nem testi rokonság ez, hanem annak a lelkes családdal való kapcsolat, mely mindkettőnk életét döntő módon befolyásolta. Mindketten néhai *id. Koczó Pál* szolgálati által hallottuk meg Jézus szavát. Felsége, *Tiszteletes néni* is a Krónikák könyvéből vett Igével köszönt bennünket. Sajnos nem lehet most közöttünk, de ígérete szerint most is imádkozik velünk. Így – emberileg nézve is – legalább egyel többen vagyunk!

Dr. Szabó István püspök a közgyűlésre érkezik

Miért lehetséges az Ő személyes megszólítása? – tehetjük fel a kérdést igenket hallgatva. Azért mert Ő formált bennünket. Úgy alkot bennünket, mint a fazekas az agyagedényt (vö. 1Móz 2,7). Mesterként nyúl az élettelen agyaghoz, hogy abból népek prófétája legyen. Az elhívás elején ismerteti Urunk Jeremiással teremtett voltát: „*Mielőtt az anyaméhben megformáltalak, már ismertelek.*” Mindez három dologra figyelmezteti Jeremiást és figyelmeztethet minket is:

Elsősorban ez azért hangzik el, nehogy Jeremiás valaha is úgy gondolja: érzékeny és törekény természete a véletlen „kegyetlen” műve. Maga Isten alkotta őt ilyenek feladata elvégzésére. Bennünket, mai

leleplez bennünket Isten Igéje, földeríti titkos gondolatainkat, érzéseinket, bűneinket.

Harmadszor pedig: nemcsak úgy ismer bennünket, hogy leleplez, hanem úgy is, hogy tudja, mire van szükségünk. Nem ad nagyobb feladatot annál, mint amit elhordozhatnánk. Ő tudja, hogy milyen terhek hordozására vagyunk „hitelesítve”, hiszen Ő teremtett bennünket. Ő tudja, hogy mihez adott nekünk képességeket, és mihez nem. És Ő nem kíván tőlünk lehetetlent.

Sőt Isten szava, nemcsak megszólító, teremtő, hanem kiválasztó szó is. Próféta szolgálatra kiválasztó szó. Itt ígénkben nem alkalmi feladatra szólítja fel Jeremiást, hanem örökkévaló próféta szolgálatra. Elhívja őt, hogy a megromlott, megromlott szívú nép visszatérjen a Teremtőtől elrendelt útjára, hogy bűnbánatot tartva kegyelem és üdvösség legyen a jutalma: „*Térj meg... Mert én hű vagyok... Csak ismerd el bűnödöt, hogy hűtlenül elhagytad Istenedet, az Urat.*” (Jer 3,12-13) „*Én veled leszek... és megszabadítalak.*” (30,11).

Ez egyéni feladatot az Újszövetség kibővíti és – az itt hallhatóhoz hasonlóan – megszólít minden keresztényt: „*Mert akiket eleve kiválasztott, azokról eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez, hogy ő legyen az elszülött sok testvér között.*” (Róm 8,29), vagy ahogyan az Efézusi levélben olvashatjuk: „*Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki*

Az egyházmegyei vezetők eskütétele

XX. századi embereket is Ő teremtett, „alkotásai” vagyunk Istenünknek, ezért a készítmény nem mondhatja: nem ügyes a kezed. „*Jaj annak, aki ezt mondja apjának: Miért nemzettél? – és anyjának: Miért vajdítál velem?!*” (Ézs 29,16; 45,10)

Másodsor: jó, ha tudjuk testvéreim, jó, ha én is tudom, hogy az Isten olyanná formált bennünket, amilyenné Ő akart, és éppen ezért senki annyira nem ismer bennünket, mint Ő. Ebből adódik, hogy sokszor

megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával a Krisztus által. Mert őbenne kiválasztott minket magának, már a világnak teremtése előtt... Előre el is határozta, hogy fiaivá fogad minket Jézus Krisztus által” (Ef 1,4-5). Mindez teljessé tette Isten elhívó munkáját, hiszen Ő Krisztus által választ bennünket.

Kálvin magyarázatában e kiválasztás kizárja a cselekedetekből való megigazulást. Nekünk – szeretett Testvéreim – látunk

kell, Isten világ előtti döntése Krisztusban valósult meg. „Tehát nem közvetlenül, de nem is valamely érdemünkért, hanem Krisztusban s Krisztusért választott ki bennünket az Isten, hogy akik már hit által Krisztusban vannak beoltva, ugyanazok legyenek a kiválasztottak is.” S ha az evangélium szavát olvassuk, hallgatjuk napról-napra, s hiszünk Krisztusban, bátran mondhatjuk: kiválasztottak vagyunk. Arra kell figyelniünk, mit hirdet nekünk, hogyan hívogat, mondván: „*Jöjjetek éh hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelteketek és én megnyugosztalak titeket.*” (Mt 11,28) „*Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” (Jn. 3:16) (IIHV.X.fej.) E kifejezések számunkra is új irányt, új erőt adnak életünkhez, mint ahogyan ígénk Jeremiásnak.

Az ember szava

Az Isten ígéjével kapcsolatos második nagy tapasztalatot így lehetne megfogalmazni: Az Ő szava ellenkezést vált ki az emberből. Jeremiás meghallja Isten elhívó szavát, és rögtön szabadkozni kezd: Ő Uram, én nem tudok beszélni, mert még fiatal vagyok. A „próféta” érzi, hogyha ő megszólal, akkor annak nem lesz súlya. De miért is lenne? Egy fiatal, vidéki „papgyermek”, ifjú még ahhoz, hogy rajta keresztül az Isten szólaljon meg. Bölcsen belátja, társadalmában nem emelkedhet szólásra. Illetlennek fogják tartani, és nem figyelnek rá – játszódhatott le Jeremiásban.

Azaz az ellenkezése mögött tulajdonképpen alkalmatlanságának az átérzése van: Uram, erre a szolgálatra én nem vagyok alkalmas. Mi lesz akkor, ha nem hisznek neki, és nem hallgatnak szavára? Ezért Isten ígétől megrémülve így válaszol: *Fiatal vagyok, az én szavaimnak nincsen súlya.*

Ugyanígy szabadkozott Mózes is, amikor Isten elhívta, hogy hozza ki a népet Egyiptomból. Ő is elmondta, hogy nem tud beszélni, teljesen alkalmatlan erre a szolgálatra: „*Ki vagyok én, hogy a fáraóhoz menjek, és kihozzam Izrael fiait Egyiptomból?*” „*Kérlek, Uram, nem vagyok én ekesen szóló.*” (2Móz 3,11; 4,10) Erre a

kérdésre az Istennel való találkozás készítette.

Amikor a halandó ember a Mindenhatónak a közelségét megérzi, amikor Ura feladat elé állítja, amikor az Isten akar velünk valamit, akkor ráébred az ember alkalmatlanságára: Nem vagyok alkalmas arra, amire Te engem el akarsz küldeni, amit velem akarsz elvégeztetni. Mindenki, akit Isten Igéje igazán szíven ér, akit megszólít, akit elküld, érzi teljes alkalmatlanságát: Uram, én nem tudok a Te prófétád lenni, én nem tudok plántálni, a Te egyházadat építeni, én nem tudok szívemben gyomlálni és irtani. Én nem tudok olyan tiszta életet élni, mint amelyet Te vársz tőlem. Nem megy nekem. Nem fog menni, amit kérsz, amire küldesz, mert alkalmatlan vagyok a Te szolgálatodra.

Sőt, szeretett testvéreim, az ember – így én is – nemcsak alkalmatlan, hanem szíve félelemmel is megtelik, ha Isten feladat elé állítja. Jeremiás nemcsak alkalmatlannak érezte magát a prófétai szolgálatra, hanem szavaiban a félelem is megjelent. Félt ugyanis a küldetéstől, s ezért szabadkozott. S ha jól belegondolunk, talán meg is tudjuk érteni őt, hiszen az igaz / hamis prófétára gyakran halál várt a korabeli Izraelben. Ekkor történt valami különleges, valami nagyon szép és figyelemre méltó

dolog, amire utoljára szeretném a figyelmünket fölhívni.

A próféta feladata

Isten újra megszólítja a prófétát, válaszol bizonytalan szavaira. Így adja Jeremiás tudtára, hogy mire, milyen feladatra teremtette, és mire hívja, mire küldi el. Jól láthattuk az előző versből: Isten Igéje ellenkezést vált ki az emberből, de a csodálatos mégiscsak az, hogy az Ő szava le is győzi azt, megnyugtatja a megrémült fiatal szívet. Így szól: „*Ne félj tőlük, mert én veled leszek!*” Neked nem a magad bölcsességét kell hirdetned, arra úgysem figyelne senki, hanem az én ígémet és parancsolataimat. Szinte szó szerint ezt mondja Isten Mózesnek is a csipkebokornál, és ezt mondja Jézus Péternek is, amikor ő megrettenve mondja: Uram ne gyere hozzám közel, mert én bűnös ember vagyok. Azt mondja Jézus: Ne félj! Mostantól fogva embereket fogsz halászni. (Lk 5,8kk.) És ki hitte volna, hogy ez az egyszerű halászszerber valóban képes lesz erre, hogy az Isten országába embereket gyűjtjön. És mégis képes volt rá. Ő mondta el a pünkösdi prédikációt, amire háromezer ember keresztelkedett meg. És aztán miszsiói utakra ment. Tudjuk, elindult Samáriába, a pogányok közé is, Kornéliusz századoshoz, és másokhoz. Megáldotta Isten, vele volt és képes lett arra, amit önmagáról soha sem feltételezett: Embereket „fogott” Isten országába.

Az elmúlt néhány hónapban *Augustinus* egyházatya őszinte gondolata személyes

**GYÖNGYÖSI LÁSZLÓNÉ
ESPERESI BEIKTATÁS**

A gyülekezetünk örül,
És hálát ad az Úrnak,
Hogy lelkészünket,
Nyilas Zoltán tiszteletes urat
Esperesnek választották,
Felavatták a Te dicsőségedre.

Uram, Ő hű és igaz szolgád.
Kevesen volt hű és most
Te sokat bíztál rá.
Nem ásta el a talentumokat,
Hanem továbbadta
Az ígihirdetésein keresztül.
Ahogy a Máté 25,21 vers írja:
„Jól vagyon, jó és hű szolgám,
kevésen voltál hű,
sokra bízlak ezután.”

Uram, kérünk, hogy a
Nehéz, rögös úton
Adj erőt, kitartást,
Benned való bizalmat
Munkájához!
Hogy Téged dicsőítve
Szolgálhasson,
Népedet vezesse,
A Te dicsőségedre.

A hitvestárs köszöntése

vallomásmá is lett: „Ha tehát jobban örülök annak, hogy veletek vagyok megváltott, mint annak, hogy előljárótok vagyok, akkor, mint az Úr is parancsolja, inkább a szolgátok leszek, hogy méltatlan ne legyek ahhoz a vételárhoz, amelynek az érdeméből a ti szolgatársatok lehetek.”

Egyházmegyénkben sokfélék, de Krisztusban mégis egyek vagyunk. Megtanultam, hogy nem egymás kárára, hanem Krisztus dicsőségére szolgálunk együtt. Szolgálati területeink is sokfélék: mély gyökerekkel bírók és most plántálódók. Fogyók és gyarapodók. Városiak és szórványgondozók. Sok szolgálat lehetséges, ám ki-ki a neki adott kegyelmi ajándékok szerint, a hit mértéke szerint kell végezze feladatát. Ennek mércéje azonban a szeretet. Ugyancsak Augustinus mondja: „Szeretnem kell ugyanis Megváltónkat, mert tudom, hogy mit mondott Péternek: *“Péter, szeretsz engem? Legeltesd juhaimat!”* (Jn 21,16-17). Ezt kérdezte tőle először, ezt másodszor és ugyanezt harmadszor is. Szeretetről kérdezte, majd munkát bízott rá, mert ahol nagyobb a szeretet, ott könnyebben megy a munka.”

Mindehhez természetesen hozzáartozik az őszinteség: a gondolatok, szavak és

tettek összhangja. E tükör nemcsak megmutatja, hogy milyenek vagyunk, hanem elénk vetíti, hogy a növekedés útján mivé lehetünk. Az őszinte ember nem takargatja hibáit, nem magyarazza gyengeségeit; és együtt tud örülni és hálát adni a másikkal.

Szolgáltatunk külső eszköze a pontosság, átláthatóság, elérhetőség kell hogy legyen. Elengedhetetlen belső feltétele pedig a lelkipásztorok, valamint a gyülekezetek közötti bizalom elmélyítése. Ennek eszköze a jó rend, s az ebből fakadó békesség. Trankvillitas ordinis – mondja Augustinus. Bár nem más ez, mint a biblikus értelemben vett normális élet. Ehhez szükség van testvéreink pontosságára is.

Fontos feladatnak tekintjük, hogy egyházi szervezetünk támogatója legyen a gyülekezeti misszióknak (missziói programok támogatása, missziói modellek bemutatása), pontosan felmérve, milyen személyi, tárgyi és anyagi eszközökkel segíthetjük mindezt. Ennek feltérképezéséhez a lehető legrövidebb idő alatt szeretnénk minden lelkipásztor családot meglátogatni.

Rendeződő egyházmegyénkben gyakorolni szeretnénk a tágabb közösség véleményén alapuló döntéshozást. Az eddig pusztán „összegzéssel” megbízott egyházmegyei szakelőadók szolgálatát munkacsoportokba szervezni, munkacsoportokkal kiegészíteni.

Fontos, hogy egyre szélesebb körben megéljük a testvéri közösség örömét. Ennek értelmében szeretnénk megerősíteni a lelkesi- és presbiteri „kisköreinket”, valamint az egyházmegyei – jól működő és meggyengült – rétegalkalmakat (konfirmandus- és ifjúsági találkozók, egyházmegyei tábor, egyházmegyei énekkari találkozók, önkéntes szószékcserék, egyházmegyei nap, lelkesgyűlések, továbbképzések).

Szeretnénk épületeink állapotáról lajstro-

mot készíteni, a megkezdett építkezéseket befejezni. Biztosítanunk kell az egyházmegyei tized átlátható felosztását.

S végül, de nem utolsó sorban, 2017-ben közösen ünnepeljük a Reformáció 500. évfordulóját. Ekkor bátran elmondhatjuk: „honnan jöttünk”, „kik vagyunk”, és a mában milyen üzenetet bízott ránk Urunk!

Amit az Isten igéje Jeremiásnak mond, azt én magam is tapasztalom napról napra: Az Ő szava személyesen szólít meg, szívem út, nekem is szól. Hiszem, Istenem ismer engem, hiszen Ő formált. Vallom, hogy az Ő igéje mozgósít, elhív az Ő egyháza építésére. Gyakran átérzem alkalmatlanságomat, s tudom ezt az Isten Igéje legyőzheti. Nem a magam nevében, hanem az Ő nevében elindulhatok. Induljunk el, testvérek, a közös évek útjára, és kísérjen bennünket az Isten Igéje, benne és vele maga az Isten. Ámen!

Nyilas Zoltán esperes

„Nem beszélő köntös!”

KÖSZÖNTÉS

Gyülekezetünk a 2015. január 11-ei istentiszteleten köszöntötte az esperesi tisztségbe beiktatott Nyilas Zoltán tiszteletes urat, és részére egy lelkészi palástot és egy papi főveget ajándékozott.

A gyülekezet nevében Óváryné Herpai Dóra köszöntötte elsőként esperes urat. Az ajándék a gyülekezet összefogásából és szeretetéből született – mondta –, mely azt a megbecsülést jelképezi, és azt az örömet, amit azért érzünk, hogy már kilencedik éve közöttünk szolgál a tiszteletes úr, családjával együtt. Miután Suhajda Józsefné Erzsike a palástot esperes úr vállára helyezte, Takács László főgondnok, Benedek Ferenc csobánkai gondnok, és Sántha János presbiter köszöntötték a nagytiszteletű urat és feleségét, a nagytiszteletű asszonyt, majd Isten népe a Psalmus kórusal közösen elénekelt a 134. Zsoltárt: „Úrnak népe mindnyájan”.

Ezután esperes úr mondott köszönetet a gyülekezetnek, felidézve az igét: „Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüldi, maga is felüldül.” (Péld 11,25) Hangsúlyozta, a palást nem beszélő köntös, hanem Isten az, Aki megszólít bennünket. Keressétek az Isten országát, és a többi megadatik nektek! Bizonyosságot tett arról, hogy az elkövetkezendő időkben is Isten dicsőségét és országát szeretné keresni, a többit – amit a közösségtől kapott – pedig használni. A palást a gyülekezet békességének a következménye, nem pedig a békességének a feltétele. Így fogadta maga is, így tud a gyülekezettel együtt örülni, és így tud velünk együtt Isten dicsőségére szolgálni továbbra is.

Istennek adunk hálát, hogy kirendelte számunkra ezt a szép alkalmat, hogy így együtt, szeretetben és örömben adhattuk át ajándékunkat az esperes úr részére.

GYEREKKARÁCSONY CSOBÁNKÁN

Karácsony közeledtével egyre növekedett az izgalom a szereplő gyerekekben, és bennünk, őket felkészítő felnőttekben is. A próbák egyre szaporodtak, s bár az időjárás rácafolta a naptárra, az imaházunkban kora délután összegyűlt közönségen is érezni lehetett egy kis emelkedettséget, várakozást.

A kicsik: Ábel, Vince, Blaskó és Kis Zselyke, Barnabás verssel készültek, igazán szépen, érthetően adták elő. Bianka és Veronika az éneklésben segítettek. Majd Hunor szavalata következett és Lajos bácsi szájharmonikán játszott néhány karácsonyi dalt.

Szokás szerint ezután következett a színdarab: „A csavargók éjszakája”. A történet némi humorral egészíti ki a karácsonyi történetet. Angyalok (Zsófi és Janka) adják

tudt a Messiás születését. Két csavargó (Marci és Dani) abban az istállóban akar éjszakázni, ahová Mária (Brigi) és József (Kristóf) érkezik. Látják a Megváltó születését kísérő jeleket, és lassan felismerik, hogy az Üdvözítő született meg, akit az egész nép vár.

Szívüket boldogság tölti el, és akárcsak a pásztor (Barnabás) és a bölcsek (Ábel, Vince és Jónás), ők is adni szeretnének a Messiásnak valamit abból a kevésből, ami az övék. Végül közösen énekelve dicsőítik Istent.

Az Ünnepelestején szívmengető volt látni a kicsik és nagyobbak előadását, jó volt érezni a gyülekezet szeretetét, a megihittséget. *Kerekes Andrea*

Egy vers az elhangzottak közül:

ANGELUS SILESIVS KARÁCSONYI PÁRVERSEK

Emberré lett az Úr, szalmán kapott helyet,
Hogy széna-szalma én már soha ne
legyek.

Alázat s gyermeki lélek mily szent dolog!
Kik látták az Urat elsőnek? Pásztorok.

Mért mondd, hogy a Nagy kicsinnyé
nem lehet,
S a porszem képtelen felfogni az eget?

Nézd a Szűz Gyermekeit! S a szűk jászolt
tekintsed:

Benne a föld s az ég és száz világ
pihent meg.

Bizony a szíved is kicsi jászolt ha lenne,
Újra jönne az Úr s gyermekként
megszületne.

Ha Krisztus százszor is születne
Betlehemben,
Elvesznél, hogyha nem jönne el a szívedben.

Fordította: Csanád Béla

Talán ezzel a kérdéssel tudnám legtalálóbban összefoglalni a gyermekek által bemutatott karácsonyi műsort.

Karácsonyra készülve mindig fejtörést okoz a darab kiválasztása. Sok szempont közül annak az egynek mindenképp meg kell felelnünk, hogy sok gyermeket mozgassunk meg. Ez idén sem volt másképp. Különböző harminc gyermek vett részt a műsorban, voltak, akik csak énekléssel vagy szavalattal, voltak, akik pedig a több színből álló jelenetekben.

Hálatelt szívvel gondolok vissza a próbákra, arra, ki hogyan tudta kivenni a részét ebben az időszakban a munkálatokban.

Sötétség volt a Földön – többször is elhangzott a gyermekek szájából, míg végül eljutottunk a Világosságig. Nem könnyű útról van szó. Ebbe az egy órába „belesűríteni” egy élet munkásságát, nem könnyű feladat. Hiszen sokszor gondoljuk azt, hogy

„Nekem már semmi újat nem tud mutatni karácsony...”. Pedig mégis. Mindig egy kis szelet az, amit a Teremtő meg akar értetni az emberrel, hogy utána a saját csendességében jobban kiteljesedjen. Elég, hogy egy mondat, ami megüti az ember fülét egy gyermekek által előadott darabból, ott motoszkál napokon, heteken vagy akár hónapokon át a szívében, mert ki akar teljesedni, a sötétségből a fényre, a Fényhez vezetni.

Sötétség volt a Földön – talán a leghelyesebb az lenne, ha nem múlt, hanem jelen időben beszélne erről: Sötétség van a Földön. Mit teszel, kedves Olvasó azért, hogy ez ne így legyen?

Az elmúlt hittanórák egyiken témánk Jézus megismerése volt. A kérdés, melyet csöppnyi elsőskémnek feltettem, ez volt: Mit kérdeznél, mit kérnél Jézustól, ha most belépne az ajtó? Az egyik felelet így hangzott: Tanítson. – Úgy gondolom, itt kezdődik a tenni akarás azért, hogy az ember ne a sötétségben éljen, hiszen Isten maga teremtett világosságot.

A sötétség szünni kezd már
Az a csillag eljő hozzánk
Véget ér a gyász a sóhajtás.

Ahol az a csillag kigyúl
A többi mind elhalványul
Őelőtte minden térdre hull.

Ahol annak fénye árad
A halálból élet támad
A gonosznak híre sem marad.

Ébredj föl hát, aki alszol
Támadjál föl a halálból
S fölragyog majd néked a Krisztus.

Bíró Krisztina

A SÖTÉTSÉG SZÜNNI KEZD MÁR?

IDŐSEK KARÁCSONYA

Advent utolsó vasárnapján, december 21-én rendezte meg diakóniai csoportunk első alkalommal az Idősek karácsonyát, melyre gyülekezetünk legidősebb tagjait invitáltuk ünnepi együttlétre, szeretetvendégségre.

Nyilas Zoltán tiszteletes úr köszöntötte a meghívottakat, majd bevezetőjében Lukács evangéliumának 2,21-35 részéből olvasta Istenünk Igéjét, Jézus bemutatásának, Simeonnak és Annának a történetét, ehhez fűzött néhány rövid gondolatot.

Nagyon szép az első advent és az első karácsony – mondta –, mert együtt van az idősebb nemzedék, és együtt vannak a fiatalabbak. Simeon és Anna voltak Jézus agastyánjai. Ők voltak azok a szépkorú emberek, akik kimondták ezeket a szavakat: Uram, most bocsátdod el szolgálodat békeséggel. Ott van előttük az újszülött gyermek, ott van egy fiatal jegyespár, József és Mária. Idősebb és fiatalabb nemzedék együtt ünnepli karácsonyt. A mi világunkban éppen ez a két korosztály az, amit elhanyagolnak, mert csak az számít fontosnak, hogy ki mit tud hozzatenni a mindennapok világához. Két nemzedéknek nincsen „értéke” a világ számítása szerint, azoknak, akik még nem termelnek, és azoknak, akik már nem termelnek.

Isten Igéje azonban úgy tekint erre a két, egymást kiegészítő nemzedékre, az időskorúakra és a gyermekekre, ifjakra, mint Isten számára fontos közösségekre. Látjuk az Igé-

ből a két nemzedék szövetségének viszonyát is, az ó-szövetség és az új-szövetség kapcsolatát. Látjuk azt, amelyik szövetség végighorodta Isten népének sorsát, és látjuk azt a szövetséget, amely kiterjed minden népre Jézus Krisztusban. E kettő harmóniája egyedül a mi Urunkban jelenik meg.

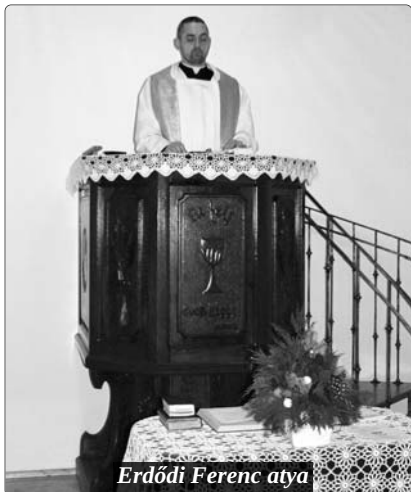
Alkalmunkon is így történt, gyülekezetünk gyermekei, fiataljai és az idősek is együtt várták a karácsonyt, együtt örvendeztek az Úr Jézus Krisztus eljövételének. Először Pálffy Donát játszott el egy Chopin darabot, majd gyülekezetünk ifjúsági csoportja szolgált közöttünk, verseket szavalva, bibliai igéket felolvasva, és dicsőítő énekeket énekelve. Köszönjük szolgálataikat. Egyik meghívott idős gyülekezeti tagunk, Szántó Lajos bácsi szájharmonikán muzsikált énekeskönyvünk-ből való énekeket, időseink pedig bekapcsolódva, énekszóval kísérték őt, Igyjártó Bált pedig régi karácsonyi emlékeit idézte fel, melyek 1948-ban egy szovjet lágerben, illetve 1989-ben a kárpátaljai Viskan történtek. Ifiseink ezt követően szétosztották az ajándékokat, időseink iránti szeretetünk és megbecsülésünk kifejezéséeként.

Köszönetet mondunk Urunknak e megszentelt órákért, és adja meg Isten számunkra, hogy ne csak karácsonykor legyen meg a békesség, boldogság, a nemzedékek közötti barátság, hanem életünk minden idejében.

P.A.

Szántó Lajos és vitéz Joó Sándor bácsi

Erdődi Ferenc atya

A reformátusok szeretetvendégsége

Szerb vendégszeretet

A görögkatolikusoknál

Hagyományainkhoz híven került idén is megrendezésre Pomázon és Csobánkán az ökumenikus imahét, melynek során a római katolikus, a görögkatolikus, a szerb ortodox, az evangélikus és a református felekezetek tartottak közös istentiszteleti alkalmakat egymás templomaiban. A 2015-ös imahét témáját a brazíliai keresztények dolgozták ki, mottója Jézus kérése a samáriai asszonyhoz: „Adj innom!” (Jn 4,7). Az igehirdetések és az imádságok e téma és történet üzenete alapján szólaltak meg.

Az idei év „különlegessége” az volt, hogy első ízben tartottunk ökumenikus istentiszteletet a csobánkai imaházban. A vasárnap délutáni nyitóalkalom olyan érdeklődéssel várt esemény volt közösségeinkben, hogy az

A csobánkai imaházban

imaház bizony szűknek bizonyult, néhány testvérünknek nem jutott ülőhely. Az igét itt Erdődi Ferenc római katolikus lelkipásztor hirdette. Második nap mi, pomázi reformátusok voltunk a házigazdák, az igehirdető Horváth-Hegyi Olivér evangélikus lelkipásztor volt, majd a következő napon a pomázi szerb templomban hangzott az imádság és a dicsőítő ének, Ljubisav Milisavic szerb ortodox lelkipásztor és fia szolgálatával. Szerdán a görögkatolikus közösség által vezetett alkalom került megtartásra a Karitászház Szent Miklós kápolnájában, a római katolikus plébániai kormányzó úr szolgálatával. Csütörtökön a római katolikus Szent István Király templomban Nyilas Zoltán esperes hirdette az igét, pénteken pedig az evangélikus testvéreink szervezték az alkalmat a pomázi református templomban, melyen Dr. Mosolygó Péter görögkatolikus lelkipásztor szolgált igehirdetőként.

Az istentiszteleteket követően a vendéglátó gyülekezet szervezésében szeretetvendégséget tartottak, ahol a közösségek tagjai a személyes beszélgetésekben is megjelentették a Krisztusban megélt testvéri szeretetet.

A r. katolikus közösség alkalmán (Erdélyi Sándor)

MEGJELENT!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség Baba-mama körének lelkes énekesei előadásában elkészült és megjelent a **ZENGJÜK EGYÜTT!** című CD, mely gyermek- és ifjúsági, valamint gyülekezeti énekeket, kánonokat tartalmaz. Megvásárolható a Pomázi Református Templomban és a Csobánkai Imaházban (az iratterjesztésekben).

Rendelni a pomaz-csobanka@reformatus.hu címen lehet.
A CD ára: 1.250.- Ft/db.

RÉSZLET NYILAS ZOLTÁN IGEHIRDETÉSÉBŐL

A történet szerint egy vidéki farmon két testvér élt egymás szomszédságában. Egy napon valami tyúkperen összevesztek, vagy lehet, hogy a fülemüle hangján. Korábban kölcsönadták egymásnak szerszámaikat, vigyáztak egymás házára, megbeszéltek problémáikat, de minden egy csapásra megváltozott. Hiába volt a negyven éves szomszédság, végül odáig fajult a dolog, mint itt ebben a történetben, hogy zsidó és samáriai, két testvér nem beszél egymással.

Egy szép napon az idősebb testvérhez bekopogtatott egy idegen férfi, aki munkát keresett egy-két napra. Először el akarták hajtani, de amikor meghallották, hogy ácsmester, az idősebb testvér azt mondta, jól jöhet még ez, és megmozgatta a fantáziáját. Adott neki egy feladatot, hogy testvére és az ő telke határába építsen egy kerítést, olyat, amin még átlátni sem lehetett, mert annyira haragudott a testvére. Miután kiadta a feladatot, és minden faanyagot, szerszámot, szegyet és egyebet rendelkezésére bocsátott, elment a városba.

Az ács nekilátott a munkának. Estefelé, amikor visszajött, döbbenve látta, hogy a telek határában, a kis völgyben nem egy kerítés, hanem ellenkezőleg, egy híd áll, ami összeköti a két testvért. Pont ebben a pillanatban jött ki a fiatalabbik, aki szintén megdöbbenve nézte a hidat, és ezt mondta: „Drága testvérem, te képes voltál hidat építtetni azok után, ami közöttünk történt?! Azok után, amiket tettem és mondtam?!” Erre mindketten elszégyelltek magukat, és a híd közepén összeborulva kibékültek.

Ennek öröme arra kérték az ács mestert, hogy maradjon náluk még egy pár napig, hátha találhatnak még neki egy kis munkát. Erre a Mester így felelt: „Nagyon szívesen maradnék, de még sok olyan hely van, ahol hidat kell építenem.” Ámen.

Azt szeretném mondani mindenkinek, hogy a hitet kell választanunk a félelem helyett.

Az egész nap folyamán lehetőségünk van választani arról, hogy elhiszük: Isten irányítása alatt tart mindent, gondot visel ránk, vagy elmerülhetünk az aggodalomban, rosszra számítva, és azon tűnődve, hogy vajon képesek leszünk-e megbirkózni a nehézségekkel. Azt mondják az emberek: „Attól tartok, el fogom veszíteni az állásomat.” „Félek, hogy a házasságom nem fog

Sántha János presbíter

sokáig tartani.” „Attól tartok, hogy a gyermekem rossz társaságba fog keveredni.” Ezek az emberek nem veszik észre, hogy a hit helyett a félelmet választják.

A hitben és a félelemben van valami közös. Mindkettő arra ösztönöz, hogy elhiggyünk valamit, amit nem látunk.

A félelem azt mondja, hidd el a legrosszabbat. „A mamád oldala sokat fáj, és belehalt. Neked is az fáj, valószínű, ugyanaz a bajod, most már neked is véged van.” A hit azt mondja: „A betegség nem maradandó, csak átmeneti.”

A félelem azt mondja: „Ma gyenge a gazdaság, te is le fogsz csúszni.” A hit azt mondja: „Isten kirendeli minden szűkségedet.”

A félelem azt mondja: „Túl sok minden

ért már téged, sosem leszel igazán boldog.” A hit azt mondja: „Legjobb napjaid még előtted vannak.”

A kulcs a következő:

Amin gondolkodunk, az gyökeret fog verni bennünk. Ha egész nap a félelmeinken jár az eszünk, az végül valósággá válhat. Jób is azt mondta: „Mert amitől leginkább rettegetem, az jött rám, amitől remegtem, az ért utol engem.” (Jób 3,25)

Hallottam, ahogy Isten szólt hozzám, nem hangosan, hanem mint egy belső nyomásként szívemben. Azt mondta: „Ha bízol bennem, és ugyanazt az energiát arra használod fel, hogy higgy a félelem helyett, akkor én megfordítom a dolgot, és a javadra fogom alakítani azokat.”

Felismertem, hogy Ő jól irányít mindent, és hogy harcol értem, hogy küzdelmeim a javamra forduljanak. Mintha Isten azt mondaná: „Látod, ha csupán hiszel és bízol bennem, én jobbra fordítom az életedet, mint volt előtte.”

Ma annyi lehetőség van arra, hogy félelemben éljünk, az emberek aggódnak a gazdaság, az egészség, a gyerekeik miatt. Isten azt mondja: „Ne használd az erődöt az aggodásra, inkább használd arra, hogy higgy! Ugyanannyi erő kell ahhoz, hogy higgy, mint amennyi erő kell az aggodásra.”

Ahelyett, hogy folyton aggódnál, mondd azt: „Istenem, életem a Te kezében van. Tudom, hogy Te vezetted és irányított lépteimet, és ezért nem vereséget várok, nem kudarcot, hanem azt, hogy egy áldott évem lesz.”

Ha egy ajtó bezárul, Isten nyit számomra egy másikat. Ha nem vigyázunk az elménkre, és arra, hogy mit engedünk be oda, akkor sok mindent be tudunk beszélni magunknak. Reggel bekapcsolod a rádiót, hallod a híreket, mennyi minden rosszul megy. Egyre rosszabb lesz a kedved. Napközben kollégáid képesek beléd beszélni egy vereséggéközpontú életet. Képesek teljeseen tönkre tenni a napodat.

„A következő három év szörnyű lesz, tervezzük meg a túlélést!” Ha ezt hallod, mondhatod: „Tényleg egy kicsit rosszul érzem magam.” Vagy azt mondd: „Tudod mit? Nagyon jól érzem magam. Tudom, hogy mindig Isten a Király! Vagyis az én Gondviselő Istenem. Ezért áldott, gyümölcsöző, tehetséges és kreatív vagyok, és alkalmas vagyok arra, hogy elvégezzem azt, amire Isten elhívott.”

A 19. század folyamán a reformátusok is tartottak fenn iskolát Pomázon. Az első és sokáig egyetlen magyar tannyelvű elemi iskola alapítása a felekezet nevéhez fűződik. Hogy miért? Azért, mert a magyar lakosság zömében református volt. (Régebben nevezték a reformátust magyar vallásnak is, amit Pomáz 18-19. századi lakosságának etnikai és vallási megoszlása is alátámaszt.)

A török kiűzése után a magyarok visszatelepülése Pomázon minden valószínűség szerint a *Wattay* családdal kezdődik, akik Észak-Magyarországon – s Pomázon is – hatalmas birtokra tettek szert. Az akkori szokásoknak megfelelően jószágszám tartóik, belsőcéledek a magyar lakosság köréből kerültek ki, a jobbágy pedig ura vallását volt köteles követni (ez volt a „*cuius regio, eius religio*” – „akié a föld, azé a vallás” elve – *a szerk.*). Ők képezték magját annak a kezdetben kicsi, de nagyon is tettrekész gyülekezetnek, mely néhány évvel II. József türelmi rendelete után iskolát alapít és imaházat épít, majd nem kis nehézségek árán templom készítésébe fog.

Az első tanító – vagy ahogy a protestáns

RÉGI HISTÓRIÁK

**A REFORMÁTUS FELEKEZETI ISKOLA
A 18.-19. SZÁZADBAN**

iskolákban nevezték: rektor –, *Szilvássy Mihály* volt. 1784-ben érkezett Pomázra *Magyar György* uradalmi inspektor gyermekeinek házitánítójaként, de csakhamar kezdte maga köré gyűjteni a jobbágy gyermekeket is, hogy betűvetésre, olvasásra okítsa őket. Az „*oskola*” ekkor még a kastély egyik szobájában volt, ugyanúgy mint az istentiszteletek.

Az első imaházat – mely hétköznapokon „*oskola*”-ként szolgált, 1793-ban építették a mai Hősök tere 2. sz. alatti portán. Ma a Révész Optika van benne, s beosztása ma is őrzi az iskola eredeti formáját. A hátsó traktusában tanítói lakást rendeztek be. Több mint két évtizedig osztozott ezen az épületen az iskola és az imaház. Majd 1819-ben, amikor a templom építése már annyira jutott, hogy csak a torony hiányzott, véglegesen az iskola lett az épület. De néhány évtized alatt annyit romlott az épület műszaki állapota, hogy új után kellett nézni, mert a felújítás túlságosan sokba került volna. Ezért megvették *Göböl László* Fáy u. 40. sz. alatti házát, és oda költözött az iskola, az eredeti épület pedig 1861-ben eladták *Pápai Sándornak*. A 19. század végére megismétlődött a korábbi helyzet, új iskolaépület vált szükségessé annak nagyon leromlott állapota miatt, ami – a presbiteri jegyzőkönyvek tanúsága sze-

rint – elfogadhatatlan terheket rótt volna az egyházközség tagjaira, ezért inkább lemondott saját iskolájáról, és átadta tanulóit az épülő állami elemi iskolának.

Tekintettel arra, hogy 1793-ban *Szilvássy Mihályt* a verőcei egyházközség prédikátorává választották (a verőcei könyvek *Szilvássy Mihály* néven őrizték meg az emlékezetét), a következő évben átadta hivatalát *Szilágyi Gábornak*. A tanítóból pappá válás ma szokatlan dolognak tűnik, de régen nem volt ritka a protestáns gyakorlatban. Ugyanis a kollégiumokban a pap- és a tanítóképzés nem volt különválasztva. Így papok is folytattak pedagógiai tanulmányokat, és azt nemegyszer a gyakorlatban is hasznosították. *Göböl Gáspár* például, ki 1838 és 1845 között rektorkodik Pomázon, 1845-től a fi-liából önállóvá vált pomázi egyházközség első választott papja. Sőt, a megüresedő óbudai lelkészi hivatal papjának szánja a pomázi gyülekezet, s mivel ezt az akaratát nem tudta keresztülvinni, folyamodott az „*anyásítá-sért*”. Vagy korábban *Bujdosó Mihály*, aki 1818 és 1838 között volt a pomázi oskola rektora, őt Kisorosziba lelkészi szolgálatra hívták meg. Ez a gyakorlat valószínűleg akkor szűnt meg, amikor Nagykőrösön megindult a református tanítóképzés.

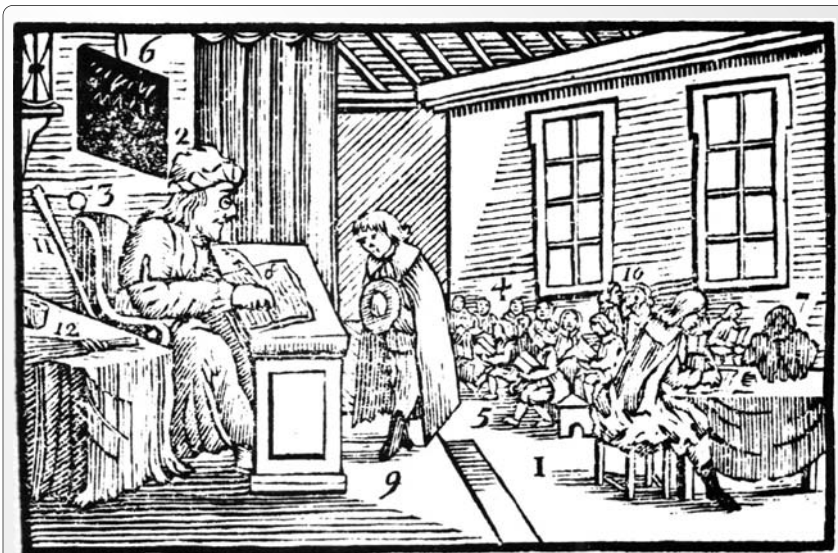
A protestánsoknál a presbiterianus (önkormányzati) szellem nagyon erős volt, ami sok tekintetben nem fért össze a Mária Terézia rendeletében előírtakkal. Ilyen volt például, hogy nem vált mereven szét a nagyok és a kicsik oktatása. Az alsóbb osztályokban jó előmenetelű és rátermett nagyobb diákok tanítottak, vagy gimnáziumot végzett tógátusok (nevüket viseletükről, a tógáról kapták), akik néhány év tanítás után visszatértek a kollégiumi tanulmányaikhoz, vagy a rektorián gyűjtött pénzen külföldi tanulmányokra indultak.

A pomázi református iskola tanítóinak névsorát *Erdélyi Károly* kántor és *Paczolay Péter* lelkész gyűjtése alapján *Csata László* az alábbiak szerint jegyezte le:

- Szilágyi Gábor (1794-1808);
- Takaró István (1808-1818);
- Bujdosó Mihály (1818-1838);
- Göböl Gáspár (1838-1845);
- Gyarmati Károly (1845-1847);
- Ódor József (1847-1848);
- Nyikos József (1848-1852);
- László Lajos (1852-1885);
- Kamonyi Orbán (1885-1892).

Itt működtek még 1892 és 1894 között: *Somogyi Lajos*, *Véres Pál*, *Somodi József*, *Hajnal Imre*, majd *Bodri János* 1894-től, kit 1901-ben az új állami iskola tanítóinak névsorába kántortanítóként jegyzett be.

Az iskola több mint egy évszázados működésének eseményeiről nem sok adat van birtokunkban. Az iskolatörténet krónikása, *Csata László* kiemeli azonban, hogy a

1798-ból való tankönyv 97. leckéje, melynek címe: Az oskola (Az alábbi magyarázattal:

„Az oskola 1 olyatén műhely, melyben a gyenge elmék a jeles cselekedetekre szoktattnak, és meg-különböztetik, fel-osztatik szakaszokra (= csoportokra). A tanító 2 a tanítói székben 3 ül, vagy pedig járkal a tanítványai 4 között, akik alacsonyabb székekben 5 ülnek. Ő tanít, ezek pedig tanulnak. Némely dolgok táblára 6 íratnak le eleikbe krétával. Némelyek közülük valamely kézikönyvet olvasnak. Némelyek az asztalnál ülnek és írnak 7, a tanító pedig meg-igazítja 8 a hibákat. Mások állanak és el-mondják, amelyeket meg-tanultanak, könyv nélkül tudnak 9. Némelyek egymással fecsegnek 10 és magukat csintalanul viselik, pajkoskodnak, ezek vesszővel meg-fenyítetnek 12.” (A rajzon még egy fenyítőeszköz látható: a 11. számmal jelzett bot. Ez vajon miért nem szerepel a szövegben?)

Tógát viselő debreceni diákok Csonkai Vitéz Mihály apjának, Csonkai Józsefnek ábrázolásában.

pomázi református iskola a vallásos nevelésen kívül mindvégig elsőrendű kötelességének tartotta a hazafias nevelést és a magyar nyelv ápolását. A tanítás színvonala pedig különösen László Lajos és Kamonyi Orbán működése alatt volt olyan elismert, hogy több német és szerb szülő is ide járatta gyermekét.

1901-ben a református iskola is beolvadt az állami népoktatásba. Öreg épületét az egyház eladta a *Buzás* családnak.

Irodalom:

Mészáros István: *Mióta van iskola?*

– Bp. 1982

Pethő László: *A tanítók és a társadalom*

– Bp. 1991.

Csata László: *A pomázi iskolák múltja* (kézirat) – Pomáz, 1968

Szűcs Ferenc: *A pomázi református templom és műtárgyai* (kézirat) – Pomáz, 1978
Presbiteri jegyzőkönyvek.

Könczöl Dánielné

**SZIKSZAI BÉNI
JÉZUS KRISZTUS ÚR!**

Zengi majd minden:
felhő az égen, madár a légben,
szivárvány lepke színes virágon,
minden teremtmény széles világon,
fürdőző veréb a szürke porban,
fülemüle az árnyas bokorban.
Sorban jönnek a bűnvalló szívek,
hívek, kik egykor hűtlenek voltak,
keresztülről, vérről, sohse daloltak.
Most verje a szívünk, zengje a szánk:
kegyelme gazdagon árad ki ránk.
Daloljunk hát, hogy hallja meg minden
földön, pokolban, a fényes égben,
lépjén mindenki e dal ütemére:
Jézus Krisztus Úr
az Atya Isten dicsőségére!

(1978. május 12.)

A január 24-én tartott presbiteri gyűlés egyik napirendi pontjaként Nyilas Zoltán esperes úr megemlékezett gyülekezetünk évfordulóiról, így a presbiteri jegyzőkönyvekben 150 évvel ezelőtt SZÁNTHÓ ÖDÖN pomázi lelképásztor által írt bejegyzésről, amelyik a megrepedt és így használhatatlanná vált kisebbik harang pótlásával kapcsolatos történésekről számolt be, az alábbiak szerint.

150 ÉVE TÖRTÉNT

„Tárgy: A kisebb harang csináltatása, s a kegyes adakozók neveik.

Midőn egyházunk ekképpen a normális állapotba visszajutott volna, s midőn én már elfoglaltam lelképásztori hivatalomat, a múlt 1864 év december 10-én, a harangozó egyszer csak emez éppen nem óhajtott szavakkal kopogtat és köszön be hozzám: „a kisebb harang elhasadt, s teljesen alkalmatlan a további használatra.” Rögtön felmentem a toronyba, és fájdalommal győződtem meg ez állítás valódiságáról.

Megvallom, hogy midőn ezen eset tudomásomra jutott, ezt, ha nem is csapásnak, de bizonyára véletlen, nem várt költségnek és rossz jelnek tartám. Mert igaz ugyan, hogy a keresztyéni buzgalom és áldozatkészség sokat kipótol és fedez: de oly nagy és óriási volt egyházi szükségjeink szomja, hogy csakis a buzgalom egész egyetemével vélém ezen szükségeket kipótolhatóknak, nem pedig az erő megoszlása által. Jóllehet a kisded, csinos ízlésű templom rendben volt, de a többi egyházi épületek elhagyatott állapotban. Képzeld kegyes olvasó! Egy bús arcú paplakot, amelyen a derűnek alig van valami nyoma, és egy oly iskolát, melynek önálló udvara nincs, a héber templom és egy héber kereskedővel tartván egy udvart, amellet a tanterem a lehető legszűkebb – és ha ezt képzeled, előtted áll a pomázi egyház 1865. febr. 24-én, midőn e sorokat írni kezdem. Ezeket meggondolva tehát még talán calamitásnak (*baj, kár, vesztesség, csapás*) is nevezhetem a harang elhasadását, ide értvén még a nagyon is korlátozott pénzvizonyokat, melyben ekkor élénk, bor kevés teremvén, amellet olcsón kelt, ami pedig itt fő jövedelmi forrás.

Másnap tehát ezen esemény után tek. *Wattay Gyula* főgondnok úrral egyetértve presbyt. gyűlést hirdeténk e tárgyban intézkedendők. A tagok egész lelkesedéssel áthatva levén az ügy szentségétől, mind megjelentek. Önkéntes adakozási ív nyitása határozottatott a gyűlés tagjaitól egy új harang költségei fedezésére. Voltak ugyan olyanok, kik ezt hallva ekképp szólának Nehémiással, a súlyos pénzvizonyokra célozván: „vajon mit mívelnének azon nyomorultak, vajon elvégezhetnék-e azon munkát most?” De, hála az égnek! Nem ezen kislelkű elijesztő beszédre, hanem Dávid eme bátorító szavaira figyelmeztet a mi kisded gyülekezetünk tanácsa: „légy bátor és erős, és kezdj hozzá; semmit ne félj és ne rettegj, mert az Úr karja ott leszen!” Kibocsátók tehát az önkéntes adakozási ívet, és a kegyelem Istene megáldá bátorságunkat, mert alig két nap alatt 133 ft 37 x (*krajcár*) gyűlt egybe e kegyes célra, úgyhogy 152 fontnyi harangunk helyett veheténk 13 ft 23 x toldalékkal 218 fontnyit a legújabb szerkezet szerint, vaskoronával ellátva, ami maga 35 frtba került.

Az új harangon emez irat áll: a pomázi reform. Anyaegyház buzgó hívei készítették önkéntesen összeadott filléreikből az In’ (*Isten*) dicsőségére. Öntötte Walser Ferencz 1865.

Az óharang fontja bevétellett 70 xért osztr. értb. (*osztrák értékben*) – az újnak fontja pedig adatott 1 frtért szinte osztr. értb.

A kegyes adakozók neveiket a tiszteletes kegyelet szempontjából a hálás utókor emlékeztére íme feljegyzem. (*A névsor 72 nevet tartalmaz.*)

Még ugyancsak ezen évben, s ugyancsak az itt jelzett adakozási ívvel kapcsolatban, kéregettünk az iskola számára szükséges „Természetrizai ábrák” megvehetése céljából, melyre is 12 frt 14 xr gyűlvén be önkéntesen, megvettük az említett könyv, Emlősök, madarak, hullók és halak osztályát.”

■ *Az is kegyelem, hogy az emberrel megérteti Isten, hogy mi az, amit le kell tennie. Borzasztó fontos dolog a bűnlátás, hogy az ember tudja, mire kell kérnie Isten megbocsátását és mitől a szabadítását.*

■ A gonoszoknak sok praktikája van, néha nagyon nehéz észrevenni a bűneinket, ezért tényleg, még ebben is Isten kegyelmére szorulunk.

■ *Mikor követte mindezt a bocsánatkérésed?*

■ *Az az iszonyatosan nagy büntudat meg bűnvallás, az hogy sírni tudtam érte, meg bánkódni, meg rettegni, hogy most mi lesz, az már itt történt Kalászon, amikor én magam kértem Istent, hogy mutasson rá a bűneimre, hogy értem és átérezem. És jött a csodálatos vigasztalás az Ószövetségből. A Krónikák második könyvében Manassé király története, aki sok bűnt követett el az Isten ellen, de nyomorúságában megalázta magát és kérlelte az Urat, aki meghallgatva imádságát könyörült rajta (2Krón 33,12-13).*

A bűneinken keresztül is tanít az Isten, a bűneink sem véletlenek. Amit mondott Szűcs professzor úr, amikor Pomázon az ősszel ígét hirdetett: „a bűneink gyermekei a gyermekeink bűnei”. Sokszor látom bizony a gyermekeimben azt, amit én rosszul csináltam vagy rosszul viseltem. Például nehezen mondom ki a férjemnek azt, hogy igazad van, és ezt a gyerekeim is „örökölték”. Ezáltal is azt kell megértenünk, hogy nekünk szükségünk van Istenre, szükségünk van a kegyelemre, mert különben az ember nagyon könnyen amolyan perfekcionista hitgépnek képzelet magát, aki egyet csettint, és megszabadul még a bűn gondolatától is. Nem, nekünk újra és újra le kell térdelnünk és könyörögnünk a kegyelemért.

■ *Ez a naponkénti megtérés, amiről Luther beszélt.*

■ Igen.

■ *Viszont az a vágy, hogy az emberi lelkeket vizsgálj és gyógyítsd, kedves az Isten előtt, gondolom ez megmaradt benned. Ha az ezotériát letetted, most milyen módon próbálsz az emberi lelkek mélyére tekinteni?*

■ A diákjaimon keresztül. Ha megpróbálok őket jobban megismerni, akkor azt is tudni fogom, hogy személy szerint hogy kell nekik beszélni Jézus Krisztusról. Akkor tudok nekik segíteni, ha látom, hogy mire van bennük igény, éhség, hogy milyen emberek, milyen kérdésekkel küzdenek, és milyen nehézségeik, fájdalmaik vannak. Manapság divatos cinikusnak és közönyösnek lenni, pedig a gyerekek a lelkük mélyén egyáltalán nem azok. Beszélgetni kell velük. Szerintem a tanítás rendkívül interaktív dolog. Ha egyszer majd jó pedagógus leszek, elérem, hogy miközben Krisztusból meríték, megérezem, hogy mire van szükségük a gyerekeknek. Néha pont azok, akik most lehúzzák a rolót, azok tudnak egyszer leborulni és az Úr után kiáltani. Azonban ez mind az Isten műve. Mi ebben annyit tehetünk, hogy imádkozunk értük és felkészülünk az órákra.

■ *Milyen érzés volt a gyerekek mellett eltöltött évek után visszamenni a Refibe?*

■ Marcika most három éves, így félállásban tanítom a Refiben a hittant, ami nagy boldogság, mert én büszke vagyok arra az iskolára. Láttam amikor épült a tornaterem, tudom, hogy mi van mögöttem. Emlékszem, amikor ujjongtunk a tanáriban, hogy megnyertük a pályázatot. Számomra egy csodálatos intézmény, nagyon jól érzem magam ott. Úgy érzem Isten itt is a lehető legmegfelelőbb

Amikor ideköltöztünk Budakalászra, kaptam a talentumos történetet, aztán ilyen volt az az ige, hogy „Bölcsész teszek, és megtanítalak, melyik úton kell járnod” (Zsolt 32,8). Azért volt nagy kegyelem, hogy ezt kaptam, mert alapvetően én egy érzelmi ember vagyok, és itt Budakalászon értettem meg, hogy Istent ismerni is lehet. Nem tökéletesen megismerni, hanem tanulni Róla, Tőle. A tanítványság nemcsak egy érzelmi állapot, az embernek a fejével is meg kell ismernie a parancsokat,

KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNÁK

„KEGYELMET KEGYELEMRE” SEBESTÉNYNÉ JÁGER ORSOLYA LELKIPÁSZTOR 2. RÉSZ

„Mindenki a saját tetteit vizsgálja meg...”
(Gal 6,4a)

helyre tett engem. Látom a kollegákon, akikkel alkalmat ad Isten a beszélgetésre, hogy ők is változnak. Van aki hat évvel ezelőtt, amikor ott voltam, másmilyen volt. Hiszem, hogy az Úr jelen van és dolgozik az emberi lelkeken. Rengeteg lehetőség van a Refiben, a gyerekek maximálisan nagy törődés alatt állnak. Szerintem ez jó, mert a kis egyéniségeket közösségbe kovácsolja.

■ *Utaltál már arra, hogy életed fordulópontjain mindig kaptál ígéretet. Van-e életed igéje? Olyan, ami többször visszatért az életedben, ami – úgy érzed – a legjellemzőbb rád, a hitedre, ahogy azt megéled?*

■ Azok az ígék ilyenek, amelyeken át Isten beleszólt az életembe. Amikor a pajzsmirigy-gyulladásom volt például, akkor kaptam „Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok vesztég!” (2Móz 14,14) ígét. Ezt hallottam folyton a fülemben, betöltötte az egész lényemet. Azt a biztatást adta nekem, hogy ő hadakozik érttem, csak bízzam rá magam.

meg kell ismernie az Ő akaratát, tanulni kell az Ő voltáról. De leginkább – amit mostanában értettem meg –, hogy a legnagyobb bölcsesség, ha egyszerűen ráhagyatkozunk, úgy mint a gyerekek, és hagyjuk, hogy a Lelke által vezessen. Ez az az állapot, amikor az ember kiüresíti magát, és úgy lesz bölcs, hogy tulajdonképpen az Isten őrajta keresztül segíthet.

■ *Azt mondtad magadról, hogy érzelmi ember vagy, nem véletlenül írsz verseket, azonban a prédikációidból, az írásaidból az tűnik ki számomra, hogy nagyon is céltudatos vagy érzelmes. Úgy értem, hogy a bölcsesség és az érzelem nálad egy kézben járnak. Mondhatnám úgy is, hogy te a szíveddel gondolkodol. Jól látom ezt?*

■ Igyekszem tudatosan élni, gondolkodni, mindent mérlegre tenni. Okulni kell a korábbi hibákból. Pusztán az érzelmek rossz irányba is vihetnek. Akár a jó szándékú segítség is – ha az nem Isten akarata. Az Úr nagyon következetesen elmondja nekünk, mi az Ő akarata, mert segíteni szeretne nekünk. Erre pedig hallgatnunk kell. Ez nemcsak érzelmi kérdés. Így lett mostanában szintén életem igéje az a jézusi parancs: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből.” (Lk 10,27). Szeressük Őt értelmünkkel, a gondolatok által is. A „teljes erődből” pedig azt jelenti, hogy Isten felelőssé tesz arra, hogy tegyek is meg ezért mindent.

■ *A verseidből viszont árad az érzelem, hogy túlcserélőd a szívvel szereted Istent. Említetted, hogy édesapád nyomdokain haladsz, tőle örökölted a költői vénát.*

■ Nagy boldogság a versírás számomra. Már kislány koromtól fogva írok verseket, tizenhárom évesen írtam az elsőt. A kamaszkori verseim persze

A pomázi szószéken

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

ÁDÁM
(1 Móz 3,21)

Tövises föld fölé hajtom a fejem;
vad és kietlen, csak bogáncsot terem.

Nyögve túrok a vörös agyagba,
fájdalmam vetem bele a magba.

A kertet el kellett hagynunk íme,
nincsen már út, mely visszavinne.
Bezárultak mind a fénylő körök,
a számkivetetés mostantól örök.

Bár igazad volt - így kellett legyen,
gázolnék át már a vérző emlékeken,
odébb söpömém, mint halott avart,
lázado énem, ki egykor mást akart.

Az önvád nem segít át ezen.
A sírás fojtogat. Végre emlékezem:
midőn Éva sügta: hideg lesz a házunk,
Te bőruhát adtál, hogy ne fázunk.

Érdes kezemmel simítom e ruhát,
pajzsonnak látom könnyeimen át;
s tudom, nem hagytál végleg magamra.
Föltekintek a kósza csillagokra.

Lényed igaza körülvesz, átölel.
Soha sem feledem azt a kertet el,
de már nem zokognak alattam a rögök.
Várok, mert tudom – kegyelmed örök.

tele voltak reménytelenséggel és útkereséssel, meg nagy szerelemmel, tinédzser bánatokkal. Édesanyám egyszer mondta is nekem, hogy „Orsikám, miért a vak koldusról írsz, miért nem írsz arról, hogy süt a nap és a madarak énekelnek?” De én akkor csak erről tudtam írni. Most is arról verselek, amivel (akkivel) tele van a szívem: Istenről, férjemről és a családomról. Édesapám mostanában azt szokta mondani, hogy „mért baj, hogy nincs még köteted, ott van három gyönyörű bőrkötéses köteted! (Mármint a gyerekeim.) Mindhárom remekmű.” A legnehezebb számomra ellopni tőlük azt az időt, amit a versírásra szánhatok.

■ *Mikor fogalmazódnak meg benned a versek, mosogatás közben, vagy miközben várakozol a gyerekekre az iskola előtt?*

■ Ritkán, de néha ilyenkor is jön egy sugallat. Inkább éjjel, amikor felébredek, vagy ha nem tudok elaludni, akkor jön egy gondolat, egy mondat.

■ *És akkor rögtön felkelsz, leülisz az asztalhoz és megírod?*

■ Nem. Megjegyzem és hordozom, forgatom magamban. Nekem azokra a picci időkre kell hagyatkoznom, amikor végre mindenel megvagyok, akkor leülök, ott a fehér lap igézete, imádkozom, és akkor vagy jön egy gondolat, egy vers, vagy nem jön. Lehet, hogy nem illik egy igazi költőhöz, de én csak úgy tudok verset írni, hogy a család az első. Amíg ők kicsik, rám vannak bízva, az ő életüket kell elindítani, velük szeretek foglalkozni. Nagyon szeretek verseket írni, alkotni, de tudom, hogy most nem ez az elsődleges feladatomban.

■ *Van-e valamilyen célod a versírással, mit akarsz általuk átadni?*

■ Azt, hogy Soli Deo Gloria! Így egészen egyszerűen. Jelenleg pedig a Biblia történeteit foglalom versekbe, most János evangéliumának a közepe táján tartok. Lehet, hogy egyszer majd elkészül. Hiszem, hogy az Isten adja, hogy ami számomra valamiért fontos lett, azt Ő akarta. Így születnek a versek is: Isten kegyelméből. Ha pedig a vers valakit megszólít, annak külön örülök. Egyszer például volt egy néni, aki azt mondta nekem, hogy olvasta a verseimet és eljött valahonnan Rákospalotáról az istentiszteletre. De őszintén megmondom, akkor is írnék verseket, ha azt mondanák, hogy ne tegyem, mert rosszak. Mert úgy érzem, hogy ezt nekem tennem kell, tehát amíg tudom, addig írom. Most már vannak lapok, melyek kéri a verseimet. Nagyon boldog vagyok, hogy megjelenhetnek a verseim az Áldás, békességben, amit nagyon köszönök.

■ *A miénk a megtiszteltetés, hogy közölhetjük.*

■ Én ennek nagyon örülök. Meg akarom élni az élet örömeinek a lépcsőfokait. Hálás vagyok, hogy Isten olyan embereket adott, akik segítettek ezen az úton. *Petróczi Évához* fordultam legelőször tanácsért, és ő nagyon kedvesen felkarolt.

Nagy öröm számomra, hogy *Regius Judit* jóvoltából a Confessio is közli verseimet, és a *Ködöböcz Gábor* professzor úr szerkesztésében negyedévente megjelenő *Agria* folyóirat is. Tavalyelőtt meghívtak az ünnepségükre is, én voltam az „Év felfedezettje”. *„Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak.”* (Préd 3,1)

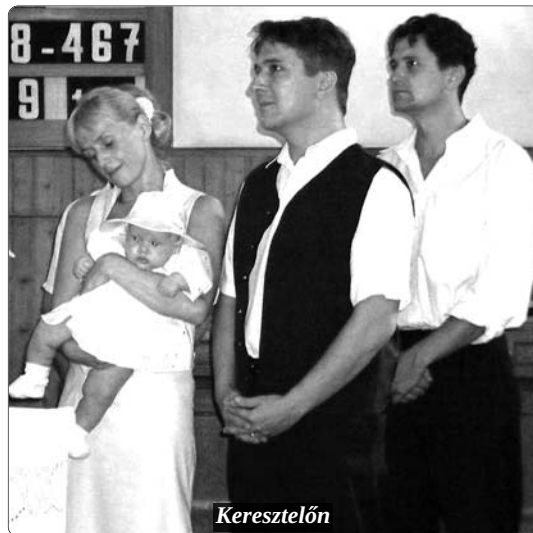
■ *Ha választanod kellene, mit mondanál, mije vagy te Jézus Krisztusnak: a tudósa (tanárként), a papja (lelkészként) vagy a költője (művészként)? Melyik szolgálat áll a szívedhez legközelebb?*

■ Hogy mije vagyok Jézus Krisztusnak?

A tanítványa. Én tanítványul szegődtem el Krisztus után. Ez a szó, tanítvány, egy csodálatos szó, mert benne van, hogy tanítva vagyunk. Hagyjuk, hogy tanítson bennünket az Isten! Nemcsak a bűneinket felismerve, bűnökből megtérésre segítve, hanem utána is folyamatosan tanít bennünket. Egy életen át.

■ *Te hogyan éled meg azt a mindennapos küzdelmet és azt az örömet, ami a hívő élettel jár, úgy hogy se a küzdelem ne legyen erőlködés, se az öröm ne legyen erőltetett?*

■ Őszintének kell lenni, és fel kell vállalni mindent, amitől hívőnek mondhatjuk

Keresztelők

magunkat. A kegyesség nem kegyeskedés. Semmi nem lehet benne, ami csak látszat vagy ami hamis. Még sokszor kísért a múltam, de mindig jön a kegyelmi segítség is, és emlékeztet, hogy Isten tényleg a tenger fenekére vetette a bűneimet. Márpedig halászni tilos! Az ember legyen engedelmes tanítvány, és tartsa meg, amit Isten mond! Isten akaratát a Szentírásból kutatom, ezért folyamatosan olvasom a Bibliát. Úgy olvasom, hogy igyekszem nem csak beleolvasni (ezt ritkán teszem), hanem haladok előre és aztán újrakezdem.

■ *Isten a helyére tett Budakalászon és a Szentendrei Református Gimnáziumban, de hol van a lelki otthonod?*

■ A pomázi gyülekezetben – természetesen. Most Pomázra járunk templomba, ott vagyunk otthon. Egyébként érdekesek az élet útjai, mert az én anyai nagymamám Pomázon volt kislány, úgyhogy mondhatni, hogy visszatértünk Pomázra. Nagymamám, akit *György Valériának* hívnak, és most 92 éves, a szülei Pomázon éltek elég sokáig. Meg is van a házuk a Meselia oldalában. Odajárt a pomázi öregiskolába, a mostani Sashegyibe. Nagyon boldog volt, amikor látta, hogy Budapesttől távolodva egyre közeledünk Pomáz felé, és házat keresünk arrafelé, ahol ő gyerekeskedett. Végül megálltunk ugyan Budakalásznál, de a földrajzi távolság nem jelent egyben lelki távolságot. Ahogy azt számtalanszor megtapasztaltam, Isten szeretete minden távolságot leküzd, és kegyelmet kegyelemre halmoz az életemben.

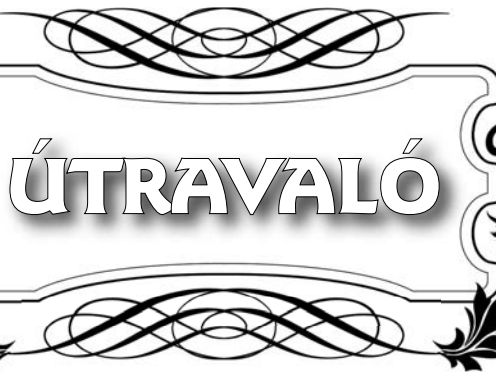
Puskás Attila

„14 Mi a haszna, atyámfiai, ha valaki azt mondja, hogy hite van, cselekedetei pedig nincsenek? Avagy megtarthatja-e őt a hit? 15 Ha pedig az atyafiak, férfiak vagy nők, mezítelenek, és szűkölködnek mindennapi eledel nélkül, 16 És azt mondja nekik valaki ti közületek: Menjete el békességgel, melegedjete meg és lakjatek jól; de nem adjatek meg nekik, amikre szüksége van a testnek; mi annak a haszna? 17 Azonképpen a hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában. 18 De mondhatja valaki: Néked hited van, nekem pedig cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a te hitedet a te cselekedeteidből, és én meg fogom neked mutatni az én cselekedeteimből az én hitemet. 19 Te hiszed, hogy az Isten egy. Jól teszed. Az ördögök is hiszik, és rettegnek. 20 Akarod-e pedig tudni, te hiábavaló ember, hogy a hit cselekedetek nélkül megholt? 21 Avagy Ábrahám, a mi atyánk, nem cselekedetekből igazított-é meg, felvívén Izsákot, az ő fiát az oltárra? 22 Látod, hogy a hit együtt munkálkodott az ő cselekedeteivel, és a cselekedetekből lett teljessé a hit; 23 És beteljesedett az Írás, amely ezt mondja: Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonított neki igazságot, és Isten barátjának nevezetett. 24 Látjátok tehát, hogy cselekedetekből igazul meg az ember, és nem csupán hitből. 25 Hasonlatosképpen pedig a tisztátalan Ráhab is, avagy nem cselekedetekből igazított-é meg, amikor a követeket házába fogadta, és más úton bocsátotta ki? 26 Mert amiképpen holt a test lélek nélkül, akképpen holt a hit is cselekedetek nélkül.” (Jak. 2:14-26)

Kedves testvérek! A ma esti mondani-valónkat így foglaltam össze, hogy a hit történéssé vált szeretet. A százkereszttyénség, a „logikus” istenhit, minden időknél nagyon komoly kísértése. Az emberek nagy tömege – különösképpen azok, akik magukat így vagy úgy vallásosnak mondják –, eleve tiltakoznának ellene, ha őket istentagadónak neveznék, de nagyon sokan vannak, akik „logikusan” hisznek Istenben. Sok emberrel beszélgettem már, akik azt mondták, hogy „hát természetes, hogy kell lenni valakinek, aki teremtette a világot, mert magától nem állott elő”. Sok háborús frontot járt katonával találkoztam, akik elevenen és élénken, meggyőződésszerűen tettek bizonyosságot az Isten oltalmazó, megőrző, gondviselő szeretetéről. Elestek mellőle ezren, de hozzá nem is közelített a veszedelem. Ez a logikus isteni azonban nem több szájkegyességnél, mert amikor aztán a dolgok mélyire akar az ember jutni, akkor azonban kiderül, hogy valóságosan, hitben, az illetőknek nincsen közük Istenhez. Semmiféle konzekvenciáját nem vonják le annak, hogy hisznek a teremtő Istenben. Sokan eljutnak odáig, hogy hisznek – az egyházban, a református templomokban így mondják – „aki teremtett, fenntart és igazgat mindeneket”, de tovább nem jutnak. Ez valóban nem sokat ér, pedig ez is hit.

Az igazán élő hitben az a történet – és hadd hangsúlyozzam, mert nagyon lényeges, hogy történet –, hogy a javainknak nem tulajdonosai, hanem csak sáfárai vagyunk. A keresztyén emberek, még a magukat komolyan hívőknek mondók is, legtöbbször úgy gondolkodnak, hogy azt csinálók a pénzemmel, a házammal, a javaimmal, esetleg az időmmel, amit akarok, utóvégre az enyém. Nem parancsol senki, nem kérheti rajtam számon senki sem, az enyém. Pedig a házad nem a tiéd, a pénzed nem a tiéd, még a ruhád sem a tiéd (mert Jézus odáig ment, hogy ha valaki a felsőruhátat kéri, akkor az alsót is add oda neki), az időd se a tiéd (mert azt mondta, hogy ha valaki egy mértföldútra kényszerít, akkor menj el vele kettőre). Történetesen kell a javainknak Isten tulajdonában lenni, és történetesen kell

SZIKSZAI BÉNI
UTOLSÓ SZOLGÁLATA
1985. január 6.

bekövetkezni annak, hogy az életünkben mi csak a sáfárai vagyunk a ránk bízottaknak, amelyekkel el kell számolni. Számon kéri Isten a filléreket, a forintokat, meg az időt, mert az Övé. Ilyen az őszövségi tizedadás, amit aztán az Őszövségből sok helyütt átvettek a mai napig, annak a jelképes kifejezése, hogy csak az Övé.

A tettekben élő hit a szeretet, amely soha el nem fogy. Sokan beszélnek – testvérek – a világon szeretetről, meg kell mondanom, hogy erre nézve a legjobb írást a Népszabadság karácsony előtti számában olvastam, amelyben valaki a szeretetről elmélkedik, és nagyon megdöbbentő példákat mond erre nézve. Többek között azt, hogy benézett a kocsmablakon és látta, hogy hogy ölegetik és csokolgatják egymást a jó cimborák, egymást hogy szeretik, de aztán amikor kijöttek, durván összevesztek és elmondták egymást mindennek. Tehát nem szeretet volt az, ami által ölegettek egymást a kocsmában, pedig úgy nézett ki. Nézzétek meg, hogy hányan beszélnek a világban a szeretetről – karácsony előtt mennyi beszéd hangzott róla, nem akarok ünneprontó módon visszatérni a dolgokra –, de hát van szeretet ebben a világban? Úgyhogy a cikkíró is végül megállapítja, hogy tulajdonképpen nem tud-

juk megállapítani, mi a szeretet.

Pál apostol a római levélben mondja, hogy „Annakokáért a törvénynek betöltése a szeretet.” – és hiába van ott pont és új vers, ne álljanak meg a testvérek, mert nem így hangzik ez az ige, hanem így: „Annakokáért a törvénynek betöltése a szeretet. Ezt pedig cselekedjétek...” Tehát a szeretet cselekvés. Hiába simogatja valaki a lovát, vagy a tehenét, ha nem ad neki enni, akkor az éhen vész. És hiába beszélsz te szépen, kedvesen, aranyosan a szomszédasszonyoddal, vagy a munkatársaddal, ha nem érdekel az ő terhe, gondja, nyomorúsága, szüksége, akkor nincsen benned szeretet.

A hit tettekké vált szeretet. Az igazi hit szeretet, de tettekben nyilvánul meg. Cselekvésben. Az igazi hit a szükségben társul szegődik. Figyeljük, így van a 18. versben: „De mondhatja valaki: Néked hited van, nekem pedig cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a te hitedet a te cselekedeteidből, és én meg fogom neked mutatni az én cselekedeteimből az én hitemet.” Azt mondd, hogy hívó vagy? Tuds-e társul szegődni bajba jutott emberekhez? Föl tudod-e venni, vagy fölveszed-e a gondját? Pál mondja, hogy az utolsó időkben a szeretet megfogatkozik. Elgondolkoztam azon, hogy azért gyerekkoromban még a magyar faluban nem voltak elhagyott öregek, nem voltak magukra maradt özvegyek, mert mindenki fölvette a gondjukat. Ha nem volt más megoldás – mert sokszor nem volt –, létesítettek egy szeretetotthont, ahova azonban nem pénzért vették fel az embereket, és nem a házuknak az odaajándékozása ellenében, hanem bementek a rászoruló, és bevették őket. Az egész falu társul szegődött, pedig akkor még nem is nagyon beszélhettünk hitről. De hát ahol hit van, társul szegődik-e a szükségben azok mellé, akik mellé oda kell állnia?

Mire használok fel az idődet? Mire használok fel a pénzedet?

Volt nekem egy nagybátyám, aki nagyon hitetlen ember volt fiatalkorában, majd aztán később az Isten megkönyörült rajta és élete végén hitre jutott. A lánya nálunk nőtt fel, mert ők tanyán laktak. Imádkozott az

étel előtt, hogy „jővel Jézus, légy vendégünk”, akkor az apja rászólt, hogy minek hívod, nekünk is kevés, ami van. Azt hiszem, sokan szokták hívni Jézust, hogy „jővel Jézus, légy vendégünk”, de vendég-e Jézus az asztalodnál? Jut-e néki abból a kenyérből, abból a ruhából, ami a tiéd? Ami rád van bízva? Vagy pedig úgy van, mint hallottam valahol, hogy vannak atyafiak, akik nagyon komoly ruhasegélyeket kapnak nyugatról, és azt mondta valaki, egy hitetlen: ó, kérem, különb ruhák hanyódnak azoknál a padláson, mint amibe mi vasárnap járunk a templomba. Nem úgy van, hogy te is kidobod, és nem keresel neki gazdát? Te is átunatkozod a vasárnapodat, vagy a szabadnapodat, és nem keresel embert, akit szeretni lehetne?

Kedves testvérek, az emberek éhesek a szeretetre. Én az utóbbi időben tapasztalom ezt. Ha úton vagyok, akkor nem anyátlanodom el, ha megpróbálok emberekkel beszélgetni útközben, és minden komoly beszélgetésnek a vége az a felismerés, hogy éhesek a szeretetre. Nem szereti őket igazán senki. Mindenki csak azt nézi, hogy mennyi haszna lehetne a másiktól, csak annyira érdekli a sorsa. A szeretet, ami hitből fakad, az társul szegődik a nyomorúság idején. Meglátja azt, hogy kin kell segítenie. Az igazi hit az a szeretet, amely a szükség idején cselekszik. Szép dolog az, hogy imádkozunk egymásért. De mit tesz az a másikért? Mit cselekszel a másikért?

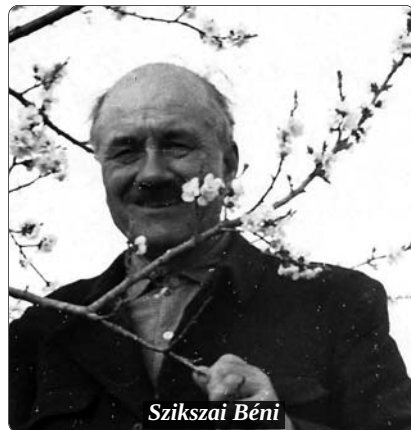
Nagyon megszágyenített Isten engem karácsony első napján. Istentisztelet volt nálunk, rajtam kívül még egy öreg házaspár volt csak az istentiszteleten. Nagy szeretettel fordultam oda: „kedves Papp néni, nagyon régen látam”. Szemrehányóan rám nézett és azt mondta: „a múlt karácsonykor”. Eszembe jutott, hogy ez az asszony a lakáshoz van kötve egészségi állapotánál fogva, és nekem meg se fordult a fejemben, hogy elmenjek hozzá és kicsit beszélgessek vele. Az emberek nincsenek hozzászokva ehhez. Egy ember ott a pusztán. De még érdekesebb dolog, hogy meglátogattam annak idején *Várga Tamás* kunszentmiklósi esperes atyánkat. Mikor elbeszélgettünk már vagy egy órát, akkor azt kérdezte: „hát mond meg most már, Bénikém, hogy minek gyüjtél?” „Tamás bácsi, azért, hogy lássalak.” „Azért gyüjtél, hogy engem lász? Engem még nem látogatott meg soha senki.” Nem megdöbbenő? El tudsz te menni emberekhez azért, hogy egyszer egy évben törődj velük? Hogy érezzék, te emlékezel rájuk, te gondolsz velük?

Csak az a cselekedet mutat a hitre, amelyik hitből fakad. Mert megint előttem van egy asszony, aki egy gond nekünk a saját gyülekezetünkben (ez is a saját gyülekezetem, de hát az is az), aki rendkívül buzgó, aki azt gondolja, hogy maga nélkül a gyülekezetben semmi nem történhet, csak ha ő ott van. Csak akkor van rendesen fölvirágozva a templom, és így tovább. A cselekedetei visszataszítóak, mert nem hitből fakadnak. Ha a te cselekedeteid nem Isten iránti szeretetből és engedelmességből származnak, akkor azok nem kedvesek az Istennek. A te cselekedeteid akkor kedvesek az Istennek, hogyha Jézus

iránti engedelmességből származik. Ha te azért mosod meg a másik lábát, mert Jézus is megmosta a tiédet. Ha te azért nem vetted meg a másikat bűnös voltáért, meg hitványságaért, mert téged sem vetett meg a te Urad. Ha te azért tudsz odahajolni hozzá, mert Ő lehajolt a magasból és fölvetted téged. De tudsz-e hitből szeretni, hitből cselekedni? Igazán szeretni, testvérek, csak hitből lehet.

Az ember fölteszi a kérdést, mi értelme van, mi hasznom belőle? Én már próbáltam, én már kísérletet tettem, de visszautasítja, nem törődik velem, mi értelme van? A szeretet akkor is szeretet, ha visszautasították. Nemcsak azért szeret, hogy viszonzszeressék, hanem azért szeret, mert hitből fakadt és hitből rendelt, hogy a másikat szeresse.

Kedves testvérek, a logikus hitről kezdem beszélni. A logikus hit csak félelmet támaszt az emberekben. A szeretet bizalmat támaszt. Csodálatos dolog ez, bár ne vegyék rossznéven, van nekünk egy kutyánk, amit rendszerint a feleségem szokott reggel megétni. Akkor én nem kelek föl. A kutya sokszor nem áll meg nekí, mert elszalad. Csak akkor áll meg, ha éppen kedvére van. Ha viszont én kimegyek, nekem mindig megáll. Nem fordult még elő, hogy hívtam és elszaladt volna. Pedig

Szikszai Béni

azért szalad el, mert tudja, hogy a feleségem meg akarja kötni, és azt is tudja, hogy én is meg akarom kötni, mégis odajön hozzám. Mit gondoltok, miért? Mert ezt a kutyát én egyszer úgy megvertem, hogy majdnem kinyúlt (mert megharapta a feleségét – a szerk.), és mégis tudja, hogy szeretem. Még az állat is. Tudják-e mások azt, hogy szeretted őket?

Van-e hited, vagy csak egy bizonyos istenfélelem van benned? Annyit jelent-e a hited, mint amit sokszor láttam már, ma is a villamoson, meg másutt, hogy ha a templom előtt mennek el az emberek, gyorsan keresztet vetnek, mert félelem van a szívükben. Jó lesz az Istenrel jóba lenni, hátha mégis létezik, és akkor jobb, ha van némi ismeretségünk egymással, nem egészen idegenként állunk elbeline. Az ördögök is hiszik, és félnek tőle. Rettegnek tőle. A legtöbb ember azért menekül, mert mégiscsak hiszi, hogy van Isten, és fél tőle, mert ha van, akkor ránézve nagyon kellemetlen lehet.

Testvérek, a hit a cselekedetekben lesz történéssé. Ezt bizonyítja Jakab apostol Ábrahám életével. Ábrahám hite nagyszerű hit volt akkor is, amikor Háránt odahagyta, és

nekivágott a pusztának, az ismeretlenségnek, és csavargott össze-vissza. Nem fordult vissza. Ahogy a zoltáríró mondja: nem tértek vissza, hanem járta a pusztát. De akkor tetőzött az ő hite igazán, amikor Izsákot fölvitte az oltárra. Izsákot Isten ígérte, és végre megkapta Ábrahám. Most a körülményeket ne keressük, hogy miért kellett neki Izsákot fölládozni, de Ábrahám hitt abban, hogy Izsáktól származik az ő magja, őbenne van az örökség, amit Isten ígért, és mégis fölvitte a hegyre. Megérkezett az oltárhoz, és meg akarta ölni a fiát. Talán hitt abban, hogy Isten visszaadhatja a halálból, de az ő cselekedete, az ő hite így lett történéssé. És a hit néked is akkor lesz történéssé, amikor majd cselekszel.

Van nekünk egy kedves öreg barátunk Karcagon (szegény most combnyaktöréssel fekszik nyolcvannégy évesen), ő annak idején Hajmáskéren volt katona abban a bizonyos tizenkét éves akcióban. Felesége hívó asszony volt, sokszor hallott evangéliumot otthon, de ő csak úgy járogatott a bibliáorákra. Egyszer a többi katona bajtársával, cimborákkal ült a kocsmában az asztal mellett, megfogja a poharat, föl akarja emelni, aztán leteszi. „Nem iszom többet veletek!” Fölkelt, otthagya a társaságot, és attól kezdve nem látták őt többet a kintinban és egyebütt borozni a barátaival. Ekkor lett az ő hite történéssé. Addig is hitt ő, de akkor kezdett a hite történéssé válni.

Történéssé vált-e már a te hited? Lehet, hogy valakinek valamit vissza kellene adnod, ki kellene fizetni egy régi adósságot, hogy el kellene valakihez menni és megbékelni vele, mert valamikor összevesztetek, akkor lesz történéssé a hited, amikor te ezt megcselekszed. Nem kételkedik a te hitedben senki, de történéssé akkor válik, amikor cselekszed, amit az Ábrahám cselekedett.

Kedves testvérek, az élő hitnek a jutalma az Isten barátsága. Ábrahámot az Isten barátjának nevezi, és ha te azt akard, hogy az Isten a te barátod legyen – ugye szeretnéd –, akkor legyen meg a te hitednek a történése! Tudjátok, ez egy csodálatos, megfoghatatlan dolog, az én szívemet olykor csendességemben olyan megrázón átjárja: én az Isten barátja lehetek. Volt nekem egy iskolatársam annak idején Abonyban, aki éppen olyan sóher szegény proligyerek volt, mint én. Róttuk meztláb az utcát és vittük egy szíjjal átkötve a könyveinket haza, és találkoztunk az utcán egy jólöltözött emberrel, akiről amikor elment, azt mondta a társam: „ez nekünk rokonunk ám!” Mert vágyott azután az előkelő rokonság után. Azt mondom néktek: Isten nekem barátom. Barátom. Olyan barátom, aki tudom, hogy nekem csak jót akar, akinek gondja van rám. De barátod-e néked? Lehet a barátod! Vagy a világ barátsága után futsz? Vagy más barátság után? Ha a te hited igazi hit, akkor Isten téged barátjának tekint. És ne próbálja az Isten barátját bántani senki, „mert aki titeket bánt, az Ő szemefényét bántja” (Zak. 2:8b) – azt mondja az ige, úgy próbálj hozzányúlni, hogy az én barátom az én oltalmam alatt van!

Az igazi hit elfedezi a múltat. Emlékezzetek arra, milyen csodálatos dolog, hogy Ráháb ott van a hithősök között. Mint hazug parázna asszony. Aki parázna és még hazudik

is a király követéinek, és ott van a hithősök között. Mert ez az asszony hitt, és a hitét tettekre váltotta. A kémekeket elrejtette háza padlásán a száraz len közé. Vállalta ennek a kockázatát, mert nem lehetett benne biztos, hogy a király katonái nem fogják megkutatni a házat. És ez elfedezte Ráháb egész múltját. Ráháb ott ragyog a hithősök között Isten barátjaként az Ő dicsőségében és gazdagságában. Megdicsőített benne Isten, mert Ráháb dicsőítette Istent azáltal a bizonyosságát által, amit tett.

Viszont a hit, amely nem tettekben konkrétizálódik, az haszontalan. Az elmúlt napokban nagyon szemléltető dolgot olvastam a „Sundar Singh bizonyoságtétele” című könyvből. Van benne egy hasonlat arról, hogy a Jordán, meg egy másik folyó belefut a Holt-tengerbe, és élettelen sós vízzé válik. A Jordán sodrában úszó hal, amikor megérzi a sós tenger közelségét, akkor gyorsan „metanoia”-ját csinálja, megfordul, és visszafelé úszik a Jordánon, mert nem akar a sós tengerben elveszni. A hit, amelynek nincsen lefolyása, ami nem nyilatkozik meg tettekben, az ilyen. Belefolyik a Holt-tengerbe. Hogy én, én, én. Az igazi hit pedig: ő, ő, ő. A másik, a többi, a környező világ, a helyzet, amelybe Isten állított, hogy ott hitben megálljak, és bevégezzem a szolgálatomat. A te hited nem ilyen Holt-tenger? Gondold el, hogy a gólgotai keresztnek minden rémsége, az istenszeretnek minden gazdagsága, minden minden elveszhet holt-tengeri éltedben, ha nincs lefolyása. Nem tudod szeretni az embereket, nem tudsz szeretettel járnivaló világból.

Azt mondta valaki, hogy ha valaki megtér, akkor azt a kutyája is észreveszi, mert attól kezdve nem rúg bele. Észreveszik-e rajtad, hogy hited van? Én egy-egy esetben evangélikázációkon figyeltem meg az utóbbi időben, hogy milyen rémülettel és keserűséggel ülnek velem szemben az emberek, mikor Jézus szenvedéseiről és haláláról szólnak. Egyesek csaknem zokogásig megrendülnek azon, mi történt Jézussal a Golgo-

tán. Folytak alá az arcon a könnyek – és marad minden a régi. Van aki elmondta egy közeli evangélikázáció után, hogy „hát amikor én hallottam Jézus szenvedéstörténetét, azt gondoltam, leszédülök és alázuhanok a padra, olyan rémítő volt. Én eddig ezt olyan természetesnek találtam, most olyan rémítő valósággal állt előm.” Arról volt szó, álljon ki az, aki Jézust befogadja, de ő is ülve maradt a többiekkel együtt. E nagy Holt-tenger elnyelte az élő Igét.

Kedveseim, itt ültök velem szemben, esetről-esetre, alkalomról-alkalomra. Vanak, akiket a név szerint nem is, de arcról ismerlek. Kérdezem tőletek, hogy hány Holt-tenger van köztetek? Akik hazamennek – és nem történik semmi. Mert el ne felejtsetek, hogy üdvösséget kereső nép vagyunk, és csak az a hit a menekülés hídja, amelyik a tettek pilléreire áll. Csak az a hit a menekülés hídja, amelyik a cselekedetek pilléreire áll. Ha a te hited nem áll cselekedetek pilléreire, ha nem vált tetté, nem vált szeretetté, nem vált életté és valósággá, akkor nem az üdvösségre vezet, hanem oda, amit Jézus így mond: Sokan jönnek, és azt mondják, Uram, a mi utcainkon tanítottál, a te nevedben sok jót cselekedtünk és ördögöket üztünk, és Ő azt mondja, nem ismerlek. Nem tudom ki vagy. Vagy a másik társaságban: Mikor láttuk, hogy éheztlél, és ne adtunk volna enni? Hát elkoptattuk a lábainkat a diakóniában! Mikor láttuk, hogy beteg és fogoly voltál, és ne látogattunk volna meg téged? Azt mondja: nem, menjetek! Nem ismerlek titeket! Mert ezek a cselekedetek nem a hitből fakadtak, hanem önmagukból, emberi jóságból, emberi akaratból. Aki szeretne átmenni a megtartó hitnek a hídján, az váltsa aprópénzre azt, amit sáfárságra kapott. Én most azt a feladatot adom néked, gondolkodj el rajta, hogy mit mulasztottál el.

(A pestlőrinc-erzsébetlepi református gyülekezetben elhangzott igehirdetés szerkesztett változata.)

A PARASZTPRÓFÉTA

A finn ébredéstörténet nagyszerű tablója bontakozik ki *Oravala Ágoston (Aukusti Oravala)*: „A parasztproféta” című könyvében, mely *RUOTSALAINEN PÁL (Paavo Ruotsalainen)* életének krónikája. Ez a könyv Szikszai Béni egyik legkedvesebb olvasmányja volt, mely teológiai látását is alapvetően befolyásolta. Az 1940-es évek magyar ébredés-mozgalmában magát Szik-

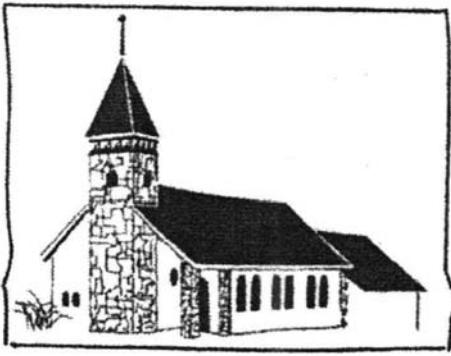
szai Béni is parasztprofétaként emlegették, aki Isten kiválasztottjaként továbbította az Ő üzenetét, és az Istentől elfordult embernek a bűneiből való megtérés és a keresztben felkínált kegyelem elfogadásának lehetőségét hirdette, ahogy tette ezt Ruotsalainen Pál is. A könyv előszavát idézzük:

„A XVIII. és XIX. század fordulóján, amikor az egész kereszténység végig-süvített annak a világszemléletnek hideg szele, amely a hitet is alávetette az ember észnek, ennek az áramlatnak zsiszbasztó lehelete a finn egyház és a finn nép körében is megjelentette magát. A templomokban hallható volt ugyan igazhívó evangéliumhirdetés, de ebből legtöbbször hiányzott az élő kereszténység újjászülő, életformáló ereje. S ekkor Isten kegyelme csodát cselekedett: elhívta a maga választott eszközt, Ruotsalainen Pált.

Luthert a maga idejében az kényszerítette a reformáció útjára, hogy hajtotta saját lelke szorongása, hogy tusakodnia kellett mindaddig, míg bizonyossággal teli feleletet nem kapott arra a kérdésre: miképp jutok el az Istennel való békességre? Szakasztott ugyanez ismétlődött meg Ruotsalainen Pál esetében. Azt kell ugyanis látnunk, hogy Isten ennek a mindenfelé meghidegült kereszténységnek közepette is megtartott olyan kisebb csoportokat – néhol többen, néhol kevesebben voltak –, akik nem tudtak megelégedni a hitnek pusztá elméletével, hanem a Krisztussal, a Megváltóval való személyes összeköttetésre vágyódtak. Ruotsalainen Pálnak, ennek az útján egymagában elindult embernek lelki szorongása, megváltás után való vágya és kiáltása már most itt, ezeknek körében, sok ilyen lélekből talált visszhangra. „Barátok” gyűltek köréje, akik tanításában megtalálták azt, amire titokban vágyódtak és vártak.”

A menekülés hídja a cselekedetek pilléreire áll (Göböljáráspuszta 1956 telén)

A HELYEMEN: KRISZTUSBAN

VÉGH TAMÁS LELKIPÁSZTOR EVANGÉLIZÁCIÓJA BUDAKALÁSZON 2015. JANUÁR 18–22.

A budakalászi gyülekezet meghívására VÉGH TAMÁS ny. farsori lelkipásztor tartott evangélizációs hetet a budakalászi református templomban, melyen Pomáizról és Csobánkáról is számosan vettek részt. Az igehirdetések alapigéje Pál apostolnak a rómabeliekhez írott levelének 1,16-17 versei voltak.

Az alkalmakon a Dunamelléki Református Egyházkerület énekeskönyvének 642. dicséretét énekelte a gyülekezet: „A mélyből kiáltok, Jézus”. Szerzője a Kunszentmiklóson szolgált Vargha Tamás esperes lelkipásztor, aki az ébredés idejének egyik nagy evangélizátora volt. Szoros kapcsolat fűzte Végh Tamás édesapjához, Végh Sándorhoz, aki a szomszédos községben, Szabadszálláson szolgált hitoktató lelkészként. A barátság olyan mély volt közöttük, hogy tisztelete és szeretete jeléül adta itt megszületett fiának a Tamás keresztnévet. Isten csodálatos tervezése és munkája, hogy Végh Tamás lelkészként a névadó örökébe lépett, és egy-két generációval később szintén az evangélium hirdetésére kapott kegyelmi ajándékot. Hálát adhatunk Istennek, hogy nemzedékről nemzedékre megújul a kegyelme, mert ma sincs más hit, más Megváltó, más üdvösség.

A következőkben az evangélizációs igehirdetések lényegesebb gondolatait adjuk közre, és Urunk segítségét kérjük, hogy az evangélium üzenete töltse be lelkünket, és visszhangozzon a szívünkben.

„Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az, minden hívőnek üdvösségére, elsőként zsidónak, de görögnek is, mert Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki benne hitből hitbe, ahogyan meg van írva: »Az igaz ember pedig hitből fog élni.«” (Róma 1,16-17)

FELCSERÉLT DICSŐSÉG 2015. január 18. – Bevezető alkalom

Amikor egy evangélizációs sorozat elindul, az mindig jó alkalom arra, hogy alapvetően átgondoljuk az életünket. Mit is üzen Isten röntgen-világítása a számomra? Hadd hívjak mindenkit szeretettel egy társasutazásra.

Szálljunk be egy fénysebességű járműbe, mellyel egy másodperc alatt 300.000 kilométert tehetünk meg. Ezt elképzelni sem tudjuk, ugye? De elindulunk. Nyolc perc alatt elérjük a Napot, aztán több mint négy év után jön a Naprendszeren kívüli első csillag. Aztán utazunk tíz évet, száz évet, ezer évet... Mondanánk, hogy ilyen távolság nincs, pedig van. Csillagrendszerek százmilliárdjai, óriási távolságok. A rádiócsillagások szerint 13 milliárd fényév távolából érkező jeleket tudunk fogni, és még nincs vége, csak korlátozottak a műszereink. 13 milliárd éven át minden másodperc 300.000 km, beleszédül az ember. Kicsoda az a hatalmas alkotó, aki teremtette mindezt?

És itt van az ember, ezen a kicsi bolygón, melyet úgy alkotott meg az Isten, hogy biz-

tosította és ma is biztosítja rajta az élet feltételeit. Földünk recseg ropog eresztékeiben, de még mindig kapunk levegőt! Még mindig élhetünk! Több mint hétmilliárdan rongáljuk. Amit lehetett, már elrontott az ember. De amikor kimondom, hogy „aki teremtett, fenntart és bölcsen igazgat mindeneket”, a szívemet megdobogtatja ez a kicsi szó: „fenntart”. Hogy mekkora az Isten szeretete! Csak annyit kellene, hogy egy negyedóra kivonja az oxigént a levegőből – végünk! Amióta élet van a Földön, Isten egy másodpercre sem változtatta meg a levegő összetételét. Az ember megrette, gázkamrákban, másutt is, de az Isten soha.

És ez az Isten a bűnbe, bajba, pusztulásba, kárhózatba zuhant engedetlen embernek két hatalmas segítséget adott, amellyel helyzetbe hoz bennünket.

Az egyik: ideadta a tervrajzokat. Ez alapján pontosan megérthetjük, hogy Ő hogy gondolta el a teremtett mindenséget és benne az ember életét. Én úgy szeretem, hogy a Biblia

Vég Tamás

emberről szóló tanítása onnan indul, hogy megmutatja, mi volt az eredeti rendeltetésünk. Az Alkotó hogy képzelte el? Mert ahogy beállította a napot, a csillagokat, ahogy megindította a növények, állatok életműködését, ezt az egész nagy ajándékot, ami a földgolyónk, abban pontosan elrendezte az ember helyét is. Hogy rendezte el? Isten úgy teremtette az embert, ahogy egy trolibusz példázza, ami-

nek megvan a motorja, a karosszériája, de a legfontosabb része az áramszedője. Ha az meghibásodik, ott állnak egymás után a trolik, amíg oda nem jönnek, és az elsők rendbe nem teszik az áramszedőt, aztán mehet tovább a menet. Isten úgy teremtette az embert – ott van a teremtéstörténet leírásában –, hogy azt mondta: „Ember, én vagyok a te Teremtő, én vagyok a te mennyei Atyád, te pedig az én gyermekem, akit elindítottalak, megadtam neked a lehetőségeket. Nagyon figyelj rám! Tőlem kapod a taktikai utasításokat, az eligazítást, hogy mit kezdj azzal, amit adtam, és tőlem kapod a mennyei üzemanyagot.”

Hoztam egy kis képet. Ezen a képen a harmadik kör mutatja nekünk: itt az ember életköre, benne a trón, amelyen az Úr ül és uralkodik. Én pedig figyelek rá, nem kénytelenségből, hanem abból a jól felfogott érdekemből, hogy így járok jól. Ha nekem az élő Isten följárja, hogy ingyen és bérmentve a teljes életet tanácsadója lesz, hát normális az az ember, aki ezt nem ragadja meg? Az, aki alkotta a mindenséget, azt mondja, hogy „figyelj rám, majd én megmondom neked, mi a jó, mi a rossz!” Ha valamire azt mondja, hogy ne, az olyan, mint egy magasfeszültségű doboz, amin rajta van a jel, és nem nyúlunk hozzá, mert van annyi eszünk. Ha az Isten bármire kimondja, hogy ne, nem korlátozni akar, hanem védeni.

De itt a nagy gond, hogy az ember fölcserélte a helyet. Nem az Istennek tartja fenn a trónt, hanem betolakodik középre. A bűneset óta az ember ül a trónon, az egyik hitetlenül, a másik vallásosan. Az életkörben ott a trón, ott van egy nagy „ÉN”, fején a korona. Isten kívül van az életkörön. Vagy nincs is, vagy ha van, akkor engem nem érdekel, ülök a trónon, és azt csinálom, amit én jónak látok. Ūl a trónján a vallásos ember is. Isten az életkörön belül van, csak nem mondhatja meg a tutit. A vallásos ember azt mondja, hogy én vagyok a főnök. Ha Isten jót mond, azt bekalkulálom, ha nem tetszik – nem mondom, hogy nem csinálom, csak – elengedem a fülem mellett. Pedig mi az eredeti szereposztás? Kie a dicsőség? Az Istené. És ki az, aki figyel rá? Az ember. Azt éneklé az angyalkórus karácsonyi örömhírként: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és a földön békesség a jóakarátú embernek.” Ha ott a dicsőség, itt a békesség. Ha onnan elveszem a dicsőséget, jön a purparlé. Mert a kis kakasok a kis szemétdombjukon képesek elvérezni. Apróságokon is. Mert nincs békesség igazán a szívükben.

Tehát az eredeti rendet az Isten pontosan megadta, és olyan jó, hogy nem kell átírni a tervrajzokat. A Bibliát nem úgy adta Isten nekünk, hogy ezer vagy ötszáz évenként újra adott volna egy újat. Ezt az egyet adta. Mert Ő nem vélekedik, Ő kijelent. Azt mondta,

hogy „legyen világosság!”. Nem próbálkozott az Isten, hanem lett világosság, ami ma is van. Ha ő azt mondja, hogy „legyen!”, akkor lesz. Az eredeti rend az, amit leír a Szentírás.

De nemcsak a tervrajzokat adta. A másik nagy segítség, hogy Megváltót küldött utánunk. Mert a baj nemcsak az, hogy trónfosztott lett az Isten az életünkben, hanem az is, hogy megromlott a természetünk. Elromlott a

motívumrendszerünk. Így mondja a Róma 3: „Mindnyájan megromlottak, egyetemben elhajlottak, nincsen csak egy is, aki jót cselekedne.” Emlékszem gyermekkoromra, mekkora küzdelem volt az ötvenes évek. Édesanyámék öt gyereket neveltek sok nehézség között, én meg éppen a tinédzser éveimben osztottam az észet. Édesanyámmal örökké vitatkoztam. Kérte édesanyám: „Fiam, ne vitatkozz már velem!” Na, akkor elhallgattam, és azt mondtam, hogy többet nem felelek. Tudjátok, mennyi volt a világcsúcs? Három nap. De akkor már majd megpistultam. Nem ment. És nem megy neked se. Mindnyájan elvesztünk. Egyikünk itt, a másikunk ott van elveszve. Én sokszor irigyeltem azokat, akik nem ott vannak, ahol én, de rájöttem, hogy ne irigyeljek én senkit, mindenkinek megvannak az elveszetségi pontjai. Nincs mit egymás szemére hányunk, meg nincs mit irigyelnünk a másikban.

Itt vagyunk a bajban, mert fölcserélte az ember az élő Isten helyét és dicsőségét. Elvesztette a Teremtőt, elvesztette az eligazodást, és elvesztette az eszét. Javíthatatlan az ember szíve. Az enyém is, a tiéd is. Isten nem azt mondja, hogy „javulj meg, ember!” Nem ez az evangélium. Isten realista. Ő látja a mi szívünket, látja a javíthatatlan óemberünket. Isten azt mondja: „Add ide magad, ember!” És Ő ad nekünk egy másik természetet. Persze az lenne a jó, ha ezt a másik természetet a régi helyére adná, de egyelőre a régi mellé kapom, és megindul a harc mindhalálg, az én javíthatatlan természetem velem fog társbérletben lakni. Elváltam tőle, de erőszakos. Olyan jó lenne, ha átgondolnánk, hogy is van ez velem, személy szerint? Hogy vagyok én ezzel a szívvel?

ISTEN IGAZSÁGA 2015. január 19.

Megértettük, testvéreim, hogy milyen nagyszerűen alkotta meg Isten ezt a teremtett mindenséget. Mindent a helyére tett. Nem két világot alkotott, egy profán, meg egy vallásos

világot, Ő egy világot alkotott. Az Édenkertben nem volt templom, a mennyben sem lesz templom, Isten lesz „minden mindenkben”. Ő rendet alkotott, és azt mondta: „Ember, élj benne!” És az lesz az istentisztelet, hogy ha a helyén van az életed a különböző területeken. Az dicsőíti az Istent. Csak amióta elfordultunk tőle, azóta kell templom, egy gyógyhely, hogy helyretegyen. Nem azért épült ez a templom, mert Isten nem tudta volna e nélkül elképzelni a maga létét, hanem azért épült, hogy mi idejövünk, és itt, ezen a helyen a kifiticamodott életünket helyrerakja. Hogy úgy menjünk ki, mint akiket regenerált, és elindulhatunk a mindennapjainkra újra, mint akiket gyógyított az Isten. Ebben a nagyszerű rendben pompás feladatot szánt Isten az embernek. Azt, hogy az Ő programját megvalósítva nagyköveti legyünk ezen a világon, és fölragyogjon rajtunk az Ő dicsősége, hogy mások is hadd lássák, milyen jó! Hadd legyen vonzó a számukra, elhatározva, hogy én is ennek az Úrnak az irányítása alatt szeretnék élni!

Testvérem, tudod, miért vagy ezen a világon? Hogy ahol vagy, oda egy kis mennyet vigyél. Abba a családi otthonba, azok közé a szomszédok közé, arra a munkahelyre, vagy a nyugdíjasklubba, vagy ide a gyülekezetbe. Tudjátok, milyen élet lenne itt Budakalászon, vagy akár Budapesten is, ha az lenne az emberek programja, hogy az én mennyei Atyám áramköre segítségével egy kis mennyet vigyek oda, ahol vagyok? Úgy ahogy vagyunk. Nem földre szállt angyalokként, úgy sose fog sikerülni. Őszintén, egyszerűen, de valóságosan. Nézzétek meg Pál apostolt! Ott találjuk a programban. Akárhog megállítjátok a filmet, persze nem ott, ahol még üldözte a keresztényeket, hanem amikor már megfordult az élete, és átadta az életét az Úrnak, akár a tengeren látjátok, akár a börtönben, akár sátorponyvát sző, akár a barátok közt van, benne van az időarányos programban. Nagyszerű dolog, hogy terve van velem az Istennek, és ezt a tervet élhetem!

Az ember azonban faképnél hagyta Istenét. A teremtményt imádtá a Teremtő helyett, pedig Isten a teremtményt ajándékol adta, nem istenül. A teremtő Isten ugyanúgy, ahogy megtette a Napnak a helyét, megtette a tiédet, enyémet is. Az, hogy kifordultunk belőle, és fölültünk ide a trónra hitetlenül vagy vallásosan, és nem kérdezzük, hogy „mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem?” rövid és hosszú távon, mi a te programod? – ez a bűn. És ennek a következményei – a bűnök. Nem vagyunk a helyünkön. Az ember azt csinálja, amit jónak lát, amit elképzel, ebben a helyzetben nem is lehet az emberen segíteni.

Egyetlen esetben lehet segíteni, ha valaki két dolgot megold egy ember életében. Az egyik a bűn batyuja kérdése, vagy így is mondhatom, hogy a sitthegy kérdése, amit Isten és magunk közé építünk egy életen át. Ez a bűnbátyu, ha ezt le nem veszi valaki rólunk, elválaszt az Istentől. A másik a természetünk kérdése, a megromlott emberi természeté. Ezt a kettőt ha nem oldja meg valaki, akkor rajtunk csak tüneti kezelést végez. Nem oldja meg sem a krisnás, sem a buddhista, sem a mohamedán, sem az autogén tréning, sem

a reiki, sem a dianetika és nem is tudom még mi minden. Mert ezt egyedül Jézus Krisztus keresztalála oldotta meg. Kétezer éve meg van oldva. Takaréka van téve a bűnbocsánatod, áldott földi életed és az örök életed. Ezen a kettőn csak Isten igazsága tud segíteni.

Mi ez az „Isten igazsága”? Induljunk el onnan, hogy nincs igazság a földön. Ezt már a gyerekek is tudják, mikor félrelökik a nagyobbakat: „nem igazság, nem igazság!” Igaza van, nem igazság. Pilátus előtt ott áll Jézus, és azt mondja: „Én azért születtem, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat a szómra.” Fölnevet kinyújtan Pilátus: „Micsoda az igazság? Engedjétek szabadon! Ez nem bűnös, ez nem vétett. Engedjétek el! Ez az igazságot keresi! Itt van a fegyverem, itt vannak a katonáim – itt az igazság!” Mi mindnyájan az igazság szintje alatt vagyunk.

Egy fiatal ember az élete értelmét kereste. Sok mindent elolvasott, és utána az Újszövetséget vette a kezébe, hogy nezzük, a kereszténynek miben látják az életük értelmét? És hamarosan eljutott a hegyi beszédben ahhoz a mondathoz, hogy „amit szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is azt cselekedjétek azokkal!” Azt mondta, nagyszerű, ez prima életmóttó, eddig is nagyjából így éltem, most nagyon figyelem, hogy hogy van ez. És elkezdte figyelni magát. Tudjátok, mire jött rá? Hogy nem teljesíti. Azt mondta: „Ha nem akarom, hogy a hátam mögött megszóljanak, én se szóljak meg mást.” Testvéreim, aki tegnap este óta ma estig nem beszélt senkiről valami rosszat a háta mögött, az álljon föl, de ha föláll, én elkezdek imádkozni, hogy „Uram, légy irgalmas ezért a képmutatóért!” Azt mondta ez a fiatal ember, hogy ezt képtelenség teljesíteni. Azt mondta aztán: „Ha nem akarom, hogy valaki előnyt szerezzen velem szemben, hogy ne ügyeskedjek én se...” – ezt se tudta megállni. Így ment sorra. Mikor a huszadiknál tartott, akkor bedühült, és azt mondta: „Innen kezdve rajtakapom Jézust. Az nem áll, hogy én sorra lebukom, és nem tudom a normál mércét megütni, hogy amit szeretnék, hogy velem tegyenek, azt csináljam a másikkal, hát ez már igazán nem olyan horribilis kívánság!” És elkezdte figyelni Jézust. Tudjátok, mi volt az eredmény? Hamarosan azt mondta, hogy „Jézus, te nem emberből vagy! Te másból vagy, mint én!” És mikor így figyelte, eljutott odáig, amikor imádkozik a keresztén, hogy „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekednek!” Azt mondta: „Mikor idáig eljutottam, letettem a Bibliát az ágyra, letérdeltem elé, és azt mondtam, Jézus, te vagy az Isten Fia. És én ebben az órában alárendelem magam neked. Bocsásd meg a bűneimet, fogadj el engem, és mondd meg, mit tegyek!” Egyébként ez az ember *Dr. Olaf Hallesby*, a norvégok nagy püspöke volt.

Mire döbbsent rá? Hogy az igazság alatt vagyunk. Mi, igazságtalan emberek kiabálunk igazságért? Ez olyan – bocsánat, hogy ilyen képet használok –, mintha mindnyájan elkezdnenk köpködni fölfelé, és egyszer csak fognánk a fejünket, hogy valami ránk esett.

Hát hogyan esne ránk, igaztalan embervilág! Testvérem, hidd meg, hogy Isten mércéje szerint alatta vagy és alatta vagyok az igazságnak! Igazságtalan emberek vagyunk. De – és itt jön az örömhír – az evangélium nem arról szól, hogy milyen igazságtalanok vagyunk mi, hanem hogy az Isten igazsága hogy néz ki.

Onnan induljunk el, hogy a szólóművesek példázatára gondolunk. Az van benne, hogy a gazda kiküldte hajnalban a munkásokat a piacra a szőlőjébe, aztán kiküldte reggel, délben, délután, és még az utolsó órában is kiküldött ki. Az elsővel megegyezett: 1 dénár. Örültek neki, szép napszám, rendben van. Örömmel kimentek. A többinek azt mondta, „megadom nektek, ami jár”. Amikor jönnek vissza, azt mondja a gazdatisztnek, „add ki nekik a bért, 1 dénárt mindenkinek.” Hátulról kezdte, és amikor megkapták az egy órát dolgozókat az 1 dénárt, akkor a reggeliek dörzsölték a kezüket, hogy itt ma szüret lesz. Amikor azonban a többiek is az 1 dénárt kapták meg, kezdett gyantússá válni nekik, hogy „a végén képes lesz kiszúrni a szemünket 1 dénárral! Hát ezek meg se fogták talán a szerzőszámot, mi meg hajnaltól a nap hevét szenvedtük!” Összedugják a fejüket. A főnök már megy is, de nem a gazdatiszté, hanem egyenesen a gazdához, és azt mondja, „igazságtalan vagy! Ezeknek adsz 1 dénárt, nekünk is 1 dénárt?” „Barátom, nem vagyok igazságtalan. Mennyiben egyeztünk meg?” „1 dénárban.” „Megkaptad?” „Meg.” „Hát akkor mi bajod van? A sajátoméval nem azt csinálod, amit én akarok? Ha én akarok nekik 1 dénárt, nem megtehetem, hogy ő is tudjon venni ennyit a családjának? A te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok?” Tudjátok, itt derül ki, hogy Isten is igazságtalan. Igenis igazságtalan. Valljuk be, hogy igazságtalan – de a lécfőltől igazságtalan! Irgalmas az Isten. Ha nem adott volna 1 dénárt azoknak, akikkel reggel megegyezett, akkor tényleg a lécfőltől meggy. De ő irgalmas. Tudjátok, azért lehetünk mi még itt, mert az Isten igazságtalan fölfelé. Hiszen ha „a bűn zsoldja a halál”, melyikünk nem halt volna már meg. Ha érvényesíti rajtunk az igazságot, mindnyájan elvesztünk volna. Fölfelé igazságtalan az Isten – irgalmas. Óriási örömhír!

Egyszer ment alá az igazságnak, akkor nagyon – a keresztén. Az tényleg igazságtalan volt lefelé, hogy Jézust, a bűntelent odaadta mindnyájunk bűneiért. Mondta is nekem egy asszony Pécsen, mikor a János 3,16-ról szolgáltam, meg a kereszt üzenetéről: „Lelkés úr, ez mérhetetlenül igazságtalan! Más hal meg az én bűneimért?” „Tud más megoldást?” „Nem tudok.” „Akkor hamar köszönje meg!”

Értjük már, hogy Pál miért villanyozódik föl, hogy az evangéliumban az Isten igazsága jelentetik meg? Azt hirdeti ez az irgalmas igazság, hogy ember, nem érdemled meg, de Isten fölé megy a lécnak, és nemcsak örök életet készített neked, hanem áldott életet itt a földön. Bűnbocsánatot. Mert az Ő igazsága más. Ahogy a 2Kor 5,21 versében olvassuk: „aki bűnt nem ismert – Jézus –, azt bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.” „Hát én Isten igazságát kaphatom

érdemtelenül? Mint azok, akik egy órát voltak ott kint a szőlőben?” Amikor Pál apostol erre rájött, dicsőíti az Urat, és azt mondja, hogy „mint akinek nincsen saját igazságom a törvényből, de van igazságom a Jézus Krisztusban való hit által.”

Kell egy csere. Van nekünk saját igazságunk, hogyan lenne! Száz dénárral tartozik a másik, nincs elengedés. Add meg! Szívünkben tudunk haragudni, osztjuk szépen az igazságainkat. Menni kell azért a kis acsarkodásért. Az igazam! Akkor nagy durranás, hogy neked van igazad? Az Isten igazsága kiapadhatatlan, egy új életeret nyit az embernek. El lehet engedni a tartozásokat, el lehet engedni a félelmeinket, el lehet engedni a bennünk nyomorító sok mindent az Ő kezébe. Mert Ő kezeli ezeket. Ha az Isten igazságát megragadod, akkor rájössz, hogy Ő mit engedett el, hogy Ő hogy oldja meg a te bűneid kérdését. Úgy mondják a számítógépesek, hogy „dokumentum törlés”. Kijelölni a dokumentumot, klikk, és eltűnik az egész. Értitek? Én nem, de nagyon hálás vagyok érte, hogy ennyi. Hogy itt ülsz a padban, föltekintesz Jézus keresztjére, és azt mondd: „Uram, engedd el minden bűnemet, kérlek Téged!” És fölállhatsz innen a padból, és sztomoz az egész. Azt mondjuk, ilyen nincs. De van, testvérek! Más megoldás nincs a bűnben.

És akkor még a másiról nem is beszélünk, hogy hogy oldja meg az operációs rendszer cserét? Mert van bennünk egy operációs rendszer, mint a számítógépben – ez a születésünk szerinti való természetünk. Azt valahogy ki kell cserélni. Az Úr behoz az életünkbe egy másik operációs rendszert, és átválthatok.

AZ EVANGÉLIUM ISTENNEK EREJE 2015. január 20.

Említettem, hogy Isten nem két világot teremtett, egy profán, mindennapi élet világát és egy vallásos, templomos világot. Isten életet teremtett, és megadta az életnek a rendjét. Isten az Ő Igéjével akar a helyünkre tenni, eligazítani, vezetni. Az Isten Igéje ösvény, útmutatás. Nagyon fontos megértenünk, hogy aki idejön a templomba, az nem egy kis vallásoskodásra jön, hanem azt mondja: „Istenem, mutasd az élet útját, merre vezet, hogy igazodjam!”

Az evangélium a Krisztusról, a Krisztus keresztaláláról, föltámadásáról, megváltó szeretetéről szóló üzenet – Istennek ereje. Olyan, mint a mag, amelyet ha elvetnek, hordozza azt az erőt, amiből élet származik. Milyen különös, hogy Istennél a testi és a lelki dolgok hasonlóképpen mennek végbe. A testi születésünkhöz két élő sejtnak meg kell fogannia, élő mag indul. Az élő mag a kihordási idő alatt fejlődik, és egyszer csak eljön a születés. Ugyanez van a lelki vonalon is. Amit Jézus mond Nikodémusnak, hogy „szükség nektek újjászületetek” – ehhez az élő Isten Igéje kell. E nélkül nincs újjászületés. Van aki azt mondja, hogy „mióta megmaradtam az autóbalesetben, hiszek az Istenben, és tisztelem és hálát adok neki.”

Testvéreim, nagy dolog az, ha valaki megtapasztalja Isten gondviselő szeretetét, adjon is hálát érte! De onnan tovább kell jutni! Isten élő Igéje fogja életre segíteni. Élő Ige nélkül ez nem megy.

Figyeljünk csak, hogy mondta Pál apostol? „Mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik.” Csodálatos szó ez a „megtartatik”, mert ez a görög eredetiben azt jelenti, hogy megmenteni, megszabadítani, meggyógyítani, üdvözíteni. Isten testi-lelki gyógyításának a szava ez. De azt is mondja Pál: „Hát hogy hívják segítségül azt, akiben nem hisznek?” Ahhoz kell, aki elmondja nekik. De még egy mondatot mond Pál a Róma 10,15-ben: „Es hogyan hirdessék, ha nem küldettek el?” Mi az, hogy „el nem küldettek”? Ki nem küldte el őket? Az élő Isten. Mert onnan indul el a mag, onnan jön, és aki élő hitet kapott, az már ilyen maghordozó. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a lelkész, mások is viszik tovább a magot. A hívó emberek, akiknek már élő kapcsolatuk van az Úrral.

A gyülekezetnek a lelkipásztorét kell könyörögni, hogy „Uram, add neki az Igét!” Az alphelyzet az, hogy hirdetjük is az Igét. Itt be, ott ki. Ettől még nem esünk kétségbe, tudomásul vesszük. De nem az összes megy ki. Egyszer csak elkezdesz gondolkodni, meglepődsz, hogy jó, ez most nagyon foglalkoztat, és miközben gondolkodol, lejjebb csúszik, a szíved felé, és egyszer csak megfog az Ige. Az édesanya sem tudja, hogy most fogant meg a gyermeke. Te sem tudod. De ha megfogant az Ige, annak hamarosan – ugyanúgy, ahogy megfogant az a kicsi élet testileg – következményei, jelei vannak.

Istennek ereje az Ige, ami bennünk két dolgot munkál. Az egyik, hogy kezdjük észrevenni, hogy baj van. Onnan lehet észrevenni, hogy egy emberben megfogant az Isten Igéje, hogy kezdik zavarni a bűnei. Ez jó jel, mert egyik oldalról Isten Igéje megvilágítja az elveszett voltunkat, észre vesszük, hogy a bűneink nyugtalanítanak. A másik oldalról Jézus vonz. Ha megfogant az Ige, észreveszed, hogy szívesebben jössz a templomba. Érdekelni kezd. Előveszed a Bibliát, olvasod, beszélgetsz róla. Jézus vonzásába kerülés.

Az evangélium Istennek ereje. Mít ír Péter apostol a kisázsiaiaknak az első levele 1,23 részében? „Mint akik újonnan születettek, nem romlandó magból, hanem romlahatatlanból, Isten Igéje által, amelyik él és megmarad örökre.” Mehetett volna Pál is filozófiai előadásokat tartani Kis-Ázsiába, semmire nem jut. De vitte Krisztus evangéliumát, amiért kinevették, amiért üldözték, de azt mondja, hogy ami „egyeseknek bolondság, másoknak botránkozás, nekünk, kik megtartatunk Istennek ereje, *dünamisz*-a.” Alapigénkben is azt mondja, hogy „rómaiak, nem szgyellem a Krisztus evangéliumát, mert Isten hatalma, *dünamisz*-a az.” „Megyek hozzátok. Viszem az evangéliumot, mert az Istennek ereje, nekünk, kik megtartatunk.”

Nekem is olyan szabad a szívem. Miért olyan boldog előre tekintve, testvéreim? Azért, amit egy öregember mondott nem sokkal a halála előtt a családjának, hogy

„tudjátok, ha én meghalok, a koporsómba tegyetek bele egy kis villát.” Azt hitték elbillent az öregnél valami. „Hát miért, Papa?” „Amikor gyerekek voltunk, és édesanyám odatette a kisvillát a tányér elé, tudtuk, hogy a legjobb még eztán jön. Tegyétek be azt a kis villát! Mindenki meg fogja kérdezni, mi ez a kisvilla itt? Mondjátok meg, azt üzenem még halálomban is, hogy a legjobb még eztán jön!” Ez jó sztori elmondani, de mikor a szíved is visszhangozza, testvérem, hogy nincs vesztenivalód, és békességet ad az Isten, az megfizethetetlen.

És milyen nagy dolog, ha az evangélium egy ember életében egyszer csak elkezd dolgozni! Mert az evangélium Igéje megragadja, és kidolgozza, ahogy azt a kicsi gyermeket az édesanyja szíve alatt kidolgozza Isten. Vele adja a természetét. Ugyanígy van az evangéliummal is, annak ereje elvégzi bennünk. Meghívtak az izákosmentők az Alagi térre, elmentem, és a jelszavam: rendszeresen semmit, alkalmilag bármit. Testvéreim, kevés helyen éreztem magam olyan jól, mint ott. Hogy milyen nyíltan beszéltek! Nem köntörfalaztak, sorba mondták a történetüket. Volt ott egy asszony, aki arról beszélt, hogy: „Én marosvásárhelyi vagyok, két fiam alkoholista lett. Elvittem őket Dömösre, egyik fiam sem szabadult meg, de én megtértem. Kommunisták voltunk, azt se tudtam, eszik-isszák Isten Igéjét, de megismertem Jézust, azóta az egyik fiam meg is szabadult”. Egy jól dekorált fiatal hölgy azt mondja nekem, mikor kérdezem, mi a helyzet: „Három éve már alkoholista voltam, nem tudott velem senki semmit kezdeni. Az orvosok, mindenki megpróbált valamit. Egyszer csak azt mondja egy asszisztens ott a kórházban, hogy „hallott már maga arról, hogy van mentőmisszió Dömösön, el lehet menni tíz napra?” „Nem hallottam még.” Elment és megszabadult. Azt mondta a férje, „hát téged kicseréltek! Vigyél el engem is!” Úgyhogy ott volt ez a jókötésű férfi, ott volt mellette a felesége. És sorba, sorba mondták, nem beszéltek mellé. Azt mondták baj volt, de Ő segített.

Szeretem nagyon az idős lelkészt, *Hamar Istvánt* (nem sokkal idősebb, mint én). Szolonokon volt évtizedeken keresztül. Két ilyen mentőmissziós csoport is volt ott. Ismert Szolonokon mindenkét, az orvosokat is. Ezek az orvosok ki akarták puhatalni a titkát, és kérdezték tőle: „Pista, áruld már el, hogy mit csináltok? Mi itt az addiktológián összehasonlíthatatlanul gyöngébb százalékkal dolgozunk, mint ti ott. Mi a titok?” Azt mondja a lelkész: „Jézus!” „Jól van, Pista, Jézus... De mond már el, hogy mégis...” Hát ki a titok? Jézus! Akiről a karácsonyi örömhír azt mondta, hogy: „Ne féljete, mert hirdetek nektek nagy örömet, mely az egész nép öröme lesz, született ma nektek megtartó, az Úr Jézus Krisztus a Dávid városában.” Hát hogyne Jézus lenne a szabadító!

Milyen jó, hogy Pál nem köntörfalazott, akkor se, ha kinevették, akkor se, ha elzavarták! Azt írja a korinthusiaknak: „Mert nem végeztem, hogy másról tudjak közöttek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint meg-

feszítettről.” Tudott ő a Feltámadotról mindent, hogy Ő a bűneinkből kimentő, a lehetetlen természetünkkel elbánó. Tudta, hogy egyedül nem megy. Ahogy mondtam is már: Isten nem azt mondja nekünk, hogy „javulj meg!” A világ azt mondaná. Mindenki más azt mondaná. Isten azt mondja: „Add ide magad! És én behozom az életedbe.” Ezt senki más nem tudja megcsinálni. A különböző technikák azt mondják, hogy szedd össze magad, vagy majd belső erők föl szabadulnak, meg majd ilyen meg olyan összpontosítással mi történik. Testvéreim, mi történne? Nem történik nagy durranás. Nem bizony. Sokszor csak lejjebb kerül valaki, nem pedig följebb. A Szabadító pedig szabadítást hozott. Neked is, testvérem?

A NAGY SZABADÍTÁS 2015. január 21.

A zsoltáros így kiált föl: „*Uram, gyönyörködöm a te beszédedben, mint aki nagy nyereséget talált.*” Itt van a Szentírás előttünk, a mi nagy nyereségünk. Két mondatot olvasok föl estéről-estére, és mint cseppben a tenger, benne van minden. A római levél első fejezetében benne van az egész életünk, Istennek a nagy szabadítása. Sorra bomlik ki előttünk az Isten irgalmassága, az evangélium ereje. Azt amit meg kell értenünk, egy-két bibliai vers is kitárja előttünk. Micsoda irgalma az Istennek, hogy ekkora gabonarakárt adott ide nekünk! Akkortájt, amikor Pál leírta ezeket a sorokat, még egy városnak se volt nem-hogy Újszövetsége, még az ószövetségi tekercsekből sem, hanem csak hallásból lehetett az Igéhez hozzájutni. Nekünk pedig ott van a Bibliánk az éjeli szekrényen. Idézhetem a Zsidókhöz írt levél 11. fejezetét, hogy mi mindent tettek a hitűsök, de Isten rólunk nagyobból gondoskodott, hogy a hitűsök ne nélkülünk jussanak el a célig. Ez a nagyobb: JÉZUS KRISZTUS – evangéliuma, születése, élete, halála, feltámadása. Az a nagy szabadítás, amit hozott nekünk. Milyen kedvezményezett helyzetben vagyunk, testvérek!

Annak idején a nagyapám fiatalon meghalt, mert tüdőbeteg volt. Akkor még nem volt penicillin. Mikor én tizenhét éves voltam, fölkerültem a Szabadság-hegyi szanatóriumba, de már volt penicillin. Nemcsak a frissen indult szerelmemet kellett otthagyni Érsekcsanádon, ahol édesapám szolgált, hanem derekba tört a kapus pályafutásom is az érsekcsanádi futballcsapatban, ahol tizenöt éves koromtól a felnőtt csapatban védtem. Az nagy szó volt! Ötezer vastablettét megettem (hála Istennek, a gyomrom bírta), meg az ionicid, meg az injekciók, de a vége mégis csak tüdőműtét lett. De itt vagyok! Mert közben fölfeleztek gyógyszereket, meg előrehaladt az orvostudomány.

Látod, testvérem, hogy milyen előnyben vagy az ószövetségekori emberekkel szemben? Mert közben megjött Krisztus. Semmi más különbség nincs, csak annyi, hogy te később születél. De ha már így van, akkor nehogy ki-maradj ebből a hatalmas ajándékból és szabadításból!

A fiam tinédzser fejfel megkérdezte tőlem – talán éppen a konfirmációban jutottunk Jézus kereszthalálához –, „Apu, miért kellett ez a rettenetes kereszthalál? Ha az Isten olyan hatalmas, nem tehetett volna meg, hogy egy kézmozdulattal minden ember minden bűnét eltörli?” Mondtam, „fiam, nem tehetett meg. Azazhogy megtehetett volna, de akkor mindnyájan elveszünk.” Nézett a fiú, hogy mit akarok én ezzel mondani. „Ahhoz, hogy az élet fennmaradjon, a törvényeknek a helyükön kell maradniuk. A fizikai, biológiai, kémiai stb. és a lelki törvényeknek is, mert ha egyet is megváltoztat az Isten, kihúzza az élethálónknak egy szálát, és végünk. Ide figyelj! Ha az Isten a gravitációt csak huszonnégy órára, vagy akár csak egy másodpercre – úgy ahogy mondtad – egy kézmozdulattal elmozdítaná a helyéből, összeomlik minden, elpusztult az egész embervilág. Amióta teremtett világ van, az Isten egyetlen törvényt sem mozdított el a helyéről, mert biztosítja az életet.”

A lelki törvényekkel is ugyanígy van. Egy lelki törvény az, hogy a bűnnek büntetése van. A Biblia szerint a bűn zsoldja, következménye, fizetsége a halál. Mégpedig nem a biológiai halál csupán, mert amikor erről beszél, akkor arról az örök halálról szól, amit kárhozatként mond a Biblia, az az örök Isten nélküli állapot. Az Isten igazságszolgáltatása tökéletes, az úgy van az élethálóba szöve, hogy nem lehet helyettesíteni. Nem úgy van, hogy Ő gondol egyet, és hatályon kívül helyezi a törvényt, mert ha Ő egy kézmozdulattal eltörölné – ahogy a fiam javasolta –, akkor nekünk végünk. Ha meghagyja, ki az közülünk, aki elérve a határállomást, azt tudja mondani, hogy bűntelen vagyok? Akkor pedig nincs megoldás, *mindnyájan* elvesztünk.

És itt jön a mérhetetlen örömhír és evangélium: Isten az én bűnöm és a büntetésem közvéodaállította Jézus keresztségét. És áll a törvény: a bűn zsoldja a halál, de nem rajtam csattan! Valaki helyettem fölállta. És ha én ezt hittal megragadom, az Úr Jézus Krisztusért Isten úgy tekint rám, mintha soha semmi bűnt nem követtem volna el, jóllehet mindenestül bűnös vagyok. Mintha a bírósági tárgyalást lefolytatták volna, és megállapítják, hogy a vádlott ártatlan. Ilyen igazságszolgáltatás ezen a földön nincs, de van a mi Urunknál! Erről szól ez a nagy örömhír.

Mert mint mondtam, két dolgot kell megoldani, ha valaki egy ember életét alapvetően meg akarja menteni. Az egyik: a bűneink kérdése. Ezzel valamit kezdeni kell, ami egy dolog lehet. A bűnnek a megoldása: a bocsánat. Semmi mást nem tudunk. Nekem van egy olyan német füzetem, amiben tizennyolc rajzos variáció van arra, hogy mit kezdhet az ember a bűneivel. De egyik sem megoldás. (Nem mondom el mind a tizennyolcat.) A rajzokon egy nagy gömbként ábrázolják a bűnt. Az egyik ábrán a pacák igyekszik eltüntetni, tolja be egy fal mögé, de kilóg a vége. Kilátzik. A másikon föláll erre a gömbre, nyakában egy medál, és dicsekszik vele. „Én milyen életművész vagyok, én mindenkit levelezek a lábáról!” A harmadikon lát egy másikat, akinek még nagyobb a gömbje, és elkezd rá

mutogatni, és sorolhatnám, hogy mi mindent kitalál az ember – de a gömb megmarad. Egyik esetben se tűnt el a gömb az életükből. Az utolsó képen ott van Jézus keresztese, a kereszten egy nagy fehér gömb, és odaérkezik az ember a maga nagy fekete gömbjével, és egyszer csak csodálatos csere történik. Ez a fekete lesz ott a kereszten, és az a fehér lesz ott ennek az embernek az életében. Nincs más megoldás. Bűnt csak az bocsáthat meg, aki állja a fedezetet, ilyen pedig egyetlen egy volt ezen a földön, a mi Urunk Jézus Krisztus. Akit Isten halálra adott azért, hogy mi megigazulhassunk, azaz hogy igazza nyilváníthasson bennünket az Ő áldozatáért.

És jön a másik kérdés, amit megint csak Jézus Krisztusban oldott meg az Isten: az én javíthatatlan természetem. Mert odáig szép, hogy bűnbocsánatot kapok. A hullott, férges gyümölcsöket eltakarították a fa alól. De mi lesz tovább, ha a fával nem tesznek semmit? Hát jövőre ugyanolyan terem! Mit tesz az Isten? Beolt. Mint ahogy a fába beoltanak egy nemes ágat, egy más természetet, és egyszer csak más gyümölcsöt terem ugyanaz a fa. Itt jön a nagy csoda, hogy Jézus Krisztus a kereszten az én javíthatatlan természetemet is fölvitte a fára. Pál apostol mit mond? „*Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve.*” Micsoda? Hát ott se volt! Igen ám, de amikor Jézus meghalt a kereszten, megszerezte a lehetőséget, hogy én kimondhatom, nem kívánok együtt lenni az én javíthatatlan természetemmel. De légüres térben sem élhetek, ezért adja Szent Lelke által az Ő természetét.

Így mondja János evangéliuma az 1,12 versben: „*Valakik pedig befogadták őt, hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, akik nem a férfi indulatából, testből, vérből, hanem Istentől születtek.*” Tehát megszületik bennem egy új élet, amit nem én csinállok, de mégis bennem megy végbe. Kitérom magam egészen, és kérem: „Uram, hozd be a Te természetedet, és működtesd egész valómat, hadd legyek én a Te természetednek a hordozója!” Közben azért a régi is ott marad ám! Nem földre szállt angyalok lesznek a hívó emberek, hanem adott nekik az Isten egy olyan megoldást, hogy ne erőlködjenek, ne görcsöljenek, hogy most már jónak kell lennem, ha törik, ha szakad, és hogy ne képmutatáskodjanak, mert kilóg a lóláb. A régi marad a régi. Annak a motívumrendszerre egy jótányit nem változik, legföljebb ravaszul megpróbálja az

újba is betolni magát, és ha valaki addig nagyon dicsekvő ember volt, az most a hitével kezd el dicsekedni. Ugyanígy mondanék sok mindent, hogy mit tud a régi az újnak a köpenyében végbe vinni.

Annak örvendezzünk, hogy Jézus keresztségén Isten kétezer évvel ezelőtti takarékbba tette a bűnbocsánatodat, áldott új életedet itt a földön és örök életedet örökre. Most jövőnk mi, mit kezdünk vele? Mert mit ér nekem, ha a születésem előtt egy nagy jótevő bankba tesz egy nagy összeget azzal, hogy ha ebbe a családba gyermek születik, írják a nevére, tizen-nyolc évesen kamataival együtt átveheti? Mit ér ez nekem, ha erről soha senki nem beszél? Vagy ha beszél, de nem hiszem el? Na, hagyjál már! És nem megyek el, hogy jelentkezzen érte. Hanem ha beszél valaki, lehet hogy kíváncsiságból, de elindulok, és azt mondom, hogy „tudomásom szerint ebben a bankban egy nagy összeg van elhelyezve a nevemre.” Kéri a személyi igazolványt, a másik igazolványt, beütik a computerbe, írom alá, és ideadják. Mi ezzel a hírrel járjuk a világot, testvéreim, hogy ott a kereszten ez a bankbetét megtörtént. Neked is, nekem is.

Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve:
többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amelyet
most testben élek, az Isten Fiában való hitben élelem, aki szeretett engem és ön- magát adta értem.

Pál apostol levele a galatákhoz 2,20

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta keresztre, halálba, Megváltónak, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Itt jön a hitnek a kérdése. Isten megtette a magáét, most jövőnk mi. Valakit kérdeztek, hogy „hogya tértél meg?” Azt mondta: „*Isten is megtette a magáét, meg én is. Én futottam Isten elől, Ő futott utánam, és Ő győzött.*” Körülbelül így néz ki az, amikor azt mondjuk, hogy mi is megtettük a magunkét. Nehogy azt hidd, hogy a hited nem Isten ajándéka, és mégis megvan a feladatod! A hit a kinyúj-

tott kéz. Azt mondja az Ige: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan!” Bemegyünk. „Uram, megjöttem. Teljesítettem, amit mondtál.” Azt mondja: „Nézz vissza!” Visszanézek, és az ajtó fölött az van fölírva: „Isten hozott!” Akkor most hogy van? Én jöttem, vagy Ő hozott? Olyan titok ez, hogy ezt meg nem fejtjük, testvéreim, de nem is kell.

Bár én ezt már nyolc éves koromban megoldottam. No, nem azt, hogy megragadtam a Krisztus evangéliumát, hanem egy olyan helyzetbe kerültem, ami ezt a gordiuszi csomót átvágta. A gyógyszerész Pista bácsival történt Szabadszálláson, ahol lelkész volt édesapám. A parókia előtt volt egy előkert, akkora gesztenyefákkal, hogy hárman nem tudtuk átfogni, mi ott játszottunk. A gyógyszerész Pista bácsi hajlott háttal, fehér köpenyben, hátratett kézzel arrafelé sétált – rendszeres sétája volt ez –, és közben magában beszélt. Nekünk ez furcsa volt, és megállapítottuk, hogy a Pista bácsinak egy kerékkel több van. Sokat nevetgélünk rajta, és figyeltük a fák mögött. Egyszer csak a Pista bácsi odaint magához. Meg voltam illetődve, de nagyon. Most biztos letol azért, hogy mi kinevetjük! Pista bácsi azt mondja nekem: „Kedves fiam, egy nagy föladatot kérek tőled. Itt van ez az egy forintos (ugye az ötvenes években, aki már élt akkor, tudja, hogy ötven fillér volt egy gombóc fagyfalt), légy szíves átvenni, elmenni a cukrászdába, venni egy két gombócos fagyfaltot, és az elejétől a végéig elnyalni!” Én ott álltam földbegyökerezett lábbal, kezemben az egy forintos, és azon járt az eszem, mint a motolla, hogy mi ebben a feladat. De egy pont után azt mondtam, hogy gondolkozzon, aki akar, futás! És teljesítettem a Pista bácsi által kért feladatot az elejétől a végéig böcsülettel.

Sokszor eszembe jut, hogy így van ez, hogy a mi mennyei Atyánk odaadta az egyszülött Fiát, és megkér téged, hogy „kedvesem, egy feladatot kérnék tőled. Fogadd el, amit én neked szerettem ott a keresztben, és engedd, hogy szétáradjon az életedben és betöltse a világot! Engedd meg, hogy megajándékozzalak téged!” És akkor mi állunk, hogy itt valami átverés történik. „Mi az, hogy térjek meg? Mi az, hogy adjam át az életem az Úrnak? Hát akkor mi lesz az én akaratommal?” – mondják az emberek. Azt mondom erre: ember, akkor fog kivirágozni! Hát így, ahogy te most vagy, meg vagy kötve, rab vagy! Muszáj azt csinálni, amit a többiek! Muszáj rövid távon gondolkozni! Muszáj, mert be vagy határolva. Ha Ő veszi át az életedet, akkor ki fogja bontani, akkor kijön belőle az a sajátos íz, amit teremtett. A világ uniformizál, nem tetszik neki, ha valaki elkezd gondolkodni. Nem szereti, ha te egyéniség leszel. Nem véletlen, hogy támadják a hitet, mindent ki akarnak rúgni alólad, hogy ne legyen talaj a lábad alatt. Nehogy már a család, a házasság! Minek kell az? Nehogy már a nemzet! Elmagyarázzák neked, hogy légüres térben légy szíves élni, mert akkor olyan majmot csinálunk belőled, amelyet akarunk. Mert ha neked van egy családod, akkor ott már bizonyos szempontokat át tudtok gondolni, az már ad egyfajta védeltséget. Ha neked van

gyülekezeted, ott már az Isten Igéje nyomvonalát követheted, és aki az Isten Igéje nyomvonalát követi, azzal már nem lehet akármit csinálni, mert annak van tanácsadója. Az a Tanácsadó vezeti őt.

Isten kérlel bennünket? Nekem néha szégyen van a képeimen. Olvasom a 2Korinthus 5,20-21-et, Pál azt mondja, hogy „Krisztusért kérünk, béküljetek meg az Istennel! Mert Ő békét kötött veletek, és azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értetek (nemcsak hogy bűnössé, beborították a bűneink), hogy mi Isten igazsága legyünk öbenne.” Hát így kell kérlelnie bennünket? Hát kik vagyunk mi? Semmi szutyok emberek, akik még a levegőt is Tőle kapjuk! Micsoda dolog ez ebben a világban? Hogy ennek az Istennek kell kérlelnie téged, hogy nyisd meg a szíved, és állj rá az Ő nyomvonalára és szisztémájára, hát szégyen gyalázat! És amikor ezt fölisméri az ember, szégyelli is magát. „Uram, bocsáss meg! Bocsáss meg, hogy ennyire elrugaskodtam!” De ezt csak hittel tudod fölismerni.

A hittel fogadom el. De milyen hittel tudom én megragadni ezt az ajándékot? Azzal a hittel, hogy elhiszem, hogy Jézus Máriától született, férfi közbenjárása nélkül? Jól teszed, ha elhiszed, mert így van kijelentve. Vagy Jézus feltámadt a halálból? Elhiszed, így volt. Aztán sorolhatjuk tovább. Nagyon jó, ha hiszel, mert benne van az Igében, hogy amit kijelent az Isten, azt fogadd el. De ez egy elméleti hit, ez még nem az élő hit. Ez még téged nem fog helyzetbe hozni. Ettől még a te életedben nem lesz bűnbocsánat, nem lesz új élet, nem lesz Jézus-befogadás.

Református hitvallásunk, a Heidelbergi Káté nagy harcokban született. Két huszonegy éves teológus, *Ursinus Zakariás* és *Olevianus Gáspár*, a heidelbergi egyetem két fiatal professzora néhány munkatárssal együtt olyat tettek le az asztalra, hogy ma sem tudunk jobbat írni. Az ember azt kérde, hogy tudták leírni? Hát hogy? Az Isten Szentelke a Biblia alapján őket is helyzetbe hozta. Harcok között született. Muszáj volt az üldözések közepette megfogalmazni, hogy mit vallunk. Mit mondanak a Biblia alapján, hogy mi az igaz hit? „Nem csak az a bizonyos megismerés, melynél fogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az Ő Igéjében nekünk kijelentett...” Nem azt mondja, hogy nem a megismerés. Nem csak...! Bizony, ismerjem meg, világosan! Hallod az Igét, megértheted. Tiszta, világos, egyértelmű az Isten kijelentése. Megismered, megérted. De azt mondja, nemcsak ennyi, „hanem egyszersmind az a szívbeli bizodalom is, melyet a Szentlélek az evangélium által gerjeszt bennem, hogy Isten nemcsak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot, megigazulást, és életet ajándékoz kegyelméből, egyedül Krisztus érdeméért.” Megérti az agyam, és közben Isten Lelke az Ige által megindít egy folyamatot, és ez a folyamat végzi el, hogy egyszer csak az enyém lesz ez a kincs.

Nagyon jó olvasni a János 16,8-ban, hogy ha eljön a Szentlélek, meggyőz titeket bűn, igazság és ítélet tekintetében. És ez a „meggyőző” szó a görögben azt jelenti, hogy valaki

elé az igazságot úgy odatámi, hogy az illető megértse, sőt az illetőt ne hagyja nyugton ez az igazság, hanem kénytelen legyen az igazság ereje alatt arra a változásra, amit ez ki-munkál a szívében. Így történik.

Amikor az Isten téged helyzetbe hoz, használd ki a ziccert! Azt nem szabad elengedni. Az már tényleg rajtad áll. Emlékszem, tizenkét éves voltam, már annyira megérett a szívemben mindez, olyan vonzás volt, annyira értettem a lényegét, annyira szerettem volna Jézusé lenni! A falunkban a baptisták imaházában volt az imahét esti alkalma, és azt mondtam, hogy most vagy soha. Mikor az ima ideje eljön, elmondom, hogy amint vagyok sok bűn alatt, de hallva hívó hangodat, ki értem áldozád magad, fogadj el, Jézusom! Ámen. De nem elsőnek, sem másodiknak – úgyhogy vártam. Aztán addig vártam, míg elmondták a Miatyánkot. Hát ha volt szomorú ember, azon az estén, testvéreik, az én voltam. Még ma is előttem van, hogy suhogott a nyárfa, ahogy a sötétben mentem hazafelé, és úgy éreztem, hogy elvesztettem „a” lehetőségét. Kihagytam a ziccert.

Aztán még egy év sem telt el, jött a római olimpia. Figyeltük a versenyzőket. Én nemcsak kapusnak készültem, hanem Szepesi utódjának is, közvetítettem a meccseket, néha – bevallom – istentisztelet alatt is. Igen ám, de Isten megint ziccert készített számomra. Mindig izgatott mélyen, hogy minden elműlik? Focimeccsnek, mozinak, mindig mindennek vége. Én gyerekfejjel már éreztem, hogy itt valami nem kerek. És ez bántott engem. Nem tudtam így megfogalmazni, de mi az, ami nem múlik el soha? 1960. szeptember 4-e volt. Édesapám fölmege a szöszékre, fölolvassa az ígét, 1Korinthus 9,26: „*Én azért úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözöm, mint aki nem a levegőbe vág.*” – és elkezd a prédikációt. Zsúfolásig telve a római olimpiai stadion, a száz méteres síkfutáshoz készülnek a versenyzők. Eldördül a rajtpisztooly, aztán beérnek, első, második, harmadik, a többi lemarad. Majd átkapcsol az örökkévaló versenypályára, és azt mondja, hogy az Igében itt Pál apostol bemutatja az olimpikonokat, hogy azok hogy csinálják, hogy ő maga, hogy milyen pályán van. Pontosan azt fogalmazza meg, hogy ezen a pályán nem egymás elől nyerjük el a díjat, mert mindenki megkapja, aki célba ér.

Emlékszem, Isten jól elrendezte. Öten vagyunk testvérek, de egy se volt otthon azon a vasárnapon. Nyaraltak, hol voltak, nem tudom, talán még édesanyám se volt otthon. De én még délután is jártam az udvart. Ó, de jó lenne ezt megragadni! Édesapám hozza a moslékos vödört, vitte a disznóknak. Odaszól nekem (nem szokott ilyet), „fiam, nem szeretnél te ilyen biztos cél felé futni?” „Édesapám, éppen ezen gondolkoztam, de hát hogyan?” Letette a vödört. „Gyere be! Elmondjuk ezt az Úrnak.” Leültünk az ócska díványra, ő imádkozott pár szóban, utána én is. Nagyokat nyelve, mert a magam szavaival nem imádkoztam azelőtt. „Úr Jézus, fogadj el engem, látod, úgy szeretnék a Tiéd lenni! Bocsásd meg a bűneimet, hadd legyek a Tiéd!”

Teológusnap Érseksanádon (1970) - Balról a harmadik Végh Sándor érseksanádi lelkész, mellette Dr. Sarkadi Nagy Pál professor, az álló sorban balról a második Végh Tamás teológus.

Abban a pillanatban tudtam, hogy óriási változás történt. Én onnan úgy keltem föl, olyan örömem volt, olyan nagy hála a szívemben! Tudtam, hogy átmentem a halálból az életbe. És mentem a vödörért, vittem. Akkorát tettem értem, hogy itt most valamit nekem is tenni kell. Két héten belül azt mondták a focistatársak: „Tamás, veled valami történt. Vidámabb vagy, nyugodtabb.” Testvéreim, ezt a ziccet megfogtam (nem úgy mondom, hogy kihasználtam). Hogy összehozta Isten! Helyzetbe hoz, de akkor te jössz. Nem erőlteti rád. Nem automataként foglalkozik velünk, egyedül az emberrel nem automataként.

„Igyekeztek bemenni a szoros kapun, mert sokan igyekezgetnek, és nem jutnak be.” – mondja Jézus. Ott két szó van, az egyik az *agonizdo* (ebből származik az agozinálás), élethalál kérdés legyen neked, hogy ez a tiéd lehessen, és ott a görög *zeteo* ige, ami azt jelenti, keresgélni, nézelődni, valami, ami nem olyan fontos. Nagyon világos, amit Isten mond. Én nem tudom elmagyarázni, hogy hogy van ez a predestináció, de óriási vigasztalás, hogy nem az én hitemen, hanem az Ő irgalmán múlik az én üdvösségem. És én megfoghatom a kezét. Hogy aztán ehhez is Ő segít, azért csak hálat adhatok.

Csodálatos mondatok, testvéreim, amit mond Jézus: „Az én juhaim hallják az én hangomat, én ismerem őket, és ők követnek engem. Én örök életet adok nekik, soha örökké el nem vesznek, és senki ki nem ragadja őket az én kezemből.” Kell ennél több? Ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a szíveteket. Mondd ki az Úrnak ma este, már itt is kimondhatod: „Uram, én is megjöttem, fogadj el engem, hadd legyek örökre a Tiéd!” Úgy legyen. Ámen.

A TÖKÉLETES MEGOLDÁS
2015. január 22.

Eddig a római levél első fejezetéből hangzott Pálnak a vallomása, ma este pedig hozzáolvasom a Galata levél 2,20 versét: „Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hit-

ben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem.”

A kijáratnál valaki tegnap azt mondta nekem, „most már értem, miért kellett Jézusnak meghalni. Most már tudom, hogy nem lehetett másképp megoldani.” Mondtam, „bizony, így van!” Jézus kimondta a Gecsemáné-kertben: „Atyám, ha van más mód, hogy megmeneküljenek, múltjék el tőlem e keserű pohár. De Atyám, ha nincs, ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy Te akarsz!” Nem volt más mód, testvéreim! Isten odaállította a bűnöm és a büntetésem közé Jézus keresztjét. Meghalt Jézus a bűneimért, de ebből kapom a bűnbocsánatot. Aztán Jézus feltámadt, fölment a mennybe, pünkösdkor kitöltötte a Szentlelkét. Ha szabad így mondanom, Jézus más halmazállapotban jött vissza erre a világra. A Szentlelke által vesz lakozást egy ember szívében. A János evangéliuma 1,12 pedig azt mondja, hogy „Valakik pedig befogadták Őt (Jézust), hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek.”

Az Újszövetség, különösen Pál levelei tele vannak ezzel a kifejezéssel, hogy „az Úrban”. „Örüljétek az Úrban mindenkor!” „Mindenne van erőm a Krisztusban.” „A ti munkátok nem hiábavaló az Úrban” – és még sorolhatnám. Tehát az Ige arról beszél, hogy nem az én megváltozott, fogcsikorgatva megjavult életem az új élet, hanem egy új erőterbe kerül az életem Jézus Krisztusban. Jézus nem teljesítményt várt a tanítványaitól. Nem azt mondta, hogy ha ezt meg ezt teljesítitek, akkor szóba állunk, hanem azt mondta: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.” Mit kért Jézus a tanítványaitól? Kapcsolatot. Nem gyümölcsöt, nem teljesítményt. Azt mondta, ennek a kapcsolatnak a következménye lesz a gyümölcs.

Jézus az övéinek azt mondja, hogy „maradjatok velem, és én veletek!” Ahhoz, hogy

égjen a lámpa, föl kell kapcsolni a kapcsolót, vagy be kell dugni a konnektorba a dugót. Ez a hatalmas örömmüzenet, testvéreim! Megfeszül a vallásos világ, hogy teljesítsünk, szorítsuk vissza magunkat valahogy, próbáljunk, gyürkőzzünk neki, de ez csak görcsös vallásossághoz vezet. Ha viszont átmegy rajtad az a mennyei áram, egyszer csak normálisabb ember leszel. Nem nekünk kell valami szentfazék állapotba kerülni, hanem ebbe az áramkörbe kell bekapcsolnunk magunkat, ami leszed rólunk mindent, ami akadályozza az átfutást, és megújítja a szívünket, hitünket, meg a kapcsolatunkat is az Úrral. Amikor fiatalon Szentendrén voltunk egy fiúhéten a kispesztorozsateri gyülekezettel, úgy megtöltődött a lelkünk, hogy amikor egy hét után hazajöttünk, még azt is békességgel kibírtuk volna, ha a lábunkra lépnek a villamoson, pedig az nagy szó. Úgy telítve volt a lelkünk.

A káténk is azt mondja, hogy: „Micsoda tenéked életedben és halálodban egyetlenegy vigasztalásod?” És felelünk szépen: „Az, hogy mind testestől-lelkestől, mind életemben, mind halálomban, nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok.” Ha pedig én a tulajdona vagyok, és engem megtölt az Ő jelenlétével, annak olyan eredménye is van, amit így mond a káté ebben a kérdés-feleletben, hogy „Szentlelke által az örökélet felől engem is biztosít.” Mi csinál? Bizonyosságot ad az üdvösségem felől. Igaz, hogy nem egy fakír módra vagyok bizonyos benne, de amikor nagyon megtölti a szívem, akkor még csak át se suhan egy kérdőjel. Ezért van az, hogy az Isten gyermeke, miközben körülötte talán pokol van, akkor is békességgel hordozhat a szívében. Lehet, hogy nem tud nevetni, mert annyi minden feszíti, de azt a belső békességet senki el nem veheti tőle. Adni se tudja – egyedül Jézus.

Testvéreim, akik itt vagyunk sorozatunk záróalkalmán, tesztvizsga következik. Hoztam magammal egy nagy képet. Nézzük meg ennek alapján, hogy hol vagyunk! Látjuk a keresztet középpütt. Az mindig fontos, hogy középpütt legyen. Mert ahhoz se hozzátenni, se elvenni nem szabad. Mikor valaki elkezd győzködni téged, hogy de azért még a szombat, de azért még a Jehova, vagy de azért még valami kell az üdvösségedhez, akkor tudjad, hogy a keresztet gyöngítette. Kicsit odébb toltta, és még odatesz valamit. Ezt a keresztet nem kell gyöngíteni, mert ez a kereszt a tökéletes megoldás. És ha nem egyedül Jézus keresztje az, amiben a bizodalmad, a te életerednek a forrása van, akkor fals az egész.

Igen ám, csak látunk két nagy kört ezen a képen. Az egyikre az van írva, hogy „a halál köre”, a másakra, „az élet köre”. Nem biológiai kérdés ez, hanem lelki. Melyik körbe születik bele az ember, ha megérkezik erre a világra? A bűneset óta sajnos a halál körébe. Nem volt itt halál köre, meg élet köre, hiszen Isten örök életet adott az embernek, de azt mondta, hogyha kilépsz a velem való kapcsolatból, meghalsz. Nem biológiailag azonnal, bár az is bejött, hanem megszakad az élet. Mert az Isten Igéje szerint az élet az Istennel

való élő kapcsolat. A halál ennek a kapcsolatnak a hiánya. Lelkileg akkor él valaki, ha élő kapcsolatban van az Úrral. Ha ez nincs meg, akkor halott. Tehát beérkezünk a halál körébe, és innen át kell kerülnünk az élet körébe. Hogy megyek én oda át? Úgy, hogy fölébreddek ebből a halálos álomból. Hogy ébredetek föl? Úgy, hogy valaki Igét hoz az életre-ütemre. Vagy egy könyvet kapok, vagy a nagymama magyarul kedvesen, vagy a lelkipásztorom, vagy akárhogy, az Ige hitet terem. Élő hit nélkül ide átjutni nem lehet.

Sokan mondják nekem, hogy nekik hitük van. De amikor együtt végiggondoljuk ezt, kiderül, hogy gondviselő hitük van. Tehát hiszik Istent, a világ alkotóját, teremtőjét, és többféleképpen megtapasztalták a szeretetét, amiért nagyon hálásak. Megőrizte őket, úgy hozta helyzetbe, bizonyosság van a szívükben. Ez nagy dolog. Adjanak hálát Nekik! De amikor az én szeretett édesapám fiatal lelkészként egy évvel az én megszületésem előtt, 1946-ban Balatonszárszóra ment a Soli Deo Gloria telepre konferenciára, azt kérdezte tőle egy muzeológus fiatalember, aki ott munkatárs volt: „Sándor, kicsoda neked Jézus Krisztus?” És akkor az én drága édesapám azt mondta, hogy „olyan hálás vagyok az Istennek, aki velem úgy bánt, mint Jónással. Mert fölvittem vidékről az én fiatal feleségemet Budapestre a szüleihez, de el se jutottunk odáig, hanem egy házsártos nagynéninek az óvópincéjében húztuk ki az ostromot. Kimondhatatlanul hálás a szívem, hogy ezen túljutottunk.” Erre azt mondja ez a fiatalember: „Sándor, nem tudod, hogy Istennek ez a jósága kell hogy téged megtérésre indítson?” És akkor a hitoktató lelkész nézett, hogy mire indítsa, megtérésre? Én a részleteket nem tudom, csak azt tudom, hogy édesapám estére elkérte az esti alkalmat attól, aki akkor szolgált volna, és bizonyosságot tett arról, hogy a lelkipásztornak is újjá kell születnie, mint ahogy ő is, aki azon a napon fogadta be Jézust az életébe.

„Akié a Fiú, azé az élet; és akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban.” Az élő Ige, az Isten beszéde az, ami bennünk elindítja azt a lelki folyamatot, ami átvisz a túldalra. Egy-egy ilyen alkalom, mint a mai is, lehet, hogy valakinek még csak mandiner, mert hallgatja az Igét, behull, és majd csak később gondol vissza rá, hogy amit akkor hallott, és ami már akkor vágyat, szomjúságot okozott a szívében, amikor új életre születik, akkor meg is éli. Volt egy fiatalasszony a főtí gyülekezetben, aki a megtérésekor egy női csendeshéten azt mondta, hogy hol hallottam én már ezt a hangot? És rájött, hogy gyerekkorában Tahitófalun, ahol *Ecsedy Aladár* evangélizátor lelkész énekeit énekeltek, megtanította őket a gyermekiktisztításteleken. Ugyanazt az ízt már ott elkapta, és harminc év elteltével egyszer csak tudja már, hogy már

akkor bekódolta a lelkébe Isten azt az Igét, amelyikből ez a születés végbe ment.

Onnan lehet tudni, hogy megfogant az Ige, hogy egyfelől kezdud látni a bűneidet, elveszett voltodat, másfelől vonz Jézus. Ez a kettő megy végbe egy ember életében a legkülönbözőbb formában, mert Isten kaptafára nem dolgozik. Egyfelől tehát látom az én megoldatlan életemet, bűneimet, természetemet, rádöbent az Isten, világosságot gyújt. Másfelől Jézus szeretete vonz. Hova visz ez a kettő? Nem nehéz kitalálni: a kereszthez.

Miért a kereszthez? Mert ott van az én bűneimnek és elveszett életemnek a megoldása, ott ragyog Jézus szeretete a legjobban. Egyszer csak megérkezik ez a kis muki, aki lehetsz te, lehetsz én, és leborul a keresztnél lélekben, és kéri, hogy azt a sittheget, amit a bűnei jelentenek, bocsássa meg az Úr. És akkor egy hatalmas dolog történik, mert amikor te őszinte szívvel kéred ezt Istentől – meg is kapod. Nem azért, mert nagyon szépen imádkoztál, hanem azért, mert kétezer évvel ezelőtt minden bűnöd fizetségét elrendezte Jézus.

Eljön ide a mi barátunk, és bűnbocsánatot kap. De még csak félkegyelmű hívó lesz – bocsánat, hogy így mondom. Bár a teljes kegyelemből kapott teljes bűnbocsánatot, ez még nem megtérés, csak e nélkül nincs megtérés. Mert a megtérés, újjászületés az visszatérés oda, ahol eredetileg kellett volna lennem. Annak az életnek a bekapcsolása, melyben megnyílik az út, mert a sittheget eltűnt, ott vagyok Istennél. Most tehetem meg azt a lépést, hogy behívom Jézust, hogy jöjjön, és üljön a főhelyre. Mit csinált Pál, amikor megtért? Kimondta, hogy „*Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?*” És mi történt utána? Hagyta, hogy ez legyen a fölirat az egész élete fölött. Átadom magam Nekik, Ő átveszi az életemet, de nem úgy, hogy két nap alatt rendet csinál. Én leszek rendben, ha átadtam magam Nekik, mert onnan kezdve Övé minden felelősség. Gondold meg, a bűneidet már átvette, most átveszi a rendezetlen dolgaidat, az adósságaidat. Mostantól Ő felel érte.

Nagyon nagy dolog az, ha megérted, hogy egy dolgoz van, Őrá figyelni. „Mi a programod, Uram?” Leírtam már egy kis könyvben azt a történetet, hogy egy férj-feleség utazik valahová. A feleség nagy intézkedő, megváltja a vonatjegyeket, de tudja

magáról, hogy könnyen elhagyja a dolgait, a férje meg egy nyugis természetű ember, odaadja neki a jegyeket. Aztán odaadja a kapukulcsot, a személyi igazolványát, a pénztárcát, a férj elteszi. Mennek a vonaton, a férj egyszer csak elneveti magát. A feleség kérdezi, „mit nevezsz?” „Hát hogy milyen jó dolgod van neked. Egyre kell csak figyelned, hogy engem el ne veszíts a szemed elől. Amíg én megvagyok, addig vonatjegy, kapukulcs, pénztárca, minden megvan.” Mennyire bonyolult az élet, mindenféle figyelni, jaj, most mit csináljon az ember, de ha van főnök, akit befogadtál, csak Őrá kell figyelned. És eszedbe fogja juttatni a szükségeset. Ő figyel rád.

Nekem olyan jó helyzetem van, testvéreim, adott Isten egy olyan feleséget, aki százból hetvenötször jobbat tud kigondolni, mint én. Persze huszonötször nem, úgyhogy egyenként kell megvizsgálni. Annyit vitatkozunk, hogy de nem így, de nem úgy, egy idő után rájöttem, hogy „Istenem, Te kezemre adtál egy asszonyt, aki ingyen és bérmentve jobbnál jobb ötleteket ad nekem, én ezt köszönöm.” Vizsgálom, aztán fölhasználom, és haladok előre.

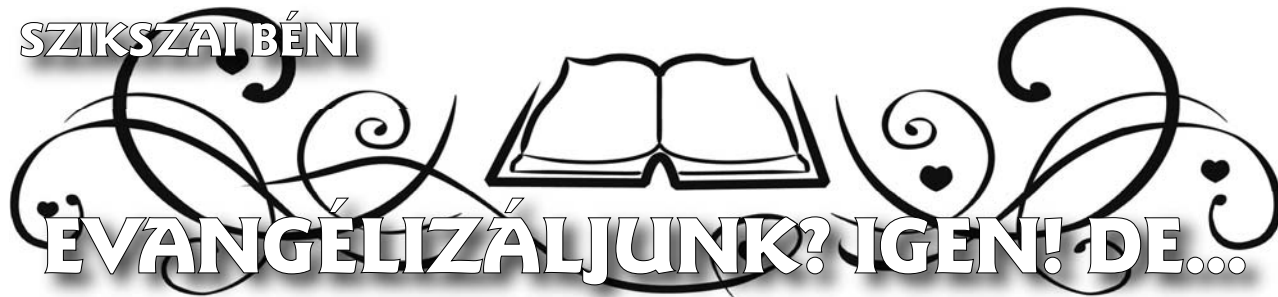
Milyen nagy dolog az, ha az Úr a te ötlegetgázdád, akár a párodon keresztül, vagy másokon át! Persze vigyázz, mert száz százalékgig senki sem tud tanácsolni, csak Ő. Úgyhogy mindent vizsgálj meg, de milyen jó, ha rájössz, hogy Ő embereken keresztül is mennyi jó tanácsot ad!

Minden nagy döntésnél az életemben a feleségemen keresztül indított az Isten. Azt mondja Julika '93-ban: „Tamás, biztos vagy benne, hogy mindig itt akar Fótton látni bennünket az Isten?” Abban a pillanatban biztos voltam, hogy nem. Mert voltak már intő jelek. Korábban parókiát, gyülekezeti házat, saját házat építettünk, most meg három éve nem tudjuk kifesteni a templomot belülről? Már nem kellett karácsonykor pótszékeket behozni a templomba. Mint mikor a földbe mindig kukoricát vetnek. Na de engem oda másodszor is beiktatott Isten, mikor megújított bennünket! Ha hívtak valahová, én mindenkinek azt mondtam, hogy nem. Ha rajtam múlik, még most is mondanám.

Aztán azt mondja nekem a feleségem karácsony előtt nem sokkal, „te, biztos, hogy neked 2015. augusztus 31-ig itt kell lenned a Faszorban?” Elültette a bogarat. Elkézdtem az Úrral beszélni. Már karácsonykor olyan kedvem volt nyugdíjba menni, hogy csuda! És tavaly szeptemberben nyugdíjba is mentem. Nem akarom részletezni tovább. Ha az Úr a te életed ura, akkor vagy a feleségeden, vagy másokon keresztül, valami módon el fog tanácsolni. Mert azt mondta: „*Bölcsésé teszek, megtanítalak az útra, amelyen jársz, szemeim-mel tanácsollak téged.*”

Igazából az a kérdés, hogy hova teszed magad? Fölragyogott-e előtted is az Isten irgalma? Kéred-e a bocsánatát? Eldőlt-e már a szívedben, hogy nem akarsz tovább a trónon ülni, és befogadod Jézust? Akik befogadták, elindítja bennük ezt az újat, az Isten Fiában való életet. Bukdácsolunk, néha visszaesünk, de haladunk, visz tovább. Nagyon drága árat fizetted érte, soha le nem mond rólad.

SZIKSZAI BÉNI

Sok szó esik az evangélizációról. Félő, hogy sokkal inkább tanulmányi téma, mint történés. Az evangélizáció ugyanis, ha valóban az, történés. Ha nem történés, akkor csupán prédikáció. Amint ahogy minden igehirdetés csak prédikáció, ha nem történés. Az evangélizáció azonban különleges és karizmatikus igehirdetés. Azért, mert valaki **jól** prédikál, még nem evangélista

Az evangélizáció ébresztő igehirdetés. Távolról sem kezdetleges beszéd. Az alap, de a tetőorom is. Ébresztésre ugyanis a hitben járóknak is szükségük van. Nátán a Betsabé eset után evangélizálta Dávidot.

Jegyezzük meg, hogy az evangélizáció nem gyülekezetmentés. Jaj, ha elveszti eredeti tartalmát, és lélekmentés helyett gyülekezetmentéssé törpül. Akkor csak egy csavar lesz a motorban, és nem vezeték, amelyen keresztül kiáradhat a Szentlélek. A gyülekezet nem önmagáért van. Csak úgy maradhat fenn, ha kész elveszni. A gyülekezetre is vonatkozik, hogy ha meg akarja tartani az életét, elveszti. A cél tehát sohasem lehet a gyülekezet, hanem a lelkek ivdvsége.

Az evangélizáció ébresztés. Az ébresztés nem mindig kellemes. A hangsúly tehát nem a szép, hanem az igaz beszéden van. Aki az igazság tudatára ébred, rádöbben, hogy elveszett. Aki elveszett, az mentésre szorul. Az evangélizáció tehát lélekmentés.

Ami az evangélizáció **tartalmát** illeti, Jézus hegyi beszédében világos példát adott erre. **Bűnössé tenni és boldoggá tenni.** Az evangélizáció tartalma tehát ítélet és kegyelem. Kegyelemre szorultságát csak az ismeri fel, aki ráébredt, hogy a bűn zsoldja a halál. Sokan játszadoznak a bűneikkel. Bántogatják, leimádkozzák, leúrvacsorázzák, de olyan büntudatra nem jutnak, hogy így szólnának: Óh én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg! Az evangélizációnak tartalmaznia kell a büntudatra ébresztés szelíd, vagy kemény üzenetét. És amiként a hegyi beszéd, az igazi evangélizáció is a „menjetelek be”-vel végződik. De tartalmaznia kell a szabadulás, a megmentés végső, és egyetlen lehetőségét is. Az evangélizáció tartalma tehát a kereszt, ahol az Isten Fia bűnné lett érettünk, hogy mi Isten igazsága lehessünk Őbenne. Amely evangélizációnak nem ez a központi mondanivalója, lehet nagyszerű előadásorozat, **de nem evangélizáció.**

Az evangélizáció tárgya ugyanis a bűnös ember. Amelyik evangélizációban a Szentlélek szól, ott a szívekben büntudat, bűnismeret támad. A mai helyzet nem könnyű. Az evangélizáció lényegében az amúgy is „templomos” gyülekezetet éri el. Vannak, akik úgy vélik, azzal, hogy valaki templomba jár, már hívó.

Távolról sem. Nincs értelme itt fejtegetni, hogy mennyiféle indulat irritálja a templomos gyülekezetet.

A hallgatók tehát kevés kivételtől eltekintve „kegyes” emberek. A templomban megnyugtató alátalalt kívánnak. Ezzel szemben az evangélizáció minden jelenlévő hitét megkérdőjelezi, hogy „Hiszed-é azt, amit hiszel?” A templomon belül lévőket kell tehát megtérésre ösztönözni, ki kell tehát hegyezni a bűnöket, mint Jézus a hegyi beszédben tette. Miután megtérni csak a bűn állapotából lehet, ahhoz, hogy valaki megtérjen, teljesen elveszett állapotára kell ráébrednie. Ha a megtérés nem bűnből, hanem valami más szorításra történik, csak a fáraó megtérése lehet. (II. Mózes 9:27-30). Jézus azért jött, hogy „bűnösöket hívjon megtérésre”.

Tulajdonképpen minden igehirdetés evangélizáció kell legyen. Egyrészt, mert hitre juttatnak is szükségük van ébresztésre, másrészt mindig lehet ott valaki, aki még nem ment át a szoros kapun.

Miután **az** evangélizációról beszélünk, a tapasztalat arról bizonyos, hogy az evangélizációnak legalább hét napig kell tartania úgy, hogy minden alkalommal ugyanaz az evangélizátor szolgáljon. (A régi tíznapos szolgálatok nyújtottak voltak.) Az igehallgató gyülekezet és az evangélista között rendszerint a harmadik napon épül ki lelki kapcsolat. Akkor abba-hagyni annyit jelent, mint félig elmondani egy mondatot. Az evangélizáción az evangélista valójában egy prédikációt mond el. A bűn

sötétjéből a megváltottság világossága felé tör fölfelé.

Szóljunk valamit az evangélizáció **segéd-eszközéről.** Nagyon lényeges a gyülekezeti éneklés. Nagyon jó, ha az evangélizációnak van egy éneke, amit minden este elénekelnek. A gyülekezet énekét ne nyomja el az orgona. Az énekkar segítség lehet, ha tagjait is a lélekmentés tudata és vágya hatja át. Ha azonban csak énekelnek (esetleg szerepelni akarnak), a Szentlélek nem veszi birtokba szolgálatukat. Az utóösszejöveteleken hasznos a biznyságtévő, ha mondanivalóját felülről vette.

Mi lesz azokkal, akik az evangélizáción hitre juttottak? Ha a gyülekezetben nem

nyernek (utó)-lelki gondozást, vagy sínylenek, mint a hangafa a pusztában, vagy keresnek helyet maguknak más gyülekezetben, esetleg más felekezetben. Ha az evangélizáció nyomán a gyülekezetben élet támad, az megtöbbsíti a lelkipásztor munkáját. „Ahol nincsenek ökrök, tiszta a jászol”. Ahol azonban vannak (vagy lesznek) ökrök, lényeges munkatöbbletet jelent. A hirdetés igének utána kell menni (mondja helyesen Kálvin).

Számonkérés, vigasztalás, eligazítás, sorolhatnám a feladatokat. A lelkipásztor személyéről itt külön kellene szólni. Csak egy kérdést tesz fel: Példaképe-é a nyájnak?

Találjanak az újszülöttek bölcsőt a gyülekezetben, különben az evangélizáció a gyülekezetben csak értelmetlen hírverés volt.

Evangélizáljunk! De ki? Aki idvességének bűnbocsánatának teljes bizonyosságában meg nem vizsgálja magát, hogy hitben van-e, alkalmatlan a szolgálatra. Alkalmatos voltunk Istentől van, Ő azonban alkalmatossá csak olyanokat tehet, akik így szólnak: A bűnösök közül első vagyok én. És ez nem csak ajkukon hangzik, hanem szívükből tör elő. Bűnössé tenni és boldoggá tenni csak annak adatik, aki maga is átment a szoros kapun.

Az evangélista csak egykönyvű lehet. Isten létezése, az Ige kijelentése sem filozófiailag, sem tudományosan nem bizonyítható. Aki Isten elé járul, **hinnie** kell, hogy Ő létezik. A psziché, vagy az értelem képtelen befogadni Jézust úgy, mint aki egy az Atyával. A „romolhatatlan mag” csak a Szentek Szentjében, a titokzatos Sechinában nemz új életet. Az igén kívül, tehát minden egyéb eszköz (bármilyen nagyszerű), legfeljebb diszítőelem, mely azzal a kísértéssel jár, hogy a szépen faragott oltár elvonja a figyelmet az Aldozatról. Aki elhívott és elküldetett, nem tud másról, csak Jézus Krisztusról, aki megfeszítettett.

Ami a múltat illeti, arról eredményesen (hasznosan) csak közös bűnbánattal beszélhetünk. Összehasonlítást tenni nem hasznos. Egy döntő, ha az evangélizáció lélekmentés (és nem gyülekezetmentés), az a lényeges, hogy akik megmentettek, azok idvességet nyertek. Ha más hajó vette fel őket, azért is adjunk halált. De legyen minden református gyülekezet olyan hajó, amely felveheti a megmentetteket.

Összefoglalás: Ha vannak elhívott és elküldött evangélisták, akik így szólnak: „Jaj nekem, elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép között lakom”, és Isten a Kereszt oltáráról vett tűzzel érinti ajkunkat, akkor lesz evangélizáció, és lesznek, vannak papok, akik sírnak az elnéptelenedett oltár körül, akkor az evangélizáció nyomán gyülekezet támad.

30 ÉVE HUNYT EL SZIKSZAI BÉNI

„Mindeddig megsegített minket az Úr”, és gondviselő szeretetét nap mint nap tapasztaljuk. Pap Lászlóné nagytiszteletű asszonya, gyülekezetünk nyugalmazott lelképásztora nemrég egy szatyornyi magnókazettát adott át részünkre, hátha találunk rajtuk valami érdekeset, amit az újságban is fel lehet használni. Aztán kiderült, hogy igazi kincseshányra lertünk, mert nemcsak Pap László néhány igehirdetését tartalmazza a kazetták, hanem Molnár Miklós, Borbély Béla, Siklós József, Dr. Hős Géza, Trausch Liza, Zimányi József és mások prédikációiból hangzik az élő Ige. A későbbiek során ezekből sorra közölni fogunk újságunkban egy-egy igehirdetést, köszönet érte Erzsike néniemnek.

Az egyik legkülönlegesebb hangdokumentum Szikszai Béni harminc évvel ezelőtti temetésének és utolsó prédikációjának felvétele. Harminc éve, 1985. január 26-án hunyt el Béni bácsi, a XX. századi belmissziói mozgalom nagy alakja, kinek neve összefort a lelki ébredéssel és a Bethánia CE Egylettel. 1985. február 2-án hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára a csobánkai temetőben.

Volt egy különös végakarata is. Azt kívánta, hogy búcsúztatásának szertartása előtt a gyászoló gyülekezet hallgassa meg az ő hangszalagra rögzített bizonyágtételét. Így is történt. A búcsúszavak így szóltak:

(Szikszai Béni énekel: „Elnémul egyszer énekelem...” - 40. Hallelujah ének első négy versszaka.)

Barátaim! A nap, melyre vágyakozva vártam, mégis szorongva készültem, elérkezett. Életem hajója partot ért. A feltámadáskor Ő széttörte lelkem megromlott porhüvelyét és felleges színe elé bocsátott. Ami belőlem itt maradt, nem én vagyok, az csak por. Én már itt állok az üdvözültek seregében, itt dicsérem annak nevét, aki földi életem tizenkilencedik évében kimentett a kárhoztatból, és a kegyelemben végig megtartott. Együtt énekelem a fehér ruhás sereggel: Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen dicsőséget, tisztességet, hálaadást, magasztalást és áldást. Áldjátok Őt ti is mind velem, dicsérjék, áldják Istent!

Portestemet, mint amely sok esztendőn át hordozta lelkemet, pompa nélkül adjátok vissza a földnek, hadd térjen vissza, ahonnét vétetett. Amitől engem Isten már megszabadított, azzal még nektek tovább kell küzdenetek. Úgy küzdjétek, hogy elnyerjétek az örökélet koronáját, legyetek élő tagjai az egyháznak, és építő tagjai a társadalomnak. Úgy éljétek, hogy az élők útján megérkezettek az örök fénybe, ahova Urunk előrement, és ahova én is megérkeztem.

A búcsúzás mindig fájdalmas. Nehéz volt nekem is elválnom tőletek, de csak azért, mert sajnállak titeket a hátralévő út nehézségei miatt. Sírjátok csak el az ideigvaló elválás könnyeit,

de ne engedjétek el a reménységet, mely számotokra is megnyitja az örök élet kapuját. Ha meg a kegyelem órája elérkezik számotokra is, jertek örömmel utánam.

Sokféle ember áll most itt. Vannak, kik kárhoztatták a hitemet, ebből a hitből fakadó magatartásomat. Ezekhez így szólok: Jézus Krisztus Úr, az Atyaisten dicsőségére, és nekem, szégyenkező szolgálóknak is Ura volt. Vannak, kiket cselekedeteimmel megbántottam. Ezekről bocsánatot kérek. Bocsássátok meg, ahogy Jézus is megbocsátott nektek és nekem is. Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának vére megtisztít minden bűntől. Vannak itt barátaim, akik nem hisznek. Eddig nem értették meg, amiket nekik is hirdettem. Most még egyszer szólok, utoljára, ma ha az Úr szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket.

A Szeretet, mely engem tizenkilenc éves koromban térdre kényszerített, felétek is kitarja keresztben szétfeszített karjait, hogy a kárhoztatból életre öleljen. Mind, akik most halljátok szavamat, jertek, alázzátok meg magatokat az Úr Jézus Krisztus előtt, és szolgáljátok Őnéki. Miért halnátok meg? Ímé, Ő él, és én is élek. Vele együtt a magasságos Isten engem is feltámasztott. Aki hiszen Őbenne, ha meghal is, él. Ha hisztek, ti is éltek.

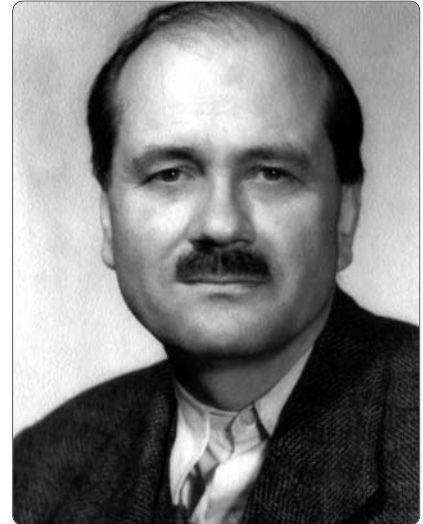
Ne gondoljátok, hogy velem most valami rossz történt. Nem. Nekem most a legnagyobb kegyelemben van részem, amit ember elnyerhet, a Világmindenség Ura beszélített engem a földi élet hideg órhelyéről így: Nyugodj meg jó és hű szolgálóm, menj be a te Uradnak örömébe. Végző szavam hozzátok Jézus szavai: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él, és minden, aki hisz énbenem, soha meg nem hal.

(Szikszai Béni énekel: „Itt állok már a trón előtt...” - 40. Hallelujah ének utolsó versszaka)

Lelkipásztor testvérem végezze el az egyházi szertartást, majd felhantolt síromnál énekeljétek el kedves énekeket: »Nyájás világ a vak homályon át vezess tovább«.

Ezt követően Dr. Bolyki János teológiai professzor mondta el temetési igehirdetését a II. Tim. 4:7. verse alapján: »*Ama harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.*«

Az igehirdetést két okból is megkönynyította Béni bátyánk – kezdte prédikációját –, az egyik az, hogy az előbbi bizonyágtételében a reménység és az örök élet légkörébe segítette a gyászoló gyülekezetet, a másik ok pedig az, hogy levelet írt annak a lelkésznek, aki majd őt el fogja temetni. Idézte ennek a levélnek az első és utolsó mondatát. Az első így szólt: »Életem legnagyobb diadala, hogy a hitet megtartottam.« Nem azt írta, hogy az lett volna a leg-

nagyobb diadal az életében, hogy hitre jutott, vagy hitre segített másokat, vagy az evangélizáció, a könyvei, az egyesülete volt a legnagyobb diadal az életében, hanem az, hogy a hitet megtartotta. Ennél nagyobb eredmény keresztyén ember életében nem lehet.

A levél utolsó sora pedig ez: »Arra kérek ezért, hogy a búcsúztatás során erről beszélj, mit jelent a hitet megtartani.« A hitet megtartani azt jelenti: keresztyén életet élni. A keresztyén életnek ez a két fontos vonása, hogy hit van benne, és van benne egy kéz, amelyik ezt a hitet megtartja. Úgy kezdődik, hogy a hit egy segítségért kinyújtott kéz. Ilyenkor az ember olyan, mint egy süllyedő Péter, »ments meg, Uram, mert elveszek a nyomorúságomban, a bűneimben!« Ilyenkor az ember már nem az élettől, a szenvedéstől, a fájdalomtól, mások véleményétől, vagy a haláltól fél, hanem az őt jogosan megítélő Istentől. Ő rájött arra, hogy az ítélő Istentől csak egy valakihez menekülhetünk: a kegyelmes Istenhez. Ezért volt élete legnagyobb értéke a hit. Mert Isten megtartotta az Őfeléje kinyújtott karját, és megmentette Őt. Ez a kar, amely megfogta őt, az Úr Jézus karja volt. Hiszen tudjuk, hogy ha valaki segítségért nyújtja ki hite karját Isten felé, akkor Jézus Krisztus átszegezett és feltámadott keze fogja meg őt. Béni bátyánk ismerte, hogy azért a legnagyobb érték a hit, mert Jézust kapja, és az Ő ajándékait. És ő átvette hite karjával Jézust, és odaadta magát Őnéki.

A hit veszélyeztetett érték, ezért vigyázni kell rá – folytatta Dr. Bolyki János. Szikszai Béni tudta és ismerte ezeket a veszélyeket. A lelképásztor felidézte: »Aki ott voltunk legutoljára tartott igehirdetésén a Lőrinc-erzsébetlepi gyülekezetben, Jakab leveléről evangélizált, és azt az igét olvasta fel: »Mit használ, ha valaki azt mondja, hogy hite van, cselekedetei pedig nincsenek? Megtarthatja őt a hit?« Arra gondoltunk akkor, hogy hogy lehet erről az igéről evangélizálni, hitet ébreszteni? Lehetett. És azt kérdezte meg csendesen tőlünk Béni bátyánk, hogy olyan hited van, amelyikből szeretet és cselekedetek fakadnak, vagy pedig természetlen a hited? Mert akinek az életéből szeretet fakad a hit nyomán, az missziót tud végezni, meg tudja fogni a másik ember kezét, és az diakóniát tud

végezni. Ahogy ő, aki felvágta az öreg néinek a fáját, amikor még volt ereje, aki a tizedéből embereket segített, aki kórházban betegeket látogatott, és fogta azoknak a kezét.”

A hitet az is veszélyezteti, ha az ember gögössé válik, és azt mondja, hogy én külön vagyok, mint a másik, mert nekem hitem van, és lenézi azt a másikat. „Aki hallotta magnóról a biznyságtételt, az tudja, hogy Szikszai Béni nem volt gögös, mert ő hitet kapott. Mert tudta, hogy azért „hitből”, hogy kegyelemből legyen. És hogy tudnánk dicsekedni, ha mindenünk, amink van, az ajándék? Ő tudta, hogy ajándék a hit, és így alázatos maradt.”

Van akit könnyelművé tesz a hit, és azt mondja, hogy mivel igaz hitem van, most már mindegy, hogy milyen kéz az, amiben azt tartom, lehet az a kéz durva, erőszakos, tisztátalan. „Béni bátyánktól azonban mindig azt tanultuk, könyveiben is azt írta, hogy a hit nyomán a megszentelt élet vár bennünket. Tisztítsa meg magát minden tisztátalanságtól, aki a hitet vallja!”

A hit ránk bízott drága ajándék, amelyre vigyázni kell, ezért mondja ő, hogy élete legnagyobb eredménye: „tudok vigyázni!” Ezt csak az mondhatja el, aki a végére jár már az életnek, és visszatekint. Mint Pál apostol Timóteusnak. Ez egy sporthasonlat. Azt mondja az apostol: küzdöttem, és győztem. Futottam, és nem álltam le az út szélére. Stafétaként vittem a hitnek a lángját, és semmi nem verte ki a kezemből azt. Így volt Béni bácsi is. Készséggel megfutotta az utat. Voltak, akik azt mondták nekik, dobja el a hitnek a stafétabotját, a hitnek a fáklyáját, könnyebb úgy futni, és nagyobbakat lehet ütni a küzdelemben is. Ő tudta, hogy valaki

rábízta ezt a drága hitet, és neki az a megbízása, hogy őrizze meg végig. Meg is őrizte. És volt aki azt mondta neki, hogy cserélje ki ezt a fáklyalángot egy másikkal. Amikor ezt írja le Pál apostol, hogy „a hitet megtartottam”, itt már nem általában a hitről, hanem az eretnekségekkel, tévtanításokkal szembeni igaz hitvallásról szól. Béni bácsi azt mondta, az ő

hite a református keresztyén hit. Azt mondta, hogy amikor az egyházunk a Bibliát a kezébe adta, ő örökre hűséges maradt ahhoz az egyházhoz, amelyik a Szentírást a kezébe adta. Azt mondta, hogy amikor a hitvallásunkat és Kálvin főművét olvasta, feljuggott a szíve, mert azt mondta, „ez az én hitem is!” Mikor sokan azt mondták neki életében: „Béni bácsi, a te hited lángja ég, az enyém már pislákol, vagy kialudt, tedd a te fáklyádat az enyém mellé, hogy újra lobogjon az én fáklyám is!” Áldott az Isten, hogy sok ember életében ezt ő elvégezhette!

De most nem erről van szó – mondta befejező gondolatként Dr. Bolyki János. Most nem lángokat a lángból, hanem a fáklyát adja át. „Őneki erre már nincs szüksége. Ő ott áll az üdvözültek seregében. Szerettei, családja, gyászoló barátai és tanítványai! Vegyüek át most a hitnek ezt a fáklyáját, amit ő mindvégig megtartott, és áldjuk az Istenet az ő életéért, hogy a legértékesebb dolog abban

A temetési szolgálatot végző lelkészek: Dr. Szűcs Ferenc, Dr. Bolyki János és Katona János, mellettük Farkas János

a hit volt, a veszélyekben vigyázott rá, hű maradt hozzá, és most átvehetjük. És ha át vesszük igazán azt a lángoló fáklyát, amit ő vitt egy életen át, akkor majd egyszer mi is megtehetjük azt a biznyságtételt az út végén, amit hallottunk, ott állunk a Bárány trónja előtt. Ámen.”

Ezt követően Farkas János búcsúzott szeretett barátjától, azután pedig Katona János lelkipásztor a II.Thessz. 1:10-12. és a Dán. 12:2-3. igéi alapján hirdette Krisztus dicsőségét Szikszai Béni életéért, majd a gyászoló gyülekezet nyugóhelyére kísérte földi maradványait, református énekeskönyvünk 422. dicséretének éneklése közben. A sírnál Dr. Szűcs Ferenc lelkipásztor szolgált, a gyülekezet pedig eleget tett az elhunyt kívánságának, és elénekelté kedves énekét, a „Nyájás világ a vak homályon át vezess tovább”-ot.

„Emlékezzünk ez napon” – Szikszai Béni életére! P.A.

40. Elnémul egyszer

Fanny Crosby - Ford.: Vargha Gyuláné

R. Lowry

1. El - né - mul egy - szer é - ne - kem, A húr el -
 2. Majd szét - o - mol e por - hü - vely, Mi - kor, vagy

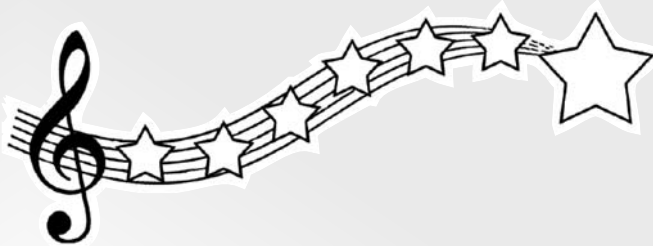
pat - tan, jö az éj; De, ó gyö - nyör, a menny - be
 hol, még nem tu - dom, De vár a menny - be' már a

fenn, Majd lel - kem új é - let - re kél. 1-4. S' szó - lok: ezt
 hely, Mert ké - sen tart - ja Jé - zu - som.

Jé - zus tet - te mind, In - gyen ke - gyel - me üd - vö -

zít; S' szó - lok: ezt Jé - zus tet - te

mind, In - gyen ke - gyel - me üd - vö - zít.

2. Majd szétomol e porhüvely, Mikor, vagy hol, még nem tudom, De vár a mennybe' már a hely, Mert készen tartja Jézusom. S' szölok: ezt Jézus tette mind...

3. Majd tán egy csöndes estelen Hallom az édes szózatot: Pihenni térhetsz gyermekem És Jézusod megláthatod. S' szölok: ezt Jézus tette mind...

4. Addig csak várok csöndesen, Mécsembe öntök új olajt, S ha ajtót nyit az Úr nekem, Lelkem újjongva száll be rajt. S' szölok: ezt Jézus tette mind...

5. Itt állok már a trón előtt, Zengem az Ő dicséretét, A fehérruhás sereggel Magasztalom Jézus nevét. S' szölok: ezt Jézus tette mind...

Fanny Crosby (1820–1915) – Vargha Gyuláné (1863–1947)
 Az 5. versszakot Szikszai Béni írta.

TÚRMEZEI ERSZÉBET NEM NÉMUL EL!

„Elnémul egyszer énekelem”,
- mondogatod, idézed,
írod nekem.

S úton-útfélen, éjjel-nappal
Tűnődöm ezen az üzeneten.

„Elnémul egyszer”? Fagyos, zord pecséttel
A halál minden ajkat lepecsétel.
Láttam ezt a némító pecsétet
Hideg, lezárt ajkakon.
És ha lepecsételi az enyémet
Elnémul a szó, elhallgat az ének,
Csendbe dermed utolsó mondatom.
És ha valamit el nem mondtam addig,
Többé már el nem mondhatom.

És amit el nem énekeltem,
Már el nem énekelhetem,
Sürgető, drága üzenet, igen.
„Elnémul egyszer énekelem”!

De boldog titok melegíti szívem,
Áldás a nagy Vigasztaló nevére,
Hogy szegény elvesztett, téged is,
Halálraítélt bűnöst, engem is
Megtanított az elnémíthatatlan
Új énekre, a Bárány énekére!
A Bárányéra, kinek drága vére
Csupafolt ruhánk tiszta hófehérre
Mossa, hogy az új éneket szebben
Zenghessük ott a megszámlálhatatlan,
Hófehér ruhás mennyei seregben.

Áldás, dicséret a Bárány nevének!
Halál, hol a diadalod? Ha ajkunk
Lepecsétéled, mégse győzől rajtunk.
Soha, soha nem némul el az ének
Óróra, aki csodat tett velünk!
Lepecsételt, néma ajakkal is
Tovább énekelünk.

Róla, akit akkor már színről-színre
Láthatunk s örökké dicsérhetünk.
„Elnémul egyszer”? Nem! Örökre zeng,
És soha nem némul el énekiünk!

MÉGIS Tíz éve vettünk Szikszai Bénitől időlegesen búcsút

Emlékezni arra, akivel szívünk összeforrott, egyszerre fájdalmas és örömteli. Fájdalmas, mert időlegesen búcsút kellett tőle venni, t. i. az örökkévalóságba megérkezésünkig – ezt a kifejezést először tőle hallottam –, és nélkülözniük szeretetét, bölcsességét, barátságát, feddéseit és útbaigazításait. Ez a hiány ma is betöltetlen sokunk számára, akiknek lelki vezetőjük, mondhatnám atyjuk volt. Viszont Isten iránti hálával, örömmel gondolunk arra, hogy megadatott nekünk az Úr útjain vele együtt járni, nevelésében részesülni, szolgálatokban munkatársai lenni és egy lelki családdal tartozni a Bethániában.

Földi útja egy Abony melletti tanyán 1908. június 4-én kezdődött, paraszt szülők gyermekeként. Már születése után halálos veszedelemben került. A rosszul elköött köldökszinór miatt majdnem elvérzett. De Istennek célja volt vele. Később, amikor Szolnokon a kereskedelmi iskolát végezte, érettségi előtt, az akkor rettegett kórt, a TBC-t kapta meg, de ebből ki-gyógyult, miközben élete nagy, döntő fordulatot vett. Az akkor már hívó édesanyja kérésének engedve, még közömbös szívvel elkezdte a Bibliát olvasni. Végig olvasta az első mondatától az utolsóig. Ami akkor történt, maga így írta le: „Ültem az asztal mellett. Az utolsó sorokat olvastam: »aki szomjúhozik, jöjjön el és vegye az élet vizét ingyen...« Csend volt, csak a szívem vert, gondolataim száguldoztak. Egyszerre csak a szívemben is csend támadt, szemem, szívem a könyvre tapadt és így szóltam: amit ebben a könyvben olvastam, igaz. És én ráteszem az életemet erre az igazságra. Azután felálltam, kifordítottam a széket az asztal mellől, mellé térdepeltem, csak ennyit mondtam: Uram, életemet a kezébe teszem, rendelkez velem. Ennyi volt az egész.” Az Úr valóban kezébe vette, ő pedig élte azok életét, akik mindig Uruk akarát igyekeznek teljesíteni, örömben, bánatban, győzelemben és vereségben, hátrátételben, nyomorúságban, nagy megbízatásokban és nagy mélységekben, végig.

Megtérése után nem sokkal, az akkor már külmiszióra készülő *Molnár Mária* biztatására, részt vett a Bethánia Egylet ifjúsági konferenciáján. Ekkor ajándékozta meg az Úr azzal a közösséggel, amellyel, és amelyben szolgálata és élete összeforrott. Az abonyi CE-szövetség tagja lett és annak keretében vállalta azokat a

gyülekezeti feladatokat, amelyeket rábíztak. A kicsiben hű volt. Tudta, hogy az Úr szolgálatába akarja állítani. Éveket kellett alázatban várnia, ez volt a szolgálatra felkészítés ideje, mint Pál apostolnak Arábia.

Indulásra szólította Isten:

„Te azért övezd fel derekadat, és kelj fel, és mondd meg nekik mindazt, amit én parancsolok néked; meg ne riadj tőlük, különben én riasztalak el téged előlük. Mert íme én erősített városá, vasoszloppá és ércbástyává teszlek ma téged mind az egész Júda királyai, fejedelmei és papjai ellen és a föld népe ellen. Viaskodni fognak ugyan ellened, de nem győznek meg téged, mert én veled vagyok, azt mondja az Úr; hogy megszabadítsalak téged” (Jer. 1:17-19) igékkel, amely ige egész életét meghatározta. Igehirdetéseiben azt mondta, amit az Úr bízott rá. Az Urat tudva maga mögött nem riadt meg senkitől, küzdött a magyar református ébredés ügyéért és sokak üdvösségre jutásáért.

Íróasztalával szemben bekeretezve egy felirat függött, rajta ez a szó: MÉGIS! Számára ezt jelentette: Lehet bármi következménye szolgálatának, mégis azt kell tennie, amit Ura parancsol. Ellene mondhat bárki – de még a saját esze is – az Úrnak, és érheti bármi, mégis az Úrnak van igaza. Juthat szorult helyzetbe, veszedelemben, mégis Jézus kezébe tartja. Bukhat nagyot, Jézus mégis Megváltója marad. Ez a „mégis” erősítette meg a szívét minden nehéz helyzetben. Ezért is lett a megemlékezésem címe: Mégis!

1930. október elején kapta meg a Bethánia elhívását utazótitkári feladatra. Azonnal indulnia kellett. Fiatalsága ellenére hamarosan elfogadták, majd igényelték szolgálatait. Utazótitkári tapasztalatait és élményeit rendkívül értékesen és életesen adta közre a „Magyar ugaron” c. könyvecskéjében. 1940-ben *Sallay István* halála után lett a Bethánia Egylet főtitkára. Ebben a szolgálatban állott a Bethánia 1950-ben történt feloszlásáig. Egy esztendei konventi alkalmazását – ígéretük ellenére – megszüntették. Ettől kezdve megpróbált bérelt földön gazdálkodni, de ellehetetlenítették. 1952-től 1968 év végéig erdőgazdasági napszámos volt és ebben a minőségben ment nyugdíjba. Ez az időszak Göböljárás-pusztán, nagy nyomorúságok, nélkülözések között folyt le.

A hatvanas évek elején a Pestszentlőrinc

Erzsébet-telepi református gyülekezetben, ahol főgondnok volt, egy havonkénti csendesdélután sorozatot indított meg, amely ma is folytatódik. Ez lett később az (1990-ben) újra megindult Bethánia CE Szövetség magja. Élete utolsó évében meghívásoknak eleget téve, ismét szolgált az Igével, előadásokat tartott, evangélizációs szolgálatokat végzett (ld. 17. oldal), sokak lelki megújulására. Az Úr hazahívó szava 1985. január 26-án Göböljáráson érte. Temetése Csobánkán 1985. február 2-án volt, amelyen a hívó nép sokszáz főnyi csapata vett időlegetes búcsút az Isten népének e „fejedelmétől”. Életrajzi adatokból ennyi elég, sokkal lényegesebb személyének, munkásságának elemzése, mert azokban Isten hatalmas cselekedeteit csodálhatjuk.

Mint ember, mindig bűnösnek vallotta magát. Nem akart sem Isten, sem ember előtt másnak tűnni, mint aki valójában volt. Szolgálati előtt elmondott imádságaiban mélyen megalázkodott elsősorban az Úr előtt és ezzel egyidőben hallgatói előtt is. Nyílt, egyenes és őszinte volt, sokszor nyersen is. Emiatt kevélynek, elbizakodottnak, sértőnek tartották sokan és elfordultak tőle, vagy ellenségévé váltak. Amiről látta, hogy meg kell mondania, azt nem hallgathatta el, de alá tudta magát vetni a testvéri bírálatnak, vagy feddésnek és igyekezett azt megfogadni. Megadta mindenkinek a köteles tiszteletet, de függetlenül attól, hogy kivel állt szemben, megalkuvás nélkül harcolt az Istentől rábizott ügyért: a lelki ébredésért. Lelke mélyéig református keresztyén volt, aki hitvallásosságát Kálvin Intitútiójából és a Heidelbergi Kátéból merítette. Ezeket szolgálataiban gyakran idézte is. Egyházhűségét nem rendítette meg ennek kétségbevonása egyházi személyek, sokszor vezetők részéről, majd pedig drasztikus félreállítás sem. A Bethánia felosztása után szabadegyházi vonalra csábították, azonban „Anyját még annak el-esett állapotában sem” hagyta el. Kívételesen mély bibliaismerettel rendelkezett. Élete folyamán 60-szor olvasta végig a Bibliát. Akik vele közösségben voltak, megtapasztalhatták melegsívűségét, szerető gondoskodását, hűséges barátságát, vidámságát és komolyságát.

Az Úr felkészített és Szent Lélekkel felkent szolgáljaként sokféle kegyelmi ajándékot kapott, amiket jól kamatoztatott. Isten hívó népének tanítójaként bibliaóráin, előadásaiban az Ige csodálatos mélységeit tárta fel hallgatói előtt. Tanítása azonban nem csupán ismeretek átadását jelentette, hanem a gyakorlati keresztyén életre nézve hasznos és fontos eligazításokat közölt. Olyan nevelést adott, amelynek életre szóló jelentősége volt sokunk számára. Az evangélista szolgálatát szinte páratlan erővel úgy végezte, hogy kevés volt a csupán hangulati hatás alatt megtértek száma, annál többen voltak, akik meg is maradtak a hitben. Senki – maga sem – számolta meg, hány evangélizációs szolgálatot végzett ország-szerte. Evangélizációs szolgálatának mintegy „csúcsa” volt az 1948. évi nagybudapesti evangélizáció záró hete a faszori református templomban. Lelkigondozóként megadatott neki a szív mélységeibe látás ajándéka, a mások terhének hordozása, jó és helyes lelki tanácsokkal ellátása. Közösségvezetőként

pedig őt használta az Úr a Bethánia népének megleveleltetésére és erőteljes missziói munkába lendítésére. Ennek messzgyűrűző hatása volt a 40-es évek ébredésére azzal is, hogy a többi evangéliumi mozgalom is bekapcsolódott az ébresztő szolgálatba. Sok egyháztörténeti dokumentum bizonyítja, hogy az Úr a 40-es évek ébredésének vezéralakjává tette Őt.

Igehirdetésének középpontjában a Krisztus keresztyé állott. Nem akart másról tudni! „Teológiájának” ez volt a szíve, ereje. Igehirdetéseit valaki így jellemezte: pneumatikus exegézis.

Irodalmi tevékenységéről is szót kell ejtenünk. Sok-sok cikket írt. Az iratmissziós lapok jelentős részének szerzője, az ún. leszakító naptárak szerkesztője. Több színdarabját adták elő országszerte nagy hatással hívó fiatalok és idősek, az ún. vallásos esteken. Legjelentősebbek azonban könyvei, melyek legtöbbje egy-egy bibliai könyv bibliaórái

magyarázatának nyomán keletkezett. A nyomtatásban megjelentek közül ilyenek pl. „Két királyság” (Sámuel 1. könyve), „Jézus a Krisztus” és az „Elvégeztetett” (János evangéliuma), „Hétköznapok dalai” és „A szomjazó szív sóvárgása”, (e kettő a Zsolotárak), vagy a „Maran Atha” (Jelenések könyvének magyarázatai) stb. Igei látását a „Mécsvilág” c. könyvében fejtette ki, mely mindenki számára érthető, szinte az alapelemektől a legmélyebb tanításig minden megtalálható benne. Kéziratban is sok könyve maradt hátra.

E rövid megemlékezés nem képes teljes képet adni Szikszai Béni életéről. Azt azonban talán eléri, hogy akik ismerték őt, e sorok irójával együtt adjanak hálát éltéért és szolgálatáért, melyet a Református Egyház és a magyar nép lelki ébredéséért végzett. Akik pedig nem ismerték személy szerint, azok világosabban lássák az Isten népe e kedves szolgájának alakját, és mindkét csoportot indítsa arra, hogy kövessék hitét és az Úr iránti és egyháza iránti hűségét.

Farkas János
(Megjelent a Reformátusok Lapjában,
1995 február hó.)

SZIKSZAI BÉNI MÉGIS

Szerettem volna alkotni
valami nagyot, égigérőt,
de a bábeli zűrzavarban
elvesztettem minden erőm.
Csüggedten állok,
fény remény kialudt.
Nincs holnapom,
csak a tegnapi kísért:

Valaki lehetél volna!
Szunnyadt benned ezer erő,
de csupa merő tunya restség,
tehetetlenség életed.
Vergődöm,
mint madár, melyre
csapda csapott,
mint hal, amely horogra akadt,
Isten horgára...

De rám a Pásztor
szelíd hangja szól,
s szívem válaszol:
Kísérteim, harcaim nagyok,
De lelegelődnék juha vagyok.
(1966)

Ijesztő alakokká nőnek a bokrok.
Az út fehéré félelmes rémmé emelkedik.
Hátul riadalom zúg az ágak között.
Rám szakad a szorongató magány.
Egyedül járok az úton
és köröttem éjszaka van.
Távoli otthon felé
fáradtan cipeli lábam
romlandó testem.
Repedés nincs a felhőtakarón,
hogy biztatna szelíd csillagsugár.

Mégis!
Szorongásom, képzelet űzte csalfa képeken túl
biztató szó csendül rettegő szívembe:

Ne félj!
Meváltottalak!
Neveden hívtalak!
Enyém vagy!
(1972. május 10.)

Azzal, hogy szigetem körülfutottam
Egy lépéssel előbb nem jutottam.
Hajszolt reggelek, fáradt esték,
És kopik arcomról a festék,
Foszlik az álom, mit magamnak festék.
Élek majd árván, egyedül,
Zaklatott szívem riadtan hegedül
Vagy inkább dobol rendetlenül,
És majd megérkezem – Sehova.
Pedig futottam valahova.
Reménység gyertyája égett kezembe,
Csodálatos látások lobogtak szívembe,
És most itt vagyok porba esve.
Többé semmit nem keresek
Csak várok, hogy jöjjön valaki
Aki lábomra állít,
És csillagot látat velem.
Mégis csak felcsókol majd
A semmiből
A kegyelem.
(1981. február 4.)

Miért küldte hozzánk Isten az Ő egyszülött Fiát, Jézus Krisztust? Azért, hogy a törvényt magyarázza, vagy elhozzon számunkra egy új szabályrendelet-gyűjteményt, ami szerint élnünk kell? Vagy azért, hogy megmutassa, milyen az Istennek tetsző szertartás és kegyesség, netalán hogy megtanítsa számunkra, milyen a helyes teológia? Nem! Jézus Krisztus azért jött a világra, hogy az Ő szeretetén keresztül odavezessen, még inkább visszavezessen bennünket az Atyához, és részesei lehessünk a Benne való életnek. Kereszthalálának áldozatával, és a halál felett aratott győzelmével Isten szeretete ránk talált bűneinkben, és aki őszinte szívvel teszi le azokat a Kereszt alá, Isten gyermekévé fogadja, és megtapasztalhatja az Ő irtalmát és kegyelmét. Mert nem a bűnbánat, hanem a bűn taszítja el az embert Istentől.

Kroeker Jakab „Egyedül a Mesterrel” című könyvében – melyet Szikszai Béni fordított magyarra – azt írja, hogy Jézus azért tudta az Atyához vezetni az embereket, mert az Atyától jött. „Az ő mennyei országa üdvösség volt az emberek számára az élet minden területén, mivel Isten uralmát jelenlévőnek tapasztalták benne.” Ebbe a küldetésbe vonja be Jézus minden tanítványát. „Amiképpen te küldtél engem e világra, úgy küldtem én is őket e világra” (Jn. 17:18.). Az Istenben való élet ugyanis a küldetésből történő beleállás: szolgálat. Az Atyához vezetni az embereket.

„Aki az örökkévalóság javaival akar szolgálni, annak Istentől kell az emberekhez jönnie” – írja Kroeker Jakab. Ilyen Istentől jött ember volt Szikszai Béni is, akinek egész élete bizonyoságtevés volt arra, hogy benne Isten uralma volt jelen. Isten által gondozott lelket hordozott magában, ez tette őt az Úr áldott eszközévé. A Teremtővel való közösségből vette a teremtő erőket, melyek a legnehezebb időkben is megóvták lelke elgyengülésétől. Volt, hogy szenvedett, kítaszított párja volt, az élete tele volt megpróbáltatásokkal, de soha nem magát tartotta áldozatnak, mert hitte és vallotta, hogy Isten előtt csak a töredelmes lélek a kedves áldozat, a töredelmes és bűnbánó szívét nem veti meg az Isten. Őszinte emberként azt mondta: „Az Istennel való közösségnek nem elengedhetetlen feltétele egy olyanfajta lelki feszültség, mely ragyogó arccal fogadja a rázúduló köveket.” Lehet azt mondani: „nem rendülök meg soha!” – de Szikszai Béni Dávid könyörgésével fordult Urához: „Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem.” (Zsolt. 51:12.) Ilyen Istentől való tiszta szívvel és erős lélekkel, Őrá támaszkodva volt képes sokakat Istenhez vonni, és az életet a halál felett diadalra vezetni.

Szikszai Béni halálának évfordulója alkalmából Csobánkán élő kisebbik leányát, MOORÉHNÉ SZIKSZAI KLÁRÁT kerestük meg, emlékezzen meg édesapjáról, életéről és szolgálatáról.

AZ ISTENTŐL JÖTT EMBER

Beszélgetés Mooréhné Szikszai Klárával

■ Szikszai Bénire nemcsak úgy emlékezhetünk vissza, mint a Bethánia Egylet főtitkárára, hanem mindenek előtt mint evangélikátorra, aki komolyan vette Jézus Krisztus igéjét: „Emlenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket” (Mt. 28:19a.). Hiszen amint Jézust a világ szolgálatára küldte az Atya, úgy küldi Ő is a tanítványait az emberi lelkek megmentésére. Hogyan végezte édesapja az evangélikációs szolgálatait, mi volt a módszere?

■ Mindig úgy evangélizált, hogy tudta: „a teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését”. A bukkott ember várja azt a napot, amikor megszabadulhat a bűn terhétől és következményétől. Új világra vágyik, de a régihez ragaszkodik, mert nem kíván senkinek sem engedelmeskedni. Isten azonban engedelmességet követel az embertől. Azt mondta apó: „Isten markában lenni vagy gyönyör, vagy kín, aszerint, hogyan viszonyulsz hozzá. Ha engedelemmel hozzáhajlsz, öröm, ha lázadozol, gyötrelem.”

Az Istenben való hiten és az engedelmességben múlik a mi megtartásunk, ezek vezetnek világosságra, új életre, erről igyekezett meggyőzni mindenkit.

Az evangélikációt tehát lélekmentésnek tekintette, melynek módszeréről, tartalmáról nem beszélnék hosszasan, mert van egy írása, amiből teljes részletességgel megismerhető az ő evangélikációs látása, ez elolvasható. Megmaradtak azok a jegyzetei is, amelyekkel felkészült egy-egy evangélikációra. Tulajdonképpen végigmagyarázta a teljes Szentírást, miközben minden alkalmat személyessé tett azzal, hogy megszólította az embereket, és bűnvallásra és Jézus Krisztus melletti döntésre hívta őket. Nagyon komolyan vette ezt a szolgálatot, ez volt az ő igazi munkaterülete.

■ Tartotta-e a kapcsolatot a kirekesztettség éveiben azokkal, akik az ő szolgálata nyomán nyertek új életet Istentől?

■ Azután, hogy kikerültünk Alcsútdoboz-Göböljáráspusztára – akkor én egy éves vol-

tam –, sokáig nem tarthatta, mert azok az emberek, akik vele kapcsolatban maradtak, börtönbe kerültek volna, ezért is húzódtott vissza. Tudta, hogy állandó megfigyelés alatt áll, így nem volt lehetősége találkozni azokkal, akik egyébként örültek volna neki. Az egykori bethánistákból is csak három ember tartotta vele a kapcsolatot. Arra még én is emlékszem, hogy ha jöttek, mindig éjszaka jöttek. Amikor azonban már feloldották apóval szemben a korlátozásokat, a 60-as évek végétől minden évben tett egy körutat, és meglátogatta az Alföldön élőket, akik messze voltak. Sok embert lelkipogozott, kiterjedt levelezést folytatott, és látogatta, gondozta az időseket is, akik már nem tudtak eljární Erzsébettelepre.

■ Hogy került kapcsolatba az édesapja a pestlőrinc-erzsébettelepi gyülekezettel?

■ A Bethánia Egylet feloszlása után az volt az elv, hogy mindenki maradjon meg a maga gyülekezetében és szolgálja hűséggel. Az erzsébettelepi lelképásztor, Nagy Gyula bácsi és apó között régről baráti kapcsolat volt, szerette volna apót visszailleszteni a gyülekezeti szolgálatba. Megválasztották a gyülekezet főgondnokának. Az erzsébettelepi hallgatóság Gyula bácsi gyülekezete volt, de természetesen sokan voltak a volt bethánisták és barátaik, különböző gyülekezetekből. A hallgatóság létszáma egyre növekedett.

■ És hogy tudta Göböljáráspusztáról tartani velük a kapcsolatot?

■ Ment gyalog, busszal, vagy ahogy tudott. Nemcsak egy tisztesség volt számára a gondnokság, hanem valóban élte a gyülekezeti életet. Eljárt szolgálni más gyülekezetekbe is, de mindig csak oda, ahová engedélyt kapott. Ugyanis nem mindenhol látták szívesen, és apó kerülni igyekezett a velük való konfliktusokat. Ő következetesen és megalkuvás nélkül Jézus Krisztusról és a bűnről prédikált, ezt pedig nem mindenki szerette. A személyes megszólítást pedig különösen nem szerették. Pedig Jézus is tőlünk vár választ: „Akarsz-e meggyógyulni?”

Szikszai Béni és Rívó Erzsébet esküvői képe

Nekünk kell felelni a kérdésre, elfogadjuk-e az Úr felmentő kegyelmét, vagy sem.

Hitem szerint apó az Úr prófétája volt, Akivel nagyon szoros közösségben élt. Tisztán hirdette az Igét teológiai végzettség nélkül is, mert a Szentlélek munkált benne. A teológiát szerette volna elvégezni, de erre nem adtak neki lehetőséget. Nagyon komolyan vette, amit egy versében így fogalmazott meg: „Uram, Te szólj, ha beszélnem kell, vagy maradjon néma a szám.” Apó ha megszólalt, az Úr Igéje szólt.

■ *Hogyan ismerkedett meg első feleségével, Rívó Erzsébettel?*

■ Az akkori szokások szerint a családok kerestek párt a gyerekeiknek, de édesanyámat egy miskolci evangélicációs alkalmon ismerte meg, akinek az édesapja, Rívó Károly a miskolci Bethánia szövettség vezetője volt. A házasságkötés után először Abonyban laktak, amikor pedig apó a Bethánia főtitkára lett, akkor a Gyulai Pál utcába költöztek egy szolgálati lakásba. A nővérem, Erzsi oda járt egy közeli iskolába. Később

Az ifjú házaspár

apó hozzájutott egy listához, melyen a kitelepítendő nevek szerepeltek, köztük az övé is, és mivel nem akarta ezt megvárni, inkább kiment Göbölre, a tanyára, ahol Sallay Eszter, apó nevelt lánya volt a tanítónő. Ez 1952-ben történt. Sallay Pista bácsi, a Bethánia korábbi főtitkára korán meghalt. Nyolc gyermeke volt, akik közül Mamát és Évi nénit egész kicsi koruktól apó nevelte. Bethánista múltja miatt Mamát Göböljáráspusztára helyezték tanítani. Így kerültünk

oda a szolgálati lakás egyik felébe, ahol se víz, se villany nem volt, se ablaka, se ajtaja, az egészet édesapám csinálta meg a két kezével. Kezdetben még ennivalóra se jutott, elég mostoha körülmények között éltünk akkor.

Édesapám azonnal gazdálkodni kezdett, nyulakat, malacokat tenyésztett, tehenet tartott, hogy legyen tejünk. Szász Feri bácsival (Szász Feri édesapjával) méhészkedett is egy darabig, míg a méhek egyszer a kertben nem támadták, akkor abbahagyta. Amikor az erdőgazdaságban munkát kapott, fát vágott, csemetét ültetett, bozótot irtott, erdőt került, nehéz fizikai munkát végzett.

■ *Ön elég kicsi gyermek volt ekkor, milyen emlékei vannak az 50-es évekből?*

■ A göbölpusztai évek – gyermekkorom időszaka – minden szegénységével együtt gazdag volt, hiszen apó velem volt. Biztonság és szépség volt vele élni, erdőt járni, tobozt szedni. Minden este beültetett az ölébe, és Igét olvasott nekem, és imádkozott velem. A nevelésben szigorú, következetes, egyébként nagyon jó kedélyű, remek humorú ember volt.

■ *Sosem volt elkészre a nehéz sorsa miatt, ő nem lázadott soha?*

■ Volt egy időszak, amikor nagyon keserű volt, de felénk ezt sosem mutatta. Én is csak onnan tudtam, hogy láttam, amikor vágta a fát, és közben hangosan perelt az Istennel, és azt kiáltotta: „Ezt akartad? Ezt akartad?” De végül megbékélt, mert egész lényében azt élte meg, amit az egyik versében is megírt, hogy csak Ő meg én. A bűn terhei, a próbák súlya alatt, minden hányattatás közepette nincs más, csak Ő meg én. Nagyon fontos tanítása volt, hogy ne Isten előtt, se messze távol Tőle haladjunk, hanem mindig Ő menjen elől, előtűnk, sose akarjuk megelőzni. Nem válik javunkra, ha előbb teszünk meg dolgokat, vagy kísérünk Tőle valamit, aminek még nem jött el a rendelt ideje, még akkor sem, ha egyébként teljesíti az Úr a kérésünket.

■ *Az erzsébetlepi evangélicációk mikor indulhattak el?*

■ Ez már a 60-as évek vége felé volt. Minden hónap utolsó vasárnapján tartott csendesdelután keretében elhangzott egy előadás, és apó evangélicizált. Teljes bibliai könyveket magyarázott folyamatosan végig. Ezeket az alkalmakat a helyi lelkész, Nagy Gyula szervezte, aki – mint említettem – apó hívó testvére, barátja volt, élete során hátrátételt szenvedett ezért. Márciusban lesz születésének 100. évfordulója. Én is Gyula bácsinál confirmáltam, és jártam a csendes délutánokra is, áldott építő alkalmak voltak.

Az evangélicációk engedélyezése persze nem jelentette azt, hogy az egyház vezetői megnyihültek volna Szikszai Béniel szemben, annak ellenére, hogy ő sosem akart a református egyházból kiválni, és másik egyházat alapítani, vagy másik felekezethez csatlakozni.

Volt egy különös eset az egyik egyházi vezetővel kapcsolatban, aki a legnehezebb

időben segített apónak. Péter Jánosról van szó, aki nyíltan, vagy kevésbé nyíltan rokon-szervezte a Bethánia ügyével. 56-ban – már a forradalom után – egy alkalommal megtaláltuk apó biciklijét, de ő nem volt sehhol. Sokáig nem tudtuk, hogy hol van, de aztán édesanyám megtudta, hogy bezsupolták egy fekete autóba, és a bicskei börtönbe vitték. Hogy miért, azt azóta sem sikerült megtudnunk. Ő maga sem tudta, nem mondták meg, mivel vádolják. Nyilván úgy gondolták, hogy ha valaki, akkor Szikszai Béni igazi ellenforradalmár. Hazafelé tartott az erdőről, amikor letartóztatták. Körülbelül két

1938 - Jól kezdődik

hét múlva engedték ki a börtönből. Én életemben egyszer hallottam a szüleimet egymással veszekedni, ez pedig azért történt, mert édesapám nagyon rossz néven vette, hogy édesanyám elment Péter Jánoshoz, aki közbenjárta azért, hogy apót elengedjék. Nagyon megszidta ezért. Különben elmesélte, hogyan teltek börtönnapjai: ő végig énekelt, imádkozott, beszélgetett, evangélicizált. Nagyon sajnálták a foglárak, hogy őt onnan kiengedték, mert addig, amíg ő ott volt, nagy béke volt a rabok között. Igaz, hogy kicsit gyagyásnak tartották, de béke volt körülötte, és ezt nagyra értékelték.

■ *Az édesanyja korán eltávozott, és úgy tudom, halála előtt sokat betegeskedett.*

■ Édesanyám fizikailag borzasztó nehezen viselte a tanyát. Nagyon sokszor volt fejfájása. Aztán 1960-ban megfázott, kapott egy agyhártyagyulladás. Ez is fejfájással indult, a postással üzent az orvosnak, hogy jöjjön ki, de azt üzenté vissza, hogy most nem tud kijönni. Ekkor apó bement az orvosért, de az megint nem volt erre hajlandó. Végül üzentünk az etyeki orvosnak, aki el is jött hozzánk, de rossz diagnózissal kezelte édesanyánkat, aki emiatt meghalt. Göböljáráspusztán temették el. A síron nem volt koszorú, egy csokor berkenyevirággal búcsúzott tőle apó.

Édesapám ott maradt egy kilenc és egy tizenhat éves lánnyal egyedül. Ő sem volt teljesen egészséges, a szívével voltak problémák. A nővérem az időben Bicskére járt gimnáziumba, a közlekedési nehézségek miatt már ott is lakott.

Később én is ebbe a gimnáziumba jártam. Érettségi után szerettem volna főiskolára menni, de az iskola nem akarta továbbküldeni a jelentkezési lapomat. Amikor apó ezt megtudta, fogta magát, bement az igazgatóhoz, elkérte a papíromat, és személyesen vitte fel Pestre, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolára. Akkor már a „származása” rovatba az volt beírva, hogy apám erdőgazdasági segédmunkás, tehát munkás

egyik vállam a tiétek, a másik hívó testvéreimé. Ott volt számára a kert, amire nagyon büszke volt. Ma is megvan még az a nyolc milliméteres film melyben bemutatja, milyen szép krumplija termett. Elmagyarázza, hogy az Ella mennyivel jobb, mint a Desirée burgonya, amit nem is lett volna szabad behozni, mert nem magyar fajta. Csodálatos íze volt az általa termesztett eperek. A dinnyével is próbálkozott, mert a nagyapja dinnyetermesztő volt, és apó is úgy tartotta, hogy ő a dinnyeföldön és a dinnyétől gyógyult ki a tébécéből.

Mindennek tudott örülni, annak különösen, amit a két keze munkájával elért. Épített egy sufnit, ami tabu területek számított. Itt aludt délutánonként, a versek is jórészt itt születtek. Amikor már nem figyelték minden lépését, itt folytak a lelki beszélgetések. A tanya lakói nagyon szerették apót, a kert sokszor ellátta őket is.

■ *A Bethánia korszakbeli és az időskori evangélizációja között volt-e valami különbség, változott-e az ő teológiai felfogása?*

■ A teológiai felfogása biztos, hogy nem változott, de idősebb korában talán nem volt annyira szigorú. De lehet, hogy ezt csak én látom így. Mindig is a bűnből való megtérést prédikálta, hogy nincs bűnbocsánat a bűnök őszinte megvallása, megbánása és elhagyása nélkül. Visszatérő igéje volt a Máté 5,37 verse, az igenetek legyen igen, a nem pedig nem. Mindig az volt a vezérgondolata, hogy tudd, mit tett érted Isten, és hogy te mivel tartozol neki ezért. A sorrend is ugyanez: miután Isten téged megtisztított a bűneidről, élj úgy, mint aki Hozzá akar méltó lenni. Fiatalkoromban sokszor gondoltam úgy, hogy talán nincs igaza, nem kellene ennyire szigorúnak lennie. Ma úgy gondolom viszont, hogy nagyon is igaza volt. Az ország se lenne most ebben a helyzetben, ha az igen igen lenne, a nem pedig nem.

A határozottságában, eltökéltségében, meggyőződésében semmit nem változott. Mindig is azt mondta, hogy mindenki ébredjen rá, nem tud megállni az Isten előtt. Önmagáért, az érdemei miatt senki nem áll meg. Csak Jézus Krisztusban van a megigazulásunk Isten előtt. Volt egy másik jellemző mondása: ha elbuzsz is, az Isten felé bukjal, ne Tőle el. Ő ennek megfelelően élte az életét. Benne teljes egységben volt a keresztyénség, ő a fejevel és a szívével is keresztyén volt.

■ *Mint aki teljes szívéből, teljes lelkéből, teljes elméjéből és teljes erejéből szerette az Urat. Isten Igéjéből él, az táplálja. Hogyan gondozta a családját, amikor már földrajzilag távol kerültek?*

■ Rendszeresen olvasta a Bibliáját, amit

SZIKSZAI BÉNI EVANGÉLIZÁCIÓJA KISPEST RÓZSATÉREN

„A nyolcadik meglepetés: Szikszai Béni evangélizációja. Ez (1978) október 8-15-ig tartott. Ebben az is meglepetés, hogy első kérésre az esperes nem akarta engedélyezni. Így a püspökhöz fordultam, ő adta meg az engedélyt. Mit mondott az evangélista: A bűnt nem lehet kitérdelni, azért meg kellett halni Jézusnak. A szenvedéstől nem lehet senkit megkímélni. A kereszttel kérhetek bocsánatot. A kereszttel „fel-emeltetett”, milyen jó, ezer és ezer toryon ott van, de fel is kellene rá nézni: engedd magad felcsókolni a napsugárnak! Tele van minden este a templom. A morzsaszedésnél 32-en szólnak meg.”

(Részlet a 100 éve született Ablonczy Dániel: *Magasság és mélység című életrajzi kötetéből.*)

származásának számítottam. A nővérem már nem volt ilyen „szerencsés”, neki nem sikerült továbbtanulnia. Így vettek fel 1970-ben a főiskolára, gyógypedagógus-logopédus lettem. Ezt is apónak köszönhettem. Amikor elköltöztem, kaptam tőle egy Bibliát, amelybe ezt az ígét írta: „Bizony végbe viszi, ami felőlem elrendeltetett” (Jób 23:14a.), és hozzáírta: „ezzel a bizonyossággal bocsát utadra édesapád”.

■ *Hogyan alakult Szikszai Béni további élete? Gondolom egyfelől továbbra is gazdálkodott, másfelől ott volt a gyülekezete és az evangélizációk.*

■ Így volt. Mindig azt mondta, hogy az

majdnem hatvanszor olvasott el életében. Még a Bethániában szerkesztettek egy bibliaolvasó kalauzt, amely alapján egy év alatt végig lehetett olvasni a Szentírást, azt használta. Bárhova ment, vitte magával a Bibliát, még akkor is, ha hozzánk jött látogatóba. Nővéreméket és bennünket is lelkigondozott. Igét olvastunk, néhány mondat magyarázatot fűzött hozzá, imádkoztunk. Mindig jó volt vele elcsendesedni. Az volt rá a jellemző, amit csodáltam, hogy bárhol nyitotta ki a Bibliáját, ő mindenhol Jézus Krisztusról tudott olvasni benne. Az Ószövetségben is. Mindig azt mondta, ami a Biblia két táblája között van, az a Szentírás.

Feleségével, Sallay Eszterrel és a gyerekekkel az erdőn

Úgy volt, hogy ide költöznek hozzánk Csobánkára Mamával. Kifejezetten nekik készült ez az alsó szint, ahol most mi élünk a férjemmel. Mindkét vejét fiaként szerette, de ő mindig reménykedett benne, hogy soha sem kell ideköltöznie. Ő az Alföld szülőtte, szerelmese volt. A sík vidéket szerette, mert ott látta magát, hogy milyen kicsi. Azt is mondta, hogy ott messzire ellát. Kérdeztük tőle, hogy mi az, amit lát, apó? Hát a faszorokat, a mezőket, a vetést, távlatokat – válaszolta.

■ Jól hallottam, hogy magázta az édesapját?

■ Igen. Én is „tetszikeztem”, sőt a Mamával is magázták egymást, a régi formulát betartva.

■ Önök egyébként mikor kerültek Csobánkára?

■ A főiskola elvégzése után, 1973-ban itt kaptam állást a margitligeti Gyógyepedagógiai Intézetben. Ugyanebben az évben kötöttem házasságot Jánossal, és Csobánkára költöztünk egy kis albérletbe.

■ Édesapja nem vágyott tehát a hegyesdombos Csobánkára, de az ideköltözését végül a halála hiúsította meg véglegesen.

■ Az utolsó pillanatig fáradhatatlanul végezte a szolgálatát, házi bibliaórákat is tartott, melyekre barátként rendszeresen átjárt az alcsútdobozai lelkész, Katona

János és felesége, Ibolya, és a helybéli tanítónő, *Bárános Gáborné*, és férje, *Bárános Gábor*.

Gondozta a kertjét, jó fizikai és szellemi állapotban volt élete végéig. Tulajdonképpen váratlanul halt meg. Amint említettem, a szívével voltak gondok, ezért már komolyan felvetődött a Csobánkára költözés gondolata, hogy közel legyünk, ha segísre lenne szüksége. Apó nagyon imádkozott azért, hogy hirtelen halált adjon neki az Úr, ne kelljen kórházba mennie, ne legyen senkinek a terhére. Ez visszatérő imakérése volt. Így is történt, Isten megadta számára, hogy

Klárával és az unokákkal

úgy ment el, hogy hirtelen megszűnt dobogni a szíve. 1985. január 26-án hívta magához az Úr, és február 2-án volt a temetése, itt Csobánkán. A temetésén *Dr. Bolyki János*, mint egykori etyeki lelkész, *Dr. Szűcs Ferenc* pomáz-csobánka-budakalászi és *Katona János* alcsúti lelkipásztorok szolgáltak. Az egykori bethánisták nevében *Farkas János* búcsúztatta.

■ Béni bácsi felesége, Eszter néni viszont Csobánkára költözött, és nagyon áldott szolgálatai voltak a református gyülekezetben.

■ Mama még egy darabig Göbölön lakott, de úgy 1987-88 táján végleg hozzánk költözött. Azonnal bekapcsolódott a csobánkai református gyülekezet életébe. Gyermekórákat tartott, a lányaink is hozzá jártak. Ő is egy nagyon határozott, szigorú

ember volt. Elmondhatom, hogy nekem két anyám volt, mert édesanyám halála után, tíz éves koromtól Mama nevelt, nagy nagy szeretetben. Nagyon jó kapcsolatban voltunk, igazi anya-lánya viszonyban. Pedig nagyon megküzdött velem, mert édesanyám elvesztése után kislánként nagyon nehéz volt újrakezdeni, és az ő sokkal szigorúbb habitusát elfogadni.

Nagyon szerették egymást édesapámmal. Gyönyörű szép versek születtek a kapcsolatukról, pedig nagy volt közöttük a kor különbség, apó vagy húsz évvel volt idősebb Mamánál. Sokszor mondta, milyen nagyon sokat köszönhet Mamának, nem tudja, hogy bírta volna ki mindazt, amin keresztülment, ha ő nincs mellette és nem támogatja. Az idén fog megjelenni a Dunamelléki Egyházkerület anyagi támogatásával a Koinónia kiadásában apónak az 1974-ben írt könyve, az „Ahogy én láttam”, a Bethánia történetéről. Annak belső címlapján megköszöni feleségének a hordozást és támogatást. Ő is ugyanolyan odaszánt életű ember volt, mint apó. Mindent alárendelt a szolgálatnak, hogy minél többeket Jézushoz vezessen. 2005-ben halt meg, hihetetlennek tűnik számomra, hogy már több mint tíz éve ő sincs velünk.

Hálát adok életükért!

Puskás Attila

Mooréhné Szikszai Klára

A Szikszai lányok

MEGEMLEKEZÉS

2015. március 22-én megemlékezést tartanak a csobánkai temetőben Szikszai Béni halálának 30. évfordulója alkalmából, március 29-én pedig a Pestlőrinc-erzsébetlepi templomban Nagy Gyula lelkipásztorra emlékezik a gyülekezet, születésének 100. évfordulója alkalmából. A fényképkiallítással egybekötött ünnepségen felidézik majd Szikszai Béni életét és szolgálatát is.

Nagy Gyula lelkész

Kedves Testvérek! Nehéz feladatot kaptam, amikor *Bolyki János* dékán úr megkért arra, hogy szóljak a teológiai ifjúságnak arról, ki volt *Szikszai Béni*. Nehéz 76 évet, egy igen gazdag életet néhány percre sűríteni. Igyekszem csak a lényeges dolgokra kitérni. Megemlékezésemben gyakran fogok idézni saját vallomásából.

Édesapja gazdálkodó parasztember volt. Természetes lett volna, hogy egyetlen fia is az legyen. A paraszti élet döntően alakította gondolkodásmódját, egyszerűségét, puritánságát. Isten azonban másra hívta el Szikszai Bényt. A fiú eszes volt. A négy polgári elvégzése után az édesanya kívánságára és a tanári kar nyomásának engedve apja beíratta a szolnoki zsidó kereskedelmi iskolába, ahol évfolyamában ő volt az egyetlen paraszti származású tanuló. Ebből az időből lényeges a következő vallomása:

„Beiratkoztam egy magánkönyvtárba és egész napokat átolvastam. Ateista „világnézetem” alakult ki. Idézőjelbe teszem a világnézet szót, mert 15 éves korban komolytalan dolog világnézetéről beszélni. Tény, hogy nem hittem, sőt adott esetben tagadtam is.”

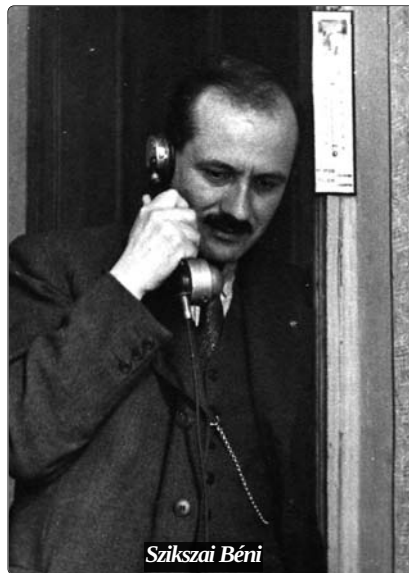
„Tizennyolcadik születésnapomra Bibliát kaptam hívó édesanyámtól. Nem olvastam, sőt este inkább lefeküdtem, hogy ne kelljen hallanom, mikor anyám és húgom Bibliát olvasnak.”

„Negyedikes kereskedelmista koromban tébécés lettem. Esetemet a reménytelenek közé sorolták. Otthon kellett maradnom. Elhatároztam, hogy elolvasom a Bibliát. De csak azért, hogy legyen túl rajta. Anyám megnyugtatóra. Ilyenkor nem szegény vallásos dolgokkal foglalkozni. 1927. január 3-án kezdtem el, és április 17-én fejeztem be. (Nem hagytam ki semmit.) Becsuktam a könyvet, egy darabig tűnődve ültem az asztal mellett, majd ez volt a szívemben: Ami ebben a könyvben van, igaz, és én erre ráteszem az életemet. Döntöttem, és soha nem bántam meg.”

A sikeres érettségi vizsga után két és háromnegyed évig ingyenes gyakornok volt az abonyi községhez, majd a Járási Főszolgabírói Hivatalban. (A nagy munkanélküliség ideje volt ez.)

Még megtérése évében *Molnár Mária* rábeszélésére részt vett Budapesten egy Bethánia konferencián. Így került kapcsolatba a Bethánia Egylettel. Az Úrnak való szolgálat vágya egyre szorongatta. 1929. márciusában jegyzi le a következőket:

„Nem tudom, mit akar velem az Úr, de egyet tudok, szeretnék az Ő szolgája lenni. Vele győzedelmeskedni. Lehet, hogy gyalog kell bejárnom ezt a csonka országot, hogy üzenetét elvigyem ennek az én népemnek. Lehet, hogy ad kegyelmet nekem az írott Ige, a nyomtatott kiáltó szó által eljuttatni a nagyváros, a falu, a tanya bűnben járó népéhez. Nem tudom még hogyan lesz, de egyet tudok, nem akarok másként cselekedni, mint ahogyan Neki kedvére van.”

Szikszai Béni

Ugyanekkor a Főszolgabírói Hivatalnak szinte nélkülözhetetlen munkarejeje volt. Napközben „tekintetes úr” (a munkahelyén), este pedig házaló iratterjesztő, bibliaárus, és a falusi legények ifjúsági érájának vezetője. Képességeit látván a főszolgabíró havi száz pengő (!) fizetéssel jegyzőgyakornoknak rendeli ki, de mindenki megdöbbenésére, a szorongató belső kényszer hatására nemet mond. Így ír erről:

„Senki nem értette. Én sem. Isten útjai igen gyakran csak a végén lesznek nyilvánvalóvá.”

És lám, még ez év október 2-án konkrétá válik az elhívás. Táviratot kap *Sallay Istvántól*, a Bethánia Egylet főtitkárától (*Szikszai Béni*né *Sallay Eszter* édesapjától – a szerk.):

„Kedves Béni, a Bethánia Egylet választmányja utazótitkárként alkalmazta. 3-án induljon Ófehértóra és keresse *Orosz Ferenc* kovácsot!”

Sallay Eszter

„1930. október 3-án útra keltem és utaztam 1951. júniusáig. Utaztam évente 20-22 ezer kilométert, nagy részét gyalog, vagy lovasokosin. Prédikáltam. Évente legalább háromszázszor. Szalmatetős kunyhókban, pompás templomokban. Százaknak, vagy egynek. Hol sírtak bűneik miatt az emberek, hol meg csúfolódó énekebe szedték a levették az előző esti igehirdetést.

Volt, hogy az egész telet mellhártyagyulladással szolgáltam végig. Alig fordult elő, hogy fűtött szobában aludtam volna. Felajánlották ugyanis a „tisza szobát” (már ahol volt ilyen), az pedig fűtetlen. Volt, hogy az egyetlen szobában, a családban, két ótvaras gyerekkel aludtam egy ágyban. A falu népe szegény volt. Azt adták, amijük volt.

A külső nehézségeknél azonban sokkal nehezebb volt az emberi értelmetlenség és rosszindulat. Nem az Ige után éhes nyájjal, hanem a tekintélyét féltő papsággal volt vita. Kommunista csavargó, néplázító voltam sokak szemében. Nemegyszer kellett csendőrrrel szembenézni. Pedig különösen vigyáztam arra, hogy ahol a lelkész nem adott engedélyt, ott ne szolgáljak.”

Lám, nem véletlen, hogy Isten a Jeremiás 1:17-19 igéivel hívta el a szolgálatra: „Te azért övedd fel derekadat és kelj fel, és mondd meg nekik mindazt, amit én parancsolok néked, meg ne riadj tőlük, különben én riasztalak el téged előlük!” – de hozzátartozott az is, hogy „erősített várossá, vasoszloppá és ércbástyává teszlek téged”. A szolgálat nehéz útján sokszor kényszerítette, és sokszor erősítette elhívásának igéje.

„Teológiai látásomat három oldalról érte befolyás. A finn ébredéstörténet: „A parasztproféta”, majd Kálvin „Institutio”-ja és Kroeker: „Egyedül a Mesterrel” című könyve.

Az Institutio elolvasása után felujjongtam. Ez az! Ezt hiszem én is! „A parasztproféta” földrevert. Nyöszörgő bűnősként sírtam Isten lábainál. Kroeker írása megnyitotta szememet, látni Jézust az Őszövétségben is. Megértettem, hogy az Őszövétségben mindenütt benne van az Új. A Lélek már ott is Jézusról és az újszövétségi gyülekezetéről beszél.”

Szikszai Béni „egyönyvű” ember volt, annak ellenére, hogy könyvtáryni könyvvel rendelkezett. Halála előtt nem sokkal fejezte be hatvanadszor a Biblia elolvasását. Isten Igéje áthatotta gondolkodását. Azon mérte le a saját életét, a keresztyén és a környező világ eseményeit, jelenségeit. Életútjának szövétnéke az Ige volt. Írásainak túlnyomó része is igemagyarázatok. Ezeknek nagyobbik része csak kéziratban van meg. A debreceni Teológiai Akadémia levelező tagozatán Szikszai Béni igemagyarázatát „pneumatikus egzegézis”-nek tisztelik – nagyon igazán.

A Jézus Krisztus golgotai keresztje ragyogott előtte mindenkor. Ezért volt olyan hatalmas ajkán a Keresztről való beszéd. Mindenekfölött Jézus Krisztusról, a bűnösökért megfeszítettéről akart tudni.

1940-től a Bethánia Egylet főtitkára-

**SZIKSZAI BÉNI
MIKOR MELLÉM ÁLLTÁL**

Késő délután volt,
mikor mellém álltál.
Üvöltött bennem a rettenetes éj,
gyötört a kín, tépett a kétség,
összetört minden, ami volt:
holt asszony feküdt mellettem,
mire fölbredtem.
Olyan lettem, mint a megveszett vad.
Szavad fékezett,
lefogta törésre lendült karom kezéd.
Mellém álltál,
magadra vetted életnyúzó terhem,
pedig csak a hanyatló
napot ígérhettem.
Mögöttem sok év fáradt futása,
előttem csak cammogó holnap.
Újat mit sem ígért.
Késő délután volt,
mikor mellém álltál,
az alkonyattól semmit sem vártál.
(1971. március 9.)

Szikszai Béni és Sallay Eszter esküvői képe

kalmazását. Ezzel egyidőben megszűnt az egyház minden missziói tevékenysége is. A Missziói Munkaközösség feloszlott. És „lón este”.

Súlyos, nehéz időszak kezdődik Szikszai Béni életében, melyről később így vall:

„Csak most, ma tudom, mennyire Isten hordozott.”

A református egyház akkori vezetőinek volt gondja rá, hogy a volt Bethánia Egylet és a reakció közé egyenlőségjelet tétessen. (Például lásd Vallástörténeti Kislexikon a Bethánia mozgalomról.) Természetes hát, hogy Szikszai Bénit még az alcsúti téeszbe sem vették be. A tanácselnök kijelentette, hogy a téeszt nem ilyen deklasszált elemeknek találták ki. Teljesen kilátástalan bármilyen elhelyezkedési lehetőség.

Két nyáron át (51-52-ben) földet bérelt alcsúti parasztoktól és mezőgazdasági bér munkát (aratás, cséplés) vállalt.

Jelentkeztek a szabadegyházak vezetői: „Nem kellene Béninek ezt a nehéz munkát csinálnia. Biztosítanánk mi a számára a szolgálót.” (Ungár Aladár, Dr. Kiss Ferenc). De ő a református egyházat vallotta mindig és minden körülmények között anyjának, akihez élete végéig hű maradt.

1952. őszén végre alkalmazást nyert a Mezőföldi Erdőgazdaságnál, mint segédmunkás. Fakitermelést (akkor még kézfűrészsel), erdőtelepítést, csemetekapálást, sok ázás-fázást és igen gyenge keresetet jelentett ez a munka (napi nyolc forintot). Hogy családja ne éhezzen (a szó szoros értelmében), otthon tehenet, disznót, baromfit tart. Kapál, kaszál, szénát gyűjt,

kertészkedik. Napi tizenhat órát dolgozik.

Közben állandó politikai megfigyelés alatt van. Nem akarták elhinni, hogy nem szervezi újra a Bethániát. Az állami gazdaság vezetője barátilag megüzente neki, hogy költözzenek el Göböljárás-pusztáról – ugyanis 1953. tavaszán családját is leköltöztette Budapestről, ahol már a kitelepítendőek listáján szerepeltek –, mert úgyis az lesz a vége, hogy kitérik a nyakát. Ő azonban tudta, hogy Isten helyezte őt a pusztába, és tudta, hogy hű az Isten. Tudta, hogy igaz a jere-miási ige második része is: „Viaskodni fognak ugyan ellened, de nem győznek meg téged, mert én veled vagyok” (Jer. 1:19). – Igen, velünk volt a mi Úrunk, védett, oltalmazott, szárnyai árnycába takart be minket, megerősítette rogyadozó térdeinket, és megbocsátotta, ha ajkunk olykor panasza nyílt.

1976-ban az egyház vezetői visszahívták az evangélikációs szolgálatba, melyet haláláig (1985. január 26-ig) hűséggel végzett, az Úrnak szolgálván.

Megemlékezésünket fejezzük be ezzel: Mindenért, Szikszai Béni egész életéért, mindazért, ami benne és általa történt, egyedül, csakis egyedül Istené a dicsőség.

Szikszai Béninél Sallay Eszter

ként szolgált. A 46-50-es évek lelki ébredésében Isten vezéregyéniséggé tette őt. Különös kegyelmi ajándéka volt a vezetésre. Lelkiileg nevelte, tanította, majd szolgálatba állította a rábízottakat. Nagy gondot fordított a személyes lelkipozícióra. Bárki, bármikor, bármilyen kérdésével felkereshette. Széleskörű levelezése bizonyítja, hogy mindig volt ideje a kereső, a bizonytalankodó, vagy a megfáradt lelkek terheinek hordozására.

A CE mozgalmat a Krisztusért és Egyházáért irányvonalban tartotta. Így lett a mozgalom a történelmi egyházak lelki ébredésében kovásszá.

A Bethánia Egylet 1950. februárjában feloszlott, mivel a Református Egyetemes Konvent Missziói Bizottsága a gyülekezeti közösségek munkaága keretében biztosította annak a szolgálatnak folytatását, melyet addig a Bethánia Egylet végzett. Sőt, ennek a munkaágnak vezetésével Szikszai Bénit bízta meg. A sötétség erői azonban nem tudtak belenyugodni, hogy a gyülekezetekben élő közösség legyen. 1951. június 30-án a Konvent megszüntette Szikszai Béni al-

A Szikszai család Balázs Mártával és gyermekeivel Göbölön

**SZIKSZAI BÉNI
HÁRMAS KÖTÉL**

Préd. 4:12.

Kísérő nélkül ne keljetez útra,
Kútra vedret, sátorba lámpást
Vigyetek.

És vegyetez beszédet szívetekkel.

A kettős kötél sokat ígérő,
De kell az erős harmadik kísérő.

Zuhanástól megóv titeket.

Ha majd hitetek remeg, megtart.

Lesz éjszaka, hol csak Ő vezet
Sivatag, hol csak Ő fakaszt vizet.
Elhervad a tavasz pompázó virága
A reménység szirmok porba esnek.

Szíveitek majd vigaszt keresnek

És kívülről más nem vigasztalja

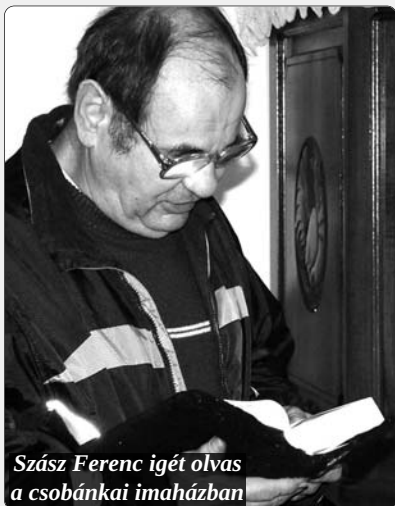
Magasztalja hát első helyre

Hitetek, most az induláskor

És soha máskor

Ne legyen harmadik, hanem első.

(1971. július 10.)

Szász Ferenc igét olvas a csobánkai imaházban

SZÁSZ FERENC A SZIKSZAI HÁZASPÁRRÓL

tanultam tőle. Lelkigondozott bennünket, de nemcsak minket, mert sokan jártak hozzá, még lelkipásztorok is. Halála után a Reformátusok Lapja búcsúzott tőle, és közölték egy régebbi írását, amelyben azt írta: „Érthető, hogy megfáradtam. Amíg másokat tanítottam, nem volt időm a magam garádját őrizni, magamat tanítani (Róma 2:21).” Őt nem lelkigondozta senki, pedig szüksége lett volna rá. Ő sokakat felüdített, de az ő felüdítése nem volt gondja senkinek.

Béni bácsit én édesapám révén ismertem meg, gyerekkorom jó pár szép nyarat töltöttem ott náluk Göböljáráspusztán. Életem meghatározó személyisége volt.

Édesapám az 1948-as nagybudapesti evangélikáció során ismerte meg Szikszai Bényt. Az ő igehirdetése nyomán fogadta szívébe Jézus Krisztust, sőt csatlakozott a Bethánia mozgalomhoz is. Jó barátságba kerültek, amolyan apa-fiu viszony alakult ki közöttük. Apukám apa nélküli családban nőtt fel, így Béni bácsi erős egyénisége és környezete segítette őt magára és megfeszített Urunkra találni. Az 50-es években ritkábban, a 60-as években rendszeresen látogatta Béni bácsit Göbölön. Erős lelki kapcsolat volt köztük.

Itt van előttem az arca. Mindig mosolygott. Vidám, Istenben bízó ember volt, aki kapható volt egy kis tréfálkozásra is. Jókat nevetünk együtt. Mindig csodáltam benne azt az életörömet, ami élete sok viszontagsága ellenére áradt belőle. Felhőden szeretete sugárzott Isten felé, és következőképpen az emberek felé is.

Béni bácsi egész élete áhítat volt. Neki nem kellett papi palást, meg dogmatikai rendszer, hogy az evangéliumot hirdesse, ő egész lényével Jézus Krisztusé volt. Csodálatos beszélgetéseink voltak, nagyon sokat

Emlékszem a Felsőcsatári úti csendesnapokra. Minden hónap utolsó vasárnapjának délutánján tartották Erzsébettelepen, ahol ő gondnok volt. Az ottani lelkész, Nagy Gyula vállalta fel Béni bácsit, és így legalizálta valamelyest a helyzetét. A délután első részében hétről-hétre más-más meghívott

jáért. Úgy tudom, hogy nem is fizetést kapott az erdőgazdaságtól, ahol dolgozott, hanem természetben kapta a járandóságát, tűzifában, terményben. Eszter néni földet kapott, mint tanítónő, azt művelték. Úgy a 70-es évek vége felé lehetett, amikor Béni bácsi mondta, hogy ő már nem nagyon akarja művelni. A parasztvérem erre megmozdult, és kértem, hogy akkor hadd műveljem meg én. Így is történt. Volt egy MZ motorom, azzal jártam le Pestről. Krumplit, babot, uborkát, kukoricát, tököt természetem azon a földön.

A 80-as évek elején jöttünk Csobánkára. Úgy kerültünk ide, hogy Béni bácsi vett itt telket apuval közösen, a lányának, hogy majd itt fognak építkezni. De aztán a lányáék másutt egy már elkezdett építkezést fejeztek be, apukám pedig megvette a közös telekből Béni bácsi részét, és így lett a miénk. Abban az időben Béni bácsi sokat járt ide Csobánkára.

Eszter nénit, Béni bácsi feleségét nagyon szeretttük, amikor pedig ide költözött, még szorosabbá vált a kapcsolatunk. Mindig megtalálta a gyülekezetben a szolgálat helyét. Gyerekeknek vasárnapi iskolát tartott. Minden bibliaórának nagyon aktív résztvevője volt. A fogyatékosokkal foglalkozó IRMÁK-ba is ő járt *Halásznő Évával* bibliaórárt tartani, Eszter néni halála után pedig én vettem át a helyét ebben a szolgálatban. Egy olyan fix pontja volt a gyülekezetünknek, akire mindig számíthatunk. Mindig mindenre ráért, mindenre tudott időt szakítani. Az összes Hallelujah! éneket tudta kívülről. Olyan ember volt, hogy ha a sarokban húzta is meg magát, néhány perc

A nagybudapesti evangélikációs sorozat zárórendezvényén, a farsori templom szószékén, 1948-ban

előadó egyháztörténeti előadását hallgathattuk, így *Szűcs Ferenc* tiszteletes úr előadásait is. Utána következett az evangélikáció, melyet mindig Szikszai Béni tartott, rendszerint ószövetségi könyveket magyarázott, újszövetségi szemmel. Az evangélikációi hétköznapi dolgokról szóltak, a mindennapok problémáiról. Főként a természet, a föld, a gazdálkodás köréből vette a példázatait, hasonlatait. Mindig úgy beszélt, hogy a legegyszerűbb ember is értette, amit mond. Nem ragadt le az elvi teológizálásnál.

Végtelenül következetes ember volt, és a legkisebb kompromisszumot sem kötötte meg, ha Jézus Krisztus ügyéről volt szó. Ezért is volt olyan nehéz az élete.

Nagyon nehéz körülmények között élt, sokat küzdött a család-

1974-ben

múlva egy csoport közepén volt, annyira vonzotta magához az embereket a szeretetével, lényével, egyéniségével.

Csodálatos emberek voltak, Istennek adok hálát életükért.

Id. Szász Ferenc a nyári lak előtt Göbölön

BETHÁNIA EGYLET AZ ÉBREDÉS SZOLGÁLATÁBAN

Ébredés. A szónak – ezt mi, keresztyének, tudjuk – van egy hétköznapi értelmétől eltérő jelentése is. Értelmezése – árnyalataiban – persze az egyházon belül is eltér, ám a lényege mindenütt ugyanaz: a korábbi látszat-, megszokás- vagy fásult-keresztyéniséggel ellentétben az irányzat követői igyekeznek a hit lényegét megragadni. Ez pedig nem a megszokás, a bürokrácia, a kiüresedett hagyomány, hanem az élő, gyakorló, örvendező hit. Ha ez tömegessé válik az egyházban, akkor szoktunk ébredésről beszélni.

Ilyen volt a magyar református egyházban a XIX. században induló, majd a második világháború után kiteljesedő korszak is.

Milyen okai voltak az ébredésnek? Az okok mindig az előzményekre vezethetők vissza. Az ébredést többféle teológiai irányzat is megelőzte. Ilyen volt a megcsontosodott ortodoxia, az emberi értelmet mindenek fölé helyező racionalizmus, a hitet relativizáló liberalizmus. Nem vitathatjuk el, hogy mindegyikben vannak értékek, ám a keresztyéniség lényegét egyik sem tudja megragadni. Ezt ismerték fel az ébredési mozgalom jelesei, s igyekeztek a keresztyén gyülekezetek életébe lelket lehelni. De írhatnám nagy betűvel is: Lelket – ha nem isteni kegyelemről volna szó, amely az ébredési mozgalomban részt vevőket „csupán” eszközként használja föl. Ennek az ébredési mozgalomnak volt az egyik nagyszerű alakja *Szikszai Béni*, a Bethánia CE Egylet utazó, majd főtitkára.

Cikkemben elsősorban a Bethániát veszem górcső alá. Megjegyzem azonban, hogy nem ez volt az egyetlen ébredési egyesület. Mellette találjuk például a Soli Deo Glóriát, a Keresztyén Ifjúsági Egyesületet, a Lórántffy Zsuzsanna Egyletet, hogy csak a legjelentősebbeket említsem. Hangsúlybeli eltérés volt közöttük, de éppen ez volt a jó a többféleségükben: ki-ki értékrendje, neveltetése szerint találhatta meg magának azt a közösséget, amelyik a habitusához legjobban illett. A cél úgyis mindegyikben közös volt: az élő egyház munkálása.

Mi most tehát fókuszáljunk a Bethánia CE Egyletre. Lényegének megragadásához mindenekelőtt egy kis névmagyarázat. A CE betűszó a Christian Endeavour angol szavak első betűi. Magyar jelentése: keresztyén törekvés (az ébredési mozgalomban jelszóként így használták: „Krisztusért és egyházáért”). Ez szintén egy mozgalmat takar, amely Amerikából indult, mégpedig Portlandból. Az ottani gyülekezetet *F. Clark* nevű lelkész volt 1880 végén örvendős ébredésnek volt szemtanúja. A lelkész attól tartott, hogy csupán pillanatnyi fellángolásról van szó, ezért szövetséget alakított. Ennek csak azok lehettek a tagjai, akik fogadalmat tettek. Szövege hasonlított a konfirmációi fogadaloméhoz, ám annál több volt, nagy hangsúlyt helyezett az elkötelezettségre. Ez a szövetség lett tehát a CE mozgalom alapja, amely viharos gyorsasággal terjedt Amerikában – majd Európában. Így jutott el Magyarországra is.

Meghonosítása elsősorban *Szabó Aladár* és felesége nevéhez köthető.

Szabó Aladár lelkes ösztönzője volt az ébredésnek, kapcsolatban állt a Skót Miszióval. Későbbi felesége, *Biberauer Irma* elsősorban a gyermekmunkában jeleskedett, számukra szervezett vasárnapi iskolát. 1897-ben már mint *Szabó Aladár* felesége utazott Wiesbadenbe, ahol részt vette egy CE alkalmon. Az ottani tapasztalatain felbuzdulva alapított hasonló hazánkban is, akkor még a gyerekeknek.

Ehhez kapcsolódott az 1903-ban elsősorban *Szabó Aladár* – ekkor már lelkész – és *Kecskeméti István* kolozsvári teológiai tanár által alapított Bethánia Egylet.

Az elnevezése beszédes: azt szerették volna, hogy Jézus olyan jól érezze magát benne, mint a bibliai Betániában. Hamarosan megtalált céljuk pedig a CE mozgalom felvirágoztatása.

Ha most azt gondolnánk, hogy az egyház vezetői ugráltak örömben a Bethánia megalakulásának hírére, tévedünk. Az egyház és a Bethánia kapcsolata mindig is felemás volt. Miért? Hiszen a Bethánia éppen az egyház megcsontosodottságát akarta megváltoztatni. Na, éppen ez volt vele a „baj”... A status quo az egyház

vezetőinek nagyon is megfelelt. A Bethánia ezért hamar megkapta a szektás, egyháziatlan jelzőt. Az egyházi vezetők leginkább attól félték, hogy a Bethániához tartozó hívők szakítanak az egyházzal. Hogy mennyire volt megalapozott a félelmük, azt nehéz eldönteni. Kétségtelen, hogy mint minden mozgalomban, úgy a Bethániában is voltak vadhajtások. Tagjainak egy része – joggal, jogtalanul – még a lelkészét is hitetlennek tartotta, ezért istentisztelet helyett inkább a saját közösségébe járt. Az is kétségtelen azonban, hogy nem egyszer megalapozottan mutattak rá a bethánisták a szervezett egyház kiüresedtségére.

A Bethánia CE mozgalom vezetőinek azonban egyáltalán nem állt szándékában kivinni a tagokat az egyházból, sokkal in-

A Bethánia székhelye előtt

kább a megpezdítésére törekedtek – többkevesebb sikerrel. A „több” siker a II. világháború utáni korszakra, a Bethánia aranykorára volt jellemző. Ennek ki-munkálásában pedig az oroszánrészt Szikszai Béni vette magára.

Szikszai Béni 1940-ben került az egyesület élére. Nagyszerű szervezőként új alapokra helyezte a Bethánia munkáját, s felismerte, hogy szükség van egy olyan helyre is, ahol nagyobb létszámú csoport a város zajától távol, közösen el tud mélyedni a hit dolgaiban. Ezért vásárolták meg a később legendássá vált alcúti épületet, amely a Szolgálat Háza nevet kapta. Az ide szervezett konferenciákon számos érdeklődő fiatal – és nem fiatal – élete vett döntő fordulatot, s kötelezte el magát a keresztyéniség mellett. Ehhez emberi oldalról nyilvánvalóan hozzájárultak a háború alatt átélte borzalmak is. Egy ekkora kataklizma – ahol az emberi élet értéke is csekély – számvetésre készlet. Ebben nyújtott segítséget a Bethánia CE Egylet, és vezetett sokakat Krisztushoz.

Bár az alcúti konferenciaterület emblematikus, nem ez volt a Bethánia egyetlen ingatlanja. A Szabolcs-Szatmár megyei Kemecsen például árvaházat létesítettek, s az ország több pontjára szerveztek konferenciákat is.

Az igazán jellemző a Bethánia munkájára az utazó lelkészek szolgálata volt.

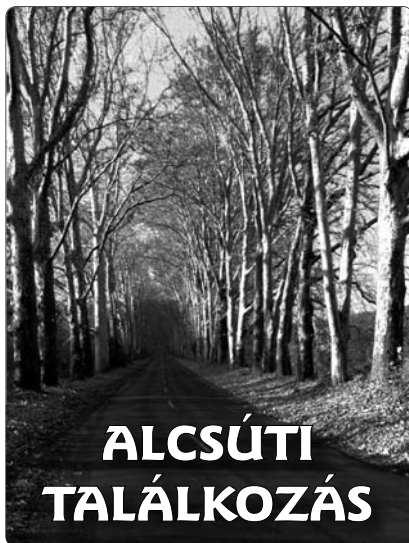
Bethánisták
Visky Ferenc és
Júlia esküvőjén
1944-ben

Nehezen lett volna elvárható, hogy a hit iránt érdeklődők egy konferenciatalepre utazzanak – sokszor akár egy hétre –, ezért az egyesület szolgálói keresték fel a gyülekezeteket és hirdették az evangéliumot. Különösen híresek voltak a budapesti evangélikációk.

A szomorú fordulat a Bethánia történetében 1949 júliusában következett be, egy berekfürdői konferencián. Ekkor már *Bereczky Albert* volt a Dunamelléki Egyházkerület püspöke. Egy este megbeszélést hívott össze. A tárgy az egyesület feloszlata volt. A püspök, aki maga is többször prédikált az ébredési mozgalmak alkalmain, nyilvánvalóan az állam akaratát tolmácsolta. Elmondta, hogy az egyháziügyi hivatalban feltették neki a kérdést: mennyi ideig tart a „Bethánia-ügy” megoldása? A kérdés: mi szolgálta volna a valódi ügyet, vagyis az ébredést – az ellenállás vagy a megadás? – történelmietlen. Fogadjuk el tényként, hogy maga Szikszai Béni is kénytelen volt beleegyezni a feloszlata menetrendjébe.

Az „elbocsátó üzenet”, vagyis a feloszlata hivatalos dokumentuma 1950 februárjában született meg. Előtte még – 1949 októberében – Nagykőrösön tartottak konferenciát. Ezt már kettősség jellemezte: egyrészt még a jövőt tervezgettek (a feloszlata menetrendje nem mindenki előtt volt ismert), másrészt a falon már a kommunista korifeusok képei lógtak. A feloszlata csak a következő hónapban, az egyház debreceni közgyűlésén mondták ki hivatalosan. A missziói telepek élére kormánybiztosokat neveztek ki, az alcsúti az Egyetemes Konvent tulajdona lett.

A Bethánia tehát feloszlata, ám a mag, amely működésének éve alatt elhintődött, sokak életében szára szökken. A gyülekezetek tagjaiként munkálkodtak, munkálkodnak ma is, mindennapjaikon érződik a keresztyén lelkiület. Szikszai Béni pedig erdei munkásként kereste kenyerét, ám amikor tehette, bizonyoságot tett, hirdette az evangéliumot, akár szóban, akár írásban. Élete utolsó éveiben pedig ismét lehetősége nyílt az immár nyílt evangélikálásra. Rá igazán illik a szentírású idézet: „*Ama nemes harcot megharcoltam...*” *Hardi Péter*

1949 őszén helyeztek Nagylókra sárbogárdi segédlelkészi minőségben. Az a terület ugyanis, amelyből egy nagylóki anyaegyházat kívántak létrehozni, addig Sárbogárd szóróványa volt, és lelkigondozása a segédlelkész feladatát képezte. A gondot mindössze az okozta, hogy addig három segédlelkész szökött meg onnét; kettő úgy, hogy a felesége egy levelet hagyott az asztalon, amíg a férje nem volt otthon, ezzel az ultimátummal: „Hazamentem. Ha szeretsz, szökj el te is innen!” A harmadik akkor szökött meg, amikor a tanyasi kutyák a nadrágját és a kabátja alját úgy szétmargolták, hogy abban úgy már nem illett úrvacsorát osztani. Ez volt nagylóki szolgálatom előzménye.

A leendő nagylóki anyaegyházat úgy alkották meg, hogy valaki – aki soha nem járt ott –, a térképen húzott vonalakat, nem törődve azzal, hogy az anyaegyház négy gyülekezetét semmilyen járható út nem köti össze, sem parókia, sem templom nincs, ami pedig a legtöbb gondot okozta, az volt, hogy az egyháztagok annyira különböztek egymástól, hogy azokból egy presbitériumot és négy együttműködő gyülekezetet kialakítani szinte lehetetlennek látszott. Voltak köztük tősgyökeres sárbogárdiak, akiknek csak úgy volt jó, ahogy Sárbogárdon megszokták; voltak erdélyi menekültek, csaknem mind

pártag, akik templomot otthon is csak kívülről láttak; és voltak sehova nem tartozók, akik mindenkinél mindent jobban akartak tudni. Ebből adódott a segédlelkészek menekülési hulláma.

Esperesünk meg akarta akadályozni, hogy a negyedik segédlelkész is idő előtt megszökjék, ezért Sárbogárdtól függetlenített helyettes lelkésznek nevezett ki. Így már valamivel könnyebb volt elkezdni a káoszban a rendteremtést, bár a felelősségem is jóval nagyobb lett. Az első kísértés a szökésre akkor ért bennünket, amikor a feleségem megérkezett a teherautóval Nagykőrösről, és a két sofőr megpillantva a hajdani kislóki uradalmi majorban „a parókiát”, egy régi cseleddlakás egyik szobáját a trágyadombra néző ablakkal, kétségbeesve odafordultak Irénkéhez: „Asszonyom! Ingyen visszavisszük, csak itt ne maradjon!” Irénke ott maradt, a negyedik segédlelkész nem szökött meg.

Rengeteg külső nehézséggel és még több belső széthúzással kellett kezdetben megküzdenem, amikor egy tájékoztatót kaptam, hogy „a közelünkben levő” Alcsúton milyen nyári evangélikációs alkalmakon vehetünk részt. Ezt az egy lapból álló iratot Istentől jött útmutatásként értékeltem. Nyakas kálvinista presbiterek és templomot belülről soha nem látott egyháztagok viszálykodása helyett

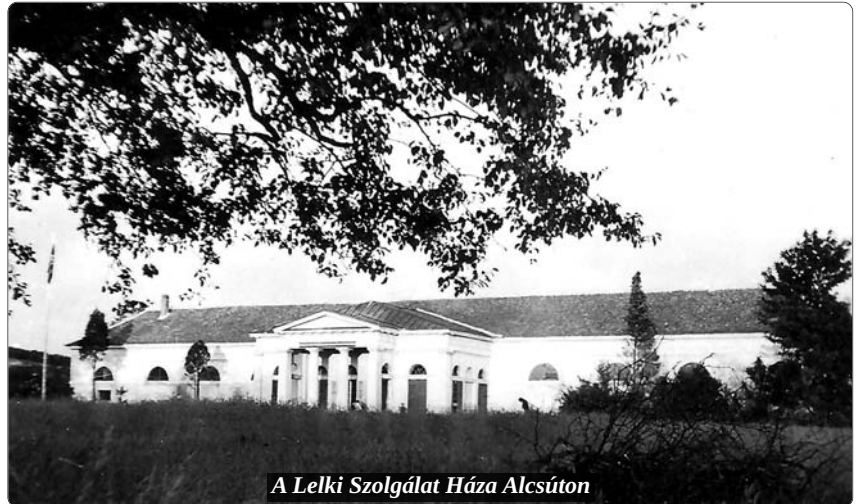

Krisztusra talált, imádkozó ifjúsággal kellene megpróbálni azt, ami eddig itt senkinek sem sikerült. Csakhogy ilyen ifjúságot én hirtelen nem tudok elővarázsolni, de ez a nyári táborozási tájékoztató Istentől jött üzenet lehet, hogy hol kezdjek hozzá a gyülekezet építéséhez. Gyorsan összeszedtem tizenöt fiatal – ők még mentesek voltak az idősebbek torszalkodásaitól –, és rögtön jelentkezünk az első evangélikációs hétre. Mivel a postát én jó késéssel kaptam kézhez, már túl voltunk a jelentkezési határidőn, de azért írtam egy levelet Alcsútra, alázatosan érdeklődve, hogy lenne-e még számunkra egy kis hely, mehetnénk-e mégis. A válasz táviratban jött, csak ennyi volt: „Gyertek!” Aláírás: *Szikszai Béni*.

Ekkor találkoztam először Szikszai Bénivel. Estefelé érkezünk meg az alcsúti állomásra, onnét körülbelül három kilométert kellett gyalog megtennünk a konferenciatelepig, amely József főherceg egykori kastélyában, valamint az azt körülvevő melléképületekben és barakkokban működött. Egy hosszú platánsor vezetett a kastélyig, amelyről az hírlik, hogy a főherceg személyesen ültette. A főherceg most már természetesen nem volt itt, de itt volt – Isten különös kegyelméből – egy, a Szentlélek tüzevel Igét hirdető bethánista vezető és evangélikációs csapata. Már sötét volt, amikor a kastélyba értünk. Csendben beosontunk az ajtón, mert éppen az esti áhítat folyt. Az első mondatok, amelyekre beléptünk, örökké megmaradnak emlékezetemben: „Uram! Arra kérek, hogy most ne a szomszédomra tudjak nézni, ne az ismerősömrre vagy a kollégámra, ne a barátomra vagy a haragosomra tudjak nézni, hanem tudjak magamra nézni, és mások szemének szájkái helyét lássam meg végre a magam szemében azt a gerendát, amelytől eddig nem láthattalak téged!” Ez Szikszai Béni áhítatot bezáró imádsága volt. Ekkor ismertem meg őt személyesen.

Azon a héten Alcsúton Szikszai Bénivel jó barátok, sőt mi több, szolgatársak lettünk. A nyár még hosszú volt, én több evangélikációs hétre is vittem Nagylókról fiatalokat. A Bethániát, mint minden egyházi egyesületet, ekkorra már felszámolták, így a Bethánia munkatársai is az egyház keretében szolgáltak a Konvent irányítása alatt. Szikszai Béni a missziói osztály munkatársaként végezhetett tovább áldott tevékenységét. Sajnos a következő évben már ez a lehetőség is megszűnt, de 1950 nyarán még javában működött az alcsúti konferenciatelepe, és ez a nyár lett a nagylóki gyülekezet lelki erejének a megalapozója. Több egyhetes konferenciára is beszerveztem a gyülekezet ifjúságát. Főként a felsőkörtvélyesi gyülekezetünk területéről jelentkeztek fiúk és lányok, de néhány ifjút sikerült a nagylóki gyülekezetből is nagyon keveset Kislókról is beszerveznem. Az Alcsúton megtért fiatalok alkották a gyülekezetépítő munka alapkövét, közülük többen később presbiterek, gondnokok lettek, így például Nagy Lajos, akkori ifjú testvérünk, aki most a felsőkörtvélyesi, *Komjáti Terike* testvére, *István* pedig a nagylóki gyülekezet gondnoka.

Az alcsúti ifjúsági hetek azért jelentettek nagy értéket Nagylókon a gyülekezetépítő munka számára, mert imádkozó testvéreket adtak a lelkipásztor mellé. Minden missziói szolgálat kiindulópontja az imádkozás. Amíg nincsenek

A Lelki Szolgálat Háza Alcsúton

imádkozó testvérek, addig hiábavaló erőlködés gyülekezetépítő munkába kezdeni. Így Nagylókon először a lelki ház épült meg, utána a vályogház. Az 1950. év nyarán Alcsúton Szikszai Béni szolgálata nyomán megtért testvéreink imádkozó szolgálata és tiszta szívből vállalt önkéntes munkája adta a lendületet a parókia építéséhez. Egyik napról a másikra jöttek az adományok, egy fillérrel sem több, mint amennyire éppen akkor szükség volt, és egyik napról a másikra épült a ház úgy, hogy 1951-ben már fel tudtuk szentelni, és a kislóki „parókiáról” át tudtuk költözni az újonnan épült nagylóki épületbe.

Nem lobogott sokáig egyházunkban a negyvenes évek végén fellobbant ébredés lángja, de az a néhány év, amíg lobogott, megújító tüzet jelentett szunnyadó egyházi életünkben. Egész egyházunk továbbélésének ez a néhány ébredési év lett még hosszú időre a mozgatórugója. A nagylóki gyülekezetek ébredése sem fejeződött be a nyári konferenciákkal. Megkértem Béni bányát, hogy jöjjön el hozzám a télen evangélikálni. Sajnos bármennyire szívesen jött volna, az ő időbeosztása ezt nem tette lehetővé, de szolgatársait elküldte Nagylókra. Mind a négy gyülekezetemben tartottunk egyhetes evangélikációt. A szolgatársak nevei már lassan feledésbe merül-

nek, egy névre még emlékszem: Jolán testvér szolgálatára. Hideg tél, nagy hó volt. Nagylókon pedig nem volt kiépített út a gyülekezetek között. Szántóföldeken, erdőkön keresztülvágva értem el a gyülekezeteket, természetesen gyalog. Jolán testvérünk ezt a nem mindennapi fáradságot is vállalta. Ebéd után elindultunk, délután látogattunk, este tartottuk a gyülekezetben az evangélikációt, és éjszaka mentünk haza a fagyos hómezőkön át. Jolán testvér nem fáradt el ebben az erős, férfiakat is próbára tevő szolgálatban, és igehirdetése nyomán több hívó testvért nyertem szolgálatom támogatásához.

Azóta sok idő eltelt. Béni bátyámmal többé nem találkoztam, csak hányatott életéről értesültem. 1985-ben helyeztük örök nyugalomra Csobánkán, ahol én – akkor már mint lakhelyem szerint a társégházközség tagja – gyakran végeztem szolgálatot. Jolán testvérünkkel pedig Balatonbogláron találkoztam, amikor meghívtak oda vendégszolgálatra. Férjével vett részt az isztentiszteleten, aki valamikor Nagylókon legátusom volt, akkor pedig nyugalmazott lelkészként Balatonbogláron lakott. Áldott legyen az Úr, aki adta őket nekem szolgatársakul, nagylóki gyülekezeti szolgálatom lelki támaszául, soha el nem felejtett testvéreikül!

Soós László lelkipásztor

ALCSÚTI TÁBOROZÁS

„Az előadásokhoz a hegyoldalra sereglettünk össze. Jézus is a hegyen mondta el a boldogság üzenetét. Megáldotta az Úr a bizonyágtevőket. Nem mondtak semmi fölöslegeset, csak azt, amit közölni akart rajtuk keresztül velünk az Isten. Nem elméleteket hallottunk, hanem vallomásokat ifjúságunk történetéről és a Megváltó Jézus Krisztus ellenállhatatlan szerelméről.

Szólt az Ige, személy szerint és szükségünk szerint. Leleplezte a szíveinket, maga elé állított. Velünk jött a csendbe, pusztaságba és a szívünkre beszélt. Egymás után nyíltak meg az életek az ajtó előtt várakozó Jézus előtt. Óráról órára több lett a ragyogó arc. Aki tegnap még a bűnei miatt sírt, az ma már akadozva próbálja elmondani az elmondhatatlant: az ő haszontalan bűnös életéért is meghalt Jézus.

Mind több és több ajkon válik őszinte imádsággá a konferencia éneke:

„Mint fáradt vándor a forrásvízhez / Vágyik lelkem az Úr elé...”

és fogadalommá:

„Megváltozott életem néki szánom...”

A messzi halmok visszhangozzák az éneket, mintha elkezdene a vigadozást, a mező fái pedig a tapsolást az Úr előtt.”

(Dr. Mézes Zsigmond: *Háromezer ifjú Alcsúton*

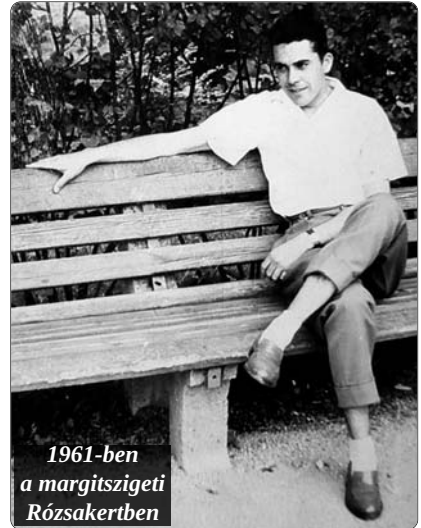
Beszámoló a XXII. Országos Ifjúsági CE táborról, Alcsút, 1948. aug. 20-22.

„Az Út” – 1948. aug. 29. – szept. 4. / részlet)

■ 1933-ban születtem Karcagon. Az iskolámat ott kezdtem, ott voltam vasárnapi iskolás és elemi iskolás is. Igazából édesanyám volt karcagi, édesapám Bakonytamásiból került oda. Az emberek általában mezőgazdaságból éltek arrafelé – a nagyszüleim is –, de édesapám cipész volt és egyben csizmadia is, az egyetlen a városban. Szüleim mindketten vallásos emberek voltak: apai nagyszüleim német nemzetiségűek, így ő ágostai evangélikus. Karcag és környéke tisztán református vidék volt, ennek ellenére anyai nagyszüleim és édesanyám is baptisták voltak. Így én is ebben nevelkedtem, én is baptista vagyok.

gadott, hogy azt sem vettem észre, amikor a parancsnokom sorakozót kiállított. Tíz fekvőtámaszt kaptam büntetésül, de nem bántam: fekvőtámaszozás közben is a falut, a főteret nézhettem. Emlékszem, lovas szekerek, meg nagy, zajos teherkocsik mentek az úton. Nem tudom, hogy tudatosan, vagy tudat alatt, de akkor született meg bennem a vágy, hogy egyszer majd én is itt éljek.

A másik, még ennél is fontosabb esemény, hogy az újpesti baptista közösség imaházában tizenhat évesen fogadtam el az Úr Jézust, pontosabban Ő fogadott el engem. Engem nem kereszteltek meg kisgyermek-

1961-ben a margitszigeti Rózsakertben

A csobánkai gyülekezetünk különleges színfoltja Lajos bácsi. Korát meghazudtoló lendülettel, energiával, mindig jókedvűen érkezik a gyülekezeti alkalmakra. Most is kedvesen, örömmel invitál be minket a házába, vezet körbe, mutatja a családi fotókat, emléktárgyakat. Kérdeznünk sem kell, magától kezd beszélni az életéről.

(Közben csörög a telefon, és megtudjuk azt is hogy mit jelent az a szemet ábrázoló tábla, amit idefelé jövet az út szélén láttunk: SZEM – Szomszédok Egymásért Mozgalom. A telefonban a szomszéd érdeklődik, hogy minden rendben van-e.)

1940-ben a jobb munkalehetőség miatt jöttem fel szüleim – és nem sokkal utánuk én is – a fővárosba – folytatja. Újpest egy iparos város volt, sok asztalos, kovács, hajókészítő üzem volt arrafelé, egy komoly ipari központ. Végül is a baptista egyházi kapcsolataik révén kaptak munkát: a Duna cipőgyárban édesapám cipészként, édesanyám teherliftesként kezdett dolgozni. Abban az időben ez a cipőgyár látta el bakancsokkal a munkásokat és a katonákat is. Szóval így kerültem Újpestre, és itt fejeztem be a polgári iskolát is, és végeztem a közgazdasági technikumot. Ezen kívül még három, életemet meghatározó dolog történt itt.

Ekkoriban kezdtem el a cserkészekhez járni, akikkel nagyon sokat kirándultunk. Átjöttünk az újpesti vasúti hídon, és Ürömöt-Pilisborosjenőt-Kiskevélyt érintve átjöttünk Csobánkára. Az Oszoly-tető a munkások kedvenc találkozóhelye volt akkoriban, mi hozzájuk csatlakoztunk. Az első alkalommal, amikor fentről megláttam a falut, csak ültem és csodáltam a látványt. Annyira magával ra-

ként, hanem ekkor, 1949-ben merítkeztem be Újpesten, ekkor kaptam életem első ígétjét, a 121. Zsoltár 5. versét: „Az Úr a te őriződ.” Ezt az ígéretet azóta nagyon sokszor megtapasztaltam, mindmáig megőrzött. Ott jártam

1956-ban feleségével a Hősök terén

ifibe, egy nagyon szerető közösségbe.

■ *A harmadik pedig gondolom az, hogy itt ismerted meg a feleségedet, Ilikét is?*

■ Igen. Az ő szülei is hívó emberek voltak, édesapja Pesten volt református teológiai tanár. 1951-ben megtiltották neki, hogy tanárként dolgozhasson Budapesten, elbocsátották. Ekkor az újpesti baptista gyülekezet ajánlott neki átmenetileg állást, hogy el tudja tartani a családját. Ilikéék hatan voltak testvérek – ő volt a legfiatalabb. Édesapja révén híre ment az ő gyülekezetükben, hogy az újpesti baptista gyülekezet ifjúsága milyen remek kirándulásokat szervez a Pilišbe és ezekre a kirándulásokra Ilike is eljött. Így ismertük meg egymást. Akkoriban az járta az újpesti ifibet, hogy akik ott ismerkednek össze, azok ott is kötnek házasságot, és amit a Jóisten megköt, az nem is bomlik fel. Velünk ez pontosan így történt. 1956-ban kel-tünk egybe, és együtt maradtunk 53 évig, feleségem haláláig.

■ *A házasságig az újpesti ifihez tartoztál. Azután melyik gyülekezetbe jártatok?*

■ A munkahelyem révén Budán, a XI. kerületben kaptunk lakást, így az Alsóhegy utcai baptista gyülekezetbe jártunk. Akkor ott egy karcagi születésű, fellábú lelkész volt a gyülekezet vezetője, dr. Szakács Imrénének hívták. Ő jóban volt Cseri Kálmán református lelképásztorral, aki akkor a Budahegyvidéki gyülekezetben szolgált. A két gyülekezet ifjúsága minden nyáron megmérkőzött egymással fociban, büszkén mondhatom, hogy együtt fociztam Cseri Kálmánnal. Sajnos legtöbbször ők győztek. Aztán mikor a lelképásztorunkat elhívták, és az új lelkész nem úgy foglalkozott a gyülekezettel, ahogy szeretnénk volna, akkor átmentünk Pasarétre, ahol már Cseri Kálmán volt a vezető lelkész. Abba a gyülekezetbe jártunk egészen addig, míg ki nem költöztünk Csobánkára. Azóta pedig ide jártunk, illetve járok.

■ *Hogyan kerültek Csobánkára?*

■ Egyszer a családdal kirándultunk ide Csobánkára, és láttam a tanácsháza oldalára kiírva, hogy a Kis-Kevély alatt felparcellázák az erdő egy részét, hogy egy üdülőtelepet hozzanak létre. Ötvenkét telket mértek ki. Jelentkeztünk, és 1974 augusztus 31-én ki-

mérték a mi telkünket is. De akkor itt még nem volt semmi, se út, se közmű, csak erdő. Százhatvan fa állt a telkünkön. Első években hétvégeként a fákat vágtuk ki a családdal, majd szép fokozatosan építettük fel a házukat: először csak üdülőnek, majd családi háznak. A 80-as évek végén költöztünk ki, de csak 1993-ra készült el a ház, úgy ahogy most áll.

■ *Kicsit térjünk vissza az iskolákhoz és a munkához.*

■ A technikum elvégzése után a Számviteli és Pénzügyi Főiskolára kerültem, majd a diploma megszerzése után az első munkahelyem 1953-tól az Energia- és Bányai Minisztériumban volt. Később nehézipari, majd vegyipari minisztérium lett a munkahelyem, pedig helyileg ugyanott dolgoztam, csak a „cégnév” változott. Az államigazgatásban dolgoztam 1971-ig, pénzügyi, számviteli területen. Ekkor sikerrel megpályáztam a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettesi titkárság egy megüresedett állását. Itt az akkor induló Központi számítástechnika programban vettem részt. Akkor épültek az első számítógép központok Budapesten és a megyeszékhelyeken. Büszke vagyok, hogy ilyen úttörő munkában vehettem részt. A Központi Statisztikai Hivatal volt az utolsó állami munkahelyem. Ezt egy családi vállalkozásért hagytam ott 1988-ban, egy hulladékhasznosító szövetkezetet hoztunk létre a családdal a feleségem kapcsolata révén. Ő előtte külkereskedelmi területen dolgozott bonyolítóként a NIKEX vállaltnál. A Ganz-MÁVAG gyárban, a Kada utcában béreltünk egy területet, ahová gyűjtöttük a fémipari vállalatok hulladékát, majd tovább szállítottuk a Metalloglobusnak. Később a MÉH-telepekről is gyűjtöttük a hulladékot. Ezt csináltuk 2001-ig, mikor egyik napról a másikra felbontották velünk a szerződést, és munka nélkül maradtunk. Ez a dolog Ilikét nagyon megviselte testileg és lelkileg is, el is ment nyugdíjba.

Sajnos a békés nyugdíjas évekből nem sok jutott: 2004-ben Ilike agyvérzést kapott. Éppen Kiskovácsiban voltunk vérvételen, amikor az aszisztens észrevette, hogy valami nincs rendben Ilikével. Azonnal elküldött Peskó doktor úrhoz, aki azonnal továbbküldött minket az OPNI-ba, megmondta kit keressünk. Ott már vártak, rögtön megkapta a szükséges kezeléseket, így viszonylag kevés

maradandó sérüléssel vészelte át ezt a súlyos betegséget, és még öt évig teljes életet tudott élni. 2009-ben hasnyálmirigy bántalmakkal került kórházba, kétszer is meg kellett műteni, amíg úgy-ahogy rendbe jött. 2009 novemberében itthon halt meg szívinfarktusban. Peskó doktor úr mondta: Lajos bácsi, ez kegyelemhalál. Ismerve az előzményeket, hosszú szenvedésektől kímélte meg Ilikét az Úr.

■ *Ez az öt év nehéz időszak volt számotokra, és még nehezebb számodra, amikor Ilike elment. Mégis legtöbbször, mikor találkozunk, jókedvűnek, vidámnak láthatunk. Pál apostol Filippiékhöz írt levelének 4. része jut eszembe rólad: „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete! A ti szelídségetek legyen ismert minden ember előtt!” Honnan, hogyan veszed az erőt, a békességet?*

■ Még amikor dolgoztam, a kollégáim is kérdezték, honnan veszem ezt a nyugalmas természetemet? Azt válaszoltam, hogy két élet van: van egy földi, testi élet, és van egy lelki élet. Mi az a lelki élet? Csendesség, figyelem, szolgálat.

Csendesség: maradj csendben, menj be a belső kamrádba! Akkor magad vagy Istennel, senki nem zavar, megláthatod magad, és erőt kérhetsz a Jóistentől.

Figyelem: figyelj az Igére! Olvasd mindennap a Bibliát! Gyermekekoromban rengeteg bibliai történetet olvastunk, évente húsz aranymondást meg kellett tanulnunk. Ma mégis, 82 évesen, mindig újat kapok. Mindig újat fedezhetek fel a Bibliából. Az örömet, nyugalmamat most is a Biblia adja. Egy dologra emlékeztetek benneteket: istentiszteleten ne csak hallgassuk az Igét, hanem lássuk is, mit olvas az igehirdető! Kétszeresen sugároz, tölt el a hallott Ige, így sokkal jobban meg tudom tartani, őrizni azt. És ne csak hallgatói, hanem megtartói is legyünk az Igének!

Végül a szolgálat: törekedj a szeretetre! Nem számít miben, mivel, amit kaptál talentumot, azzal szolgálj! Ne nézd a másinak mi je van, ne törődj vele, nem a te dolgod! Ne félj, még ha alkalmatlannak is érzed magad! Az Isten majd megsegít. Hiszen a Bibliában számtalan példa van erre: Mózes és Jeremiás is így érezte. De az Úr velük volt, erőt adott nekik. Mit mondott Isten Pál apostolnak? „*Elég neked az én kegyelemem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.*” Ez a szolgálat.

Hát így vészeltük át a nehéz időket Ilikével együtt, és most már egyedül. Úgy örülök, hogy van egy gyülekezet, ahova tartozhatok, és most már hiányozom is nekik. „Lajos bácsi, miért nem jöttél, hol voltál, mi történt veled?” – kérdezik. Tehát nem csak itt a szomszédok figyelnek rám, hanem a gyülekezetben is.

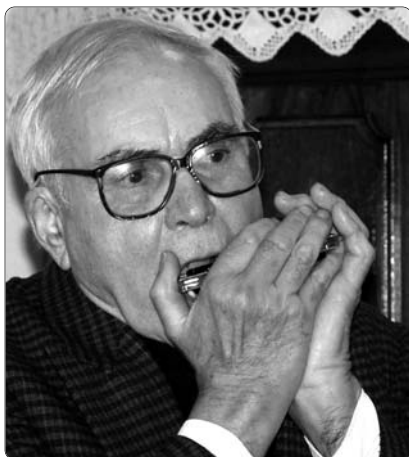
■ *Több szolgálatod között van egy különleges, amiről mindenki ismer, még a gyülekezeteken kívül is: a szájharmonikázás. Honnan jött ez neked?*

■ Karcag egy országos vásárváros volt, ahol gyakran voltak kirakodó vásárok. Volt ott egy játékarus is, akinél a szüleim vettek egy váltós szájharmonikát a bátyámnak. Persze én rögtön reklamáltam, hogy én is kérek egyet, így kaptam kicsi muzsikát. Azóta is megvan, azon tanultam meg a harmonikázást autodidakta módon, a bátyám segítségével: amikor rosszul fújtam, akkor mindig rám ütött. Nagyon sokat kaptam ezért a tanulásért, de kitartó voltam, és végül megtanultam. De megérte, mert sok helyen tudok szolgálni a harmonikával: gyülekezetekben, falusi ünnepeken, nyugdíjas találkozók. Ez az én talentumom: sok éneket el tudok már játszani a Dicséretekből, Hallelujahból, a Jertek, énekeljünk! könyvből is. Nagy öröm, amikor a gyülekezet velem együtt énekel. Most is készülök az egyetemes imahét nyitóalkalmára néhány énekkel.

Így élek egymagam, de az Úrhoz mindig fohászok segítségért. Az Áldás, békesség! újságban sokszor olvastam a „A legkedvesebb Igém” című bizonygatótelevételeket. Nekem a legkedvesebb igém a Jeremiás siralmi 3,22-23: „*Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el őrgalma: minden reggel megújul. Nagy a te hűséged!*” Minden nap olvasom a „Napi igé”-t, és ezzel az én Igémmel indult a 2015-ös év. Olyan biztatást kaptam, hogy még most is beleremegek: az első napon mindenki azt olvassa, ami nekem a legkedvesebb Igém. Roppant boldog vagyok, hogy az én kedves igém az év alapigéje. A Jóisten éltesse titeket is, és a gyülekezetben való együttélés, a szeretetre való törekvés tartson össze bennünket.

■ *Így legyen! Köszönjük a beszélgetést!*
Kerekes Balázs

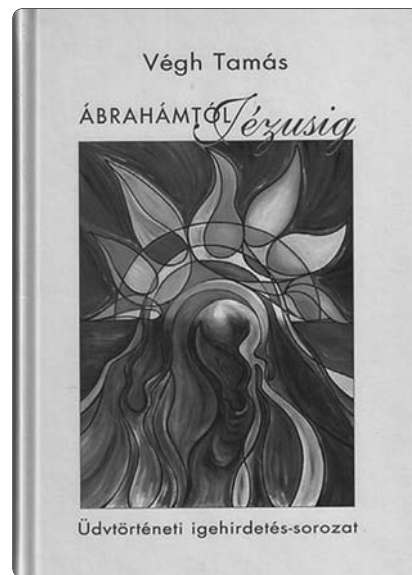
KÖNYVAJÁNLÓ
AZ ÉGŐ SZÍVŰ PRÉDIKÁTOR
Végh Tamás üdvtörténeti igehirdetés-sorozata

Vannak író és prédikáló lelkészek, és vannak nem író, inkább prédikáló lelkészek. Végh Tamás lelképásztor az utóbbi kategóriába sorolja magát, de van úgy, hogy Isten odakényszeríti időnként az íróasztalához. Így történt a 2009-ben megjelent „A nagy szabadítás – A Biblia üzenete 4 képbén” című kis könyvével, melyben a Biblia lényegét foglalta össze oly módon, hogy még azok is megértsék, akik nem hívők, de érdeklődnek azíránt, hogy miről szól tulajdonképpen ez a hatalmas és csodálatos Könyv. Megpróbálta megfogalmazni benne, hogy Isten hogy gondolta el azt a rendet, amelybe belehelyezte az embert, utána azt az áruást, amelyet az ember követett el Isten ellen, majd Jézus keresztjét, hogy kicsoda Ő, mit jelent az Ő szabadítása, és végül az új életet, amit ha komolyan veszi valaki az első hármát, nem nyugszik, hogy ne keresse. És most megjelent egy új könyv „Ábrahámától Jézusig” címmel, amely 66 prédikációt tartalmaz, melyek 2008 és 2013 között hangzottak el a Budapest-fasori református templomban.

A lelképásztor a Biblia évében indítást kapott arra, hogy mondja el a Bibliát tartalmilag sorban, az összefüggéseket hangsúlyozva,

hogy ezek az összefüggések mindenki előtt világosan összeálljanak. Az igehirdetések alapján nagy lépésekkel végighaladtak a Biblián „Ábrahámától Jézusig”, egészen addig, míg Pál apostol kilép a Bibliából. A prédikációkat végül könyvbe szerkesztette, és így mindenki számára hozzáférhetővé váltak. Saját elmondása szerint nagyon sokat küszködött vele, amíg leírta. Azért nem volt könnyű, mert első lektora a felesége volt – mondja –, és ő minden szlenget kihúzott, mire „de hát ez már nem én vagyok!” felkiáltással megpróbálta visszacsempészni a törölt szófordulatokat. Utólag azonban belátta, hogy a feleségének volt igaza, a téma komolysága megkövetelte a szalonképebb fogalmazást, de azért a lelkész egyénisége is visszatükröződik a mondanivalóban. Végül annyira jól sikerült, hogy maga is olvassa a könyvét.

A könyv legnagyobb értéke, hogy lebilincselő olvasmányossága mellett meggyőzően és hitelesen hirdeti az evangélium üzenetét (melyről a budakalászi evangélizáció is szolt), hogy azért jelent meg az Istennek Fia, Jézus Krisztus, hogy mi éljünk Óáltala. Az igehirdetéseket olvasva nemcsak átfogó képet kapunk bibliai eseményekről, igei összefü-

géseket is megértve, hanem aki nyitott szívvel olvassa azokat, valóságosan is megélheti, hogy az evangélium az Istennek ereje, és hogy az Istennek Igéje élet. Adja Isten, hogy az Ő Igéje és Végh Tamás igehirdetése minél többek szívében gyújtson lángot.

Végh Tamás: *Ábrahámától Jézusig – Üdvtörténeti igehirdetés-sorozat – Szerzői kiadás – Budapest, 2014*

Hamar Jánosné Enikő

GYERMEKNEK
RÉVÉSZ ÉVA:
MESE A NAPRAFORGÓ ÉLETÉRŐL

Volt egyszer egy hatalmas rét, és benne csodálatos, különböző virágok. Mind-mind más színben pompázott. Illatukat messzire is elfújta a tavaszi szellő. Az égen ragyogó nap-sugár a fénylő sugarait ontotta a virágok szirmaira. Ettől az életük nagyon boldog volt, mert tudták, ki életi őket. Néha egy-egy felhő eltakarta a napot, és záporosó öntözte a tikkadt földet. A virágok ilyenkor leveleikkel tisztogatták szirmaikat, majd összcukódtak. Az esti csillagok vigyázták álmukat. A reggeli nap élesztette újra őket, és fényével, szeretetével bontakoztatta ki az illatukat. Így kényeztette a nap a réten lévő virágok színes világát. Harmónia és békeség, szeretet lakozott bennük.

Egyszer a szél a messzeségből egy napraforgó magját fújta erre a rétre. Eső öntözte, s a magocska kibújt a földből, és meglátta a napvilágot. Icike-picike virágot hajtott. Napraforgónak hívták.

Szomorú volt, hogy ő nem volt olyan szép és illatos, mint a többi virág. Tudta, hogy ő csak odatévedt.

Kérdezte a szelet és a napot is: – Én mit keresek itt ezen a gyönyörű réten? Magányos vagyok, a társaim észre sem vesznek.

Amikor a nap, sugár kezeivel cirógatta és vizagszalta, fénylő mosolyával csókolgatta, erőre kapott. Egyre nőtt, és mindig a nap ragyogására vágyott. A többi réti virágok

is befogadták. Nemsokára lett kis napraforgó testvére.

De ő féltékeny lett, hogy már nem csak őt kényezteti a fénynyaláb. Ezért haragjában eltakarta a nagy tányér sárga szirmaival a kis napraforgót, hogy ne érje ugyanaz a fény-szeretet, mint őt. Félt, hogy ezáltal kevesebb jut neki, és újra magányos lesz. Félelme nem volt hiábavaló. A nap elbújt, esőt és szélvihart küldött erre a rétre. Minden virág összefogott, és egymásra hajolva, leveleikkel óvták színes szirmaikat. Közéjük vették a kis napraforgót is, hogy megvédjék a vihartól.

A nagy napraforgót a szél és az eső vihara megcsúfította, és szirmai is megsebesültek. A szára a földig hajlott. Magára maradt. Hideg volt és fázott. Most értette meg, hogy ő milyen magának való volt, és nem akart osztozni abban a szeretetben, amit a naptól kapott. A nap mindenkire egyformán ragyog, és fényével simogatja, szeretetével illatoztatja a rét összes színes virágát.

A nap újra széttárta fényugarait, és most még ragyogóbban árasztotta rájuk meleg szeretetét, mert örült, hogy a napraforgó megértette üzenetét. A napraforgó nagy szégyenében földig hajlott, megtépett szirmaival. Megértette, hogy a nap adja az élet erejét, és fénye nélkül nem létezhet senki és semmi. A kis napraforgó is elszáradt volna miatta. Pedig őt befogadta a rét összes

virága, hogy ne legyen egyedül.

A napraforgó kérlete a napot, a réti virágokat és a kis napraforgót, hogy közöttük lehessen, ha csak a rét szélén is. Nézhesse őket, és illatukkal beteljen. Megígérte, hogy többé nem lesz féltékeny. A virágok látták, hogy őszintén megbánta tettét, ezért segítték a nap erejével a napraforgó szirmait meggyógyítani. Amióta felépült a napraforgó, mindig a nap ragyogására figyelt, feléje fordult. Szirmai átvették az áramló nap színét, és közepe megtelt magokkal.

Nincs szebb dolog a világban, mint a szeretet, és azt sugározni másokra, hogy a szeretetünkben táplálkozhassanak!

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2014. december 19. ■ A Psalmus kórus szolgálata a „Duna parti” kórházban.
 2014. december 27. ■ A Kiránduló Kör által szervezett túra a csobánkai Macska-barlanghoz.
 2015. január 10. ■ Egyházmegyei közgyűlés Pomázon, egyházmegyei tisztségviselők beiktatása.
 2015. január 11. ■ Gyermekdélután.
 2015. január 18. ■ Ökumenikus imahét Csobánkán a református imaházban.
 2015. január 19-25. ■ Ökumenikus imahét Pomázon.
 2015. január 24. ■ Presbiteri gyűlés.
 2015. január 31. ■ A kiránduló kör túrája Pilisszenterkeszten a Kétbükfa nyeregtől a Klastromkertig.
 2015. február 7. ■ Presbiteri kirándulás Nyitrára.
 2015. február 10. ■ Presbiteri biblióra Csobánkán.
 2015. február 15. ■ Psalmus kórus szolgálata Leányfalun, az Idősek Otthonában.
 2015. február 16-19. ■ Evangelizáció Pomázon Sebestyén Győző főtí lelkipásztor szolgálatával.
 2015. február 18. ■ Biblióra a pomázi idősek otthonában
 2015. február 20. ■ 25 órás Wass Albert felolvasás a pomázi gyülekezeti házban.
 2015. február 22. ■ Böjti istentisztelet úrvacsorai közösségben, Pap Lászlóné lelkipásztor szolgálatával.; Kisköri presbiteri továbbképzés Kisoroszában; Gyermekdélután, Presbiteri gyűlés.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2015. március 29. ■ Virágvasárnapi ünnepi istentisztelet Pomázon és Csobánkán.
 2015. március 30. - április 2. ■ Bűnbánati alkalmak Pomázon és Csobánkán.
 2015. április 3. ■ Nagypénteki istentisztelet úrvacsorai közösségben Pomázon és Csobánkán.
 2015. április 4. ■ Nagyszombati ünnepi istentisztelet Pomázon, Dr. Szűcs Ferenc lelkipásztor szolgálatával.
 2015. április 5-6. ■ Húsvéti ünnepi istentisztelet Pomázon, Csobánkán és Pilisszenterkeszten.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2014. december 10-én elhunyt **Gyöngyösi Katalin** (†80) testvérünk. A család kérésére 2015. február 6-án megemlékezést tartottunk a pomázi templomunkban.
 2014. december 14-én elhunyt **Dobozi Attila** (†41) testvérünk, temetése 2015. január 9-én volt a pomázi református temetőkerthben.
 2014. december 17-én elhunyt **Paizs Tibor** (†68) testvérünk. A család kérésére 2015. január 9-én megemlékezést tartottunk városunk ravatalozójában. A szolgálatot Hermán János lelkipásztor végezte.
 2014. december 22-én elhunyt **Mátrai Tiborné** (†87) testvérünk, temetése 2015. január 8-án volt városunk urnatemetőjében.
 2015. január 4-én elhunyt **Horkai Miklósné** (†87) testvérünk, temetése 2015. január 13-án volt a pomázi református temetőkerthben.
 2015. január 13-án elhunyt **Szabó Lajosné** (†80) testvérünk, temetése 2015. január 26-án volt a csobánkai temetőben.
 2015. január 16-án elhunyt **Komenda Józsefné** (†79) testvérünk, temetése 2015. január 22-én volt a pomázi református temetőkerthben.
 2015. január 18-án elhunyt **Olasz László** (†72) testvérünk, temetése 2015. január 30-án volt városunk urnatemetőjében.
 2015. január 18-án elhunyt **Vörösvári Ignácné** (†94) testvérünk, temetése 2015. január 30-án volt a szentistvántelepi temetőben.
 2015. január 28-án elhunyt **Siklódi Jenőné** (†91) testvérünk. A család kérésére 2015. február 13-án megemlékezést tartottunk a pomázi templomunkban.
 2015. február 01-én elhunyt **Harmati Dániel** (†59) testvérünk, temetése 2015. február 9-án volt a római katolikus öregtemetőben.

Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan 2015. április 19-én jelenik meg.

1 + 1 %

Kérjük, hogy adója első 1%-ával támogassa Ön is a Magyarországi Református Egyház értéktérítő társadalmi szolgálatát!

Technikai szám: 0066
Bővebb információ:
<http://www.reformatus.hu/egyszazalek/>

Az adóbevallásunk során lehetőségünk van az adónk további 1 %-áról is rendelkezni. Társegyházközségünk megsegítésére is köszönettel fogadjuk az adó 1 %-át, amit a gyülekezetünk teljes körű hitéletének, istentiszteletének otthon adó templom védelmére, a közösségi életnek teret biztosító intézményeink fejlesztése fordítunk. **KÖSZÖNJÜK.**

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány
Adószám: 18693829-1-13

Kérjük, hogy alapítványunkat adományával is támogassa. Az alapítvány számlaszáma:
Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezet Pomázi Fiókja
65700055-10140114

Kérlek, ha módodban áll, járulj hozzá - bármely csekély mértékben is - az első budapesti, Makovecz Imre által tervezett református templom építéséhez.
 Helye: Budapest XX. kerület, Mátyás tér

Prof. Dr. Bagdy Emőke
 facebook.com/BagdyEmoke

Bankszámlaszám: 11784009-20209854
 A számla kedvezményezettje:
 PE SZABÓTELEPI R.E.K. TEMPLOM ÉP.
 Számlavezető bank: OTP Bank Nyrt.
 IBAN: HU23 1178 4009 2020 9854 0000 0000
 SWIFT: OTPVHUB

"Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüldi, maga is felüldül." /Poid. 11:25/

makovecztemplom.hu

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
 Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297
Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.
E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu
Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>
Gyülekezetünk számlaszámjai:
Pomáz: 10918001-00000034-47170002
Csobánka: 10918001-00000034-47170019
Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)
Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.
Szerkesztő: Dr. Puskás Attila (e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)
Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor (e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)
 Megjelenik kéthavonta 400 példányban, ingyenes terjesztésben.
 Adományokat köszönettel elfogadjuk.

A felvidéki Nyitra

A lévai református templom

PRESBITERI KIRÁNDULÁS

2015. FEBRUÁR 7.

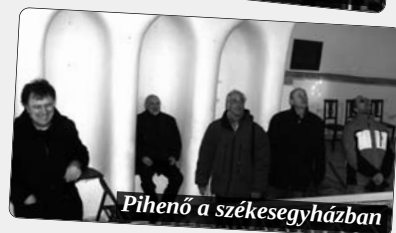
Ficzere Tamás lpt. a ref. templom történetét mondta el

A szószék

Nyitra főterén

Pihenő a székesegyházban

Utca a nyitrai várban

A vártán

A kis Boróka

Nyitrai séta

Lévai séta

Ajándék a gyülekezetől